YONAS

Gerhardt Mulder

Esquire

YONAS

1e uitgave 2025 uitgeverij Esquire Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm, digitale

bestanden of op welk andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur Gerhardt Mulder.

No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm, digital files or any other means, without written permission from the author Gerhardt Mulder.

Dit boek is opgedragen aan mijn lieve en mooie echtgenote Renée

10 november 2025.

De zon hangt zwaar boven het asfalt, een trage vuurbal die het verkeer op de A1 tot stilstand lijkt te dwingen.
Op deze ongewoon warme oktoberdag zit in haar BMW-cabriolet Claire Hofland, vijfenveertig, het blonde haar zorgvuldig gekapt, de zonnebril als een masker, die het geluk dat van haar gezicht straalt moet verbergen.
Ze houdt het stuur losjes omklemd nu ze vastzit in de file.
Tijdens een drukbezochte conferentie hebben ze haar, dochter van een eenvoudige loodgieter, gekozen om de nieuw opgerichte HARP te leiden.
Ze wil aan de slag, maar in de zinderende hitte, auto's bumper aan bumper, kruipt haar BMW-cabriolet vooruit als in een begrafenisstoet.
De radio mompelt iets onbelangrijks, ze haalt diep adem, slaat een blik op haar horloge. *Verdomme ik kom te laat, nog zo'n veertig kilometers te gaan!*
Plots het geluid van een motor die de stilte opensnijdt.
Het metalen monster, zwart, glimmend, snort langs de rij met de souplesse van een roofdier dat zijn prooi nadert.
Claire kijkt er nauwelijks naar, motorrijders zigzaggen altijd door het verkeer, het hoort bij het decor.
Maar dit decor kantelt als de berijder, anoniem achter helm en geen ogen te zien door de doek, zijn arm opheft.
Het gebaar is sec, bijna nonchalant en iets vliegt door de lucht en valt, met een doffe tik, naast haar in de auto op de bijrijdersstoel. *Een handgranaat?!*
Claire verstijft, haar hart stopt en ze grijpt het ding. Koud, zwaar. 'Nee! ... neeee!' schreeuwt ze met overslaande stem.
Ze probeert te gooien en mist. Het projectiel stuitert tegen het opgevouwen dak van de cabrio, en valt terug tussen haar benen en dat is het laatste.

De enorme knal is het begin van de chaos. Claxons, gekrijs, portieren vliegen open en mensen vluchten uit de auto's, rennen weg van het onheil.
Een vrachtwagen ramt een hatchback, de scherven vliegen rond. Verderop springt een man over de vangrail en anderen duwen elkaar vloekend, in paniek om weg te komen.
De BMW is leeg er zit geen Claire meer in, er is enkel bloed en vlees verpakt in dat wat eerst een mooie creatie van Taminiau was.
De Gilera is verzwolgen door de file, laat van verre het tevreden gebrom om zijn daad wegsterven.
Dan slaat de stilte harder toe dan elk geluid.
Mensen kijken verwilderd rond, sommigen lachen hysterisch en anderen huilen. Een leeg babyflesje rolt rinkelend over de weg, achteloos achtergelaten in de paniek.
In de file had de tijd even stilgestaan, het alledaagse was gekanteld.
Eén beweging, één granaat en de snelweg is veranderd in een slagveld van angst en nu is er enkel paniek, rook en sirenes die het weefsel van de werkelijkheid openscheuren en waarin de absurditeit en de dreiging hand in hand gaan.

Binnen seconden is de meldkamer in opperste staat van paraatheid, het alarm slaat in als een mokerslag: aanslag, A12, richting Den Haag, zo'n 500 meter voor de afrit Gouda.
'Handgranaat in een auto, slachtoffer overleden!'
De stilte die valt duurt maar een fractie van een seconde, daarna grijpt de coördinator direct de telefoon en explodeert de ruimte in commando's: 'Verkeersongevallenanalyse erop-af; Explosieven Opruimingsdienst Defensie, stand-by! Forensische Opsporing mobiliseren en dat alles, meteen!'
Binnen minuten wordt de snelweg afgesloten.

Patrouillewagens schieten naar de afzettingen en het ambulancepersoneel dat machteloos bij het verkoolde wrak van de BMW staat, stapt terug: Er is niets meer te redden, alleen het constateren dat de vrouw dood is.
Rechercheurs van de afdeling zware criminaliteit worden bij elkaar geroepen, onder leiding van de officier van justitie Menno Bronckhorst en er volgt een gestructureerde en beknopte voorbespreking, voordat de wagens vertrekken.
De politie-eenheden die arriveren, beveiligen de plaats delict ze houden omstanders en automobilisten op afstand, blokkeren de snelweg in beide richtingen en noteren kentekens van mogelijke getuigen.
Als de eerste onderzoeker van de technische recherche arriveert, trekt die de omslag van zijn coltrui omhoog tegen de rook. De geur van verbrand rubber en metaal slaat op zijn longen. Er komen meer voertuigen aan, waaronder donkerblauwe busjes. mannen en vrouwen in witte pakken van de Forensische Opsporing stappen uit.
Camera's klikken, markeerstokjes worden neergezet. Scherven, metaalfragmenten, alles wordt genummerd, vastgelegd, alsof elk stukje de sleutel van de deur der oplossing kan zijn.
De forensische specialisten behandelen de zwaar beschadigde BMW alsof het een stille getuige is. Ballistische experts analyseren de scherven en metaalfragmenten van de granaat.
Forensisch biologen zoeken op de plaats delict naar sporen van huid, vezels of DNA, mogelijk afkomstig van de dader of van de granaat zelf.
Explosievendeskundigen reconstrueren de kracht en samenstelling van het wapen. Ondertussen richten de rechercheurs van het Team Grootschalige Opsporing zich op de bredere context: camerabeelden van de snelweg, kentekenherkenning in de directe omgeving, en het opsporen van motorrijders die overeenkomen met de summiere beschrijving.

De digitale recherche wordt ingeschakeld om gegevens van telefoontorens en verkeerscamera's te analyseren. De coördinatie is strak, bijna militair. Iedereen kent zijn rol: de weg wordt een toneel, zorgvuldig afgegrendeld en vastgelegd, elke centimeter gefotografeerd.
De dood van de vrouw in de BMW is niet alleen een misdrijf, het is een boodschap, en dat maakt de urgentie nog groter.
Even verderop parkeert de zware vrachtwagen van de Explosieven Opruimingsdienst Defensie.
De mannen geharnast in hun zware pakken, nemen het terrein over. Eerst uitsluiten dat er meer lag, nog een granaat of misschien een valstrik?
Niemand haalt opgelucht adem zolang zij hun duimen niet omhoogsteken.
Vanuit Driebergen is het sein al gegeven, een team grootschalige opsporing op te starten.
Dat wil zeggen rechercheurs zware criminaliteit, digitaal specialisten, tactische recherche, analisten, alles en iedereen die nodig was om de dader te vinden aan het werk.
'Dit is geen incident,' zeg de teamleider, zijn ogen strak op de rookpluim boven de A1 gericht. 'Dit is een boodschap.'
Op de achtergrond dendert de file stilzwijgend verder. Automobilisten kijken uit hun ramen, mobieltjes geheven, sensatie gemengd met angst. Politieagenten lopen langs de rijen, noteren kentekens, houden mensen weg van de hekken.

De avond van de moord op Claire Hofland is er een extra televisie-uitzending op Nederland één en deze tragedie hangt als een donkere wolk over het programma 'Politiek Debat'.
Na de begintune draaien de camera's langzaam van de presentator Jeroen naar de deelnemers: Coen Versluis van de HARP en mr. Anneke Jongmans van de NIVA.
Jeroen draait zich naar de politieke deelnemers.

‘Goedenavond mevrouw Jongmans en meneer Versluis. De tragedie van Claire Hofland heeft het land geschokt. Vanavond willen wij duidelijkheid over de politieke gevolgen en meneer Versluis, wat is uw eerste reactie?’.
Coen: ‘Dank u. Het is natuurlijk een afschuwelijke gebeurtenis, Maar laten we eerlijk zijn: dit is geen incident dat uit de lucht komt vallen. Als je wekenlang tegenstanders schildert als ‘gevaarlijk’ en ‘onmenselijk’, en politiek bedrijft die de samenleving polariseert, dan ligt escalatie op de loer.
De retoriek van mevrouw Jongmans en haar NIVA-partij heeft een klimaat gecreëerd waarin dit soort tragedies bijna onvermijdelijk zijn geworden.’
Anneke draait zich woedend naar haar opponent: ‘Hoe durft u! Dit is een moord, geen politieke score! Uw partij gebruikt dit om haat te verspreiden, terwijl een vrouw levenloos op de snelweg ligt. Het is uw harde en racistische lijn die de samenleving verdeelt!’.
‘Racistische lijn? Mevrouw Jongmans, laten we niet vergeten wie Claire Hofland werkelijk was, zij wilde open grenzen, asielzoekers en allerlei gespuis onbeperkt toelaten. En u mevrouw, u verdedigt dit beleid alsof het vanzelfsprekend is. Uw politieke visie lijkt misschien nobel maar heeft nu concrete gevolgen. Wie oproept tot onbeperkte migratie, en wie die oproep steunt, kan niet verbaasd zijn dat sommigen het te ver drijven. Maar de verantwoordelijkheid voor die daden ligt bij u.’
Annekes wangen worden rood en ze trilt: ‘Dit is pervers! U suggereert dat wij, politiek, schuld dragen aan moord! Dat is ongehoord! HARP creëert zelf het klimaat van haat waarin geweld gedijt, en u draait alles om alsof wij de schuldige zijn!’
Versluis, kalm, bijna spottend: ‘Ik zeg niet dat uw partij een moordenaar is, mevrouw. Ik zeg dat woorden en ideeën gevolgen hebben. En dat het publiek recht heeft te weten

wáár die ideeën toe leiden. Dat Claire Hofland nu dood is, is tragisch. Maar het is ook een waarschuwing voor iedereen die denkt dat de wereld vanzelf goed is, als je maar het juiste zegt.'
Anneke: 'Uw suggesties zijn gevaarlijk Versluis, dit debat moet gaan over feiten, niet over insinuaties. U zet de samenleving tegen elkaar op, terwijl iemand dood is!'
Coen, onderbreekt haar: 'Feiten, mevrouw, de feiten liggen op de snelweg, achtergelaten in Claire Hoflands auto. De retoriek die u en uw partij voeren, de beloften van onbeperkte opvang, het onvermogen om grenzen te erkennen, dat zijn de feiten die ik zie. U mag het een waarschuwing noemen, ik noem het de realiteit.'
Jeroen grijpt in: 'Misschien kunnen we ons richten op concrete maatregelen, en niet op persoonlijke beschuldigingen. Dit debat, het ontbrandt hier.' De camera draait weg van hun glinsterende ogen en gespannen gezichten.

Buiten de studio gonst het nieuws van de insinuaties: HARP heeft subtiel maar dodelijk de verdenking gelegd bij NIVA, het land polariseert en de moord op Hofland verandert van tragedie in een politiek wapen.
Duizenden mensen komen de straat op en er vormen zich in Utrecht twee groepen de voor- en tegenstanders van het asielbeleid van de regering, er vormen zich spreekkoren en dat ontaardt in knokpartijen.
Als de politie zich ermee bemoeit keert zich de hele meute tegen de wettige en gewapende macht.
'We hebben er genoeg van dat asielzoekers en vluchtelingen,' zeggen extreemrechtse angstzaaiers. Daartegenin gaan de populisten die vinden dat mensen die lijden onder rechtenschendingen of oorlog, hier van harte welkom zijn.

Mensen verzamelen zich bij cafés en discussiëren luidkeels. Sommigen roepen slogans van HARP, anderen van NIVA.
Het stadsbeeld polariseert en flyers van beide partijen worden verspreid. Krantenkoppen met foto's van Claire Hofland liggen op de grond, onder de voeten van demonstranten die hun stem willen laten horen.
In het programma 'Vandaag Inside' opent de presentator Wilfred Genee het debat met de vraag: 'Wat vinden jullie van die discussie tussen Anneke Jongmans en Coen Versluis?'
Johan reageert: 'Nou die Anneke vind ik de zonde wel waard, ik zou het niet erg vinden om het bed met haar te bevuilen.'
Gelach op de tribune. 'Maar wat de afschuwelijke moord op de voorzitster van de Harp betreft, dat is zo weerzinwekkend, dat de reactie daarop schandalig is door dat gelul van die Coen Versluis. Hij geeft een politieke stellingname op als de oorzaak en een excuus waarbij het weleens op een moord uit kan lopen.'
Van der Gijp, schudt zijn hoofd
'Ja, wat jij een lul noemt Johan, die Coen durft gewoon te beweren dat de NIVA de schuld is van de moord en hij laat het klinken alsof de moord is uitgelokt.'

De legionair had zich drie maanden daarvoor vanuit de Schilderswijk in Den Haag, via woningruil gevestigd op de zevende etage van een appartement aan de Oude Haven in Rotterdam.
De politieke rotzakken die achter de moord op Claire Hofland zitten zijn woensdag bijeengekomen in zijn appartement. Door de intocht van Syriërs, Irakezen en Turken zijn deze voor een groot deel in dit soort sociale huurwoningen ondergebracht en vallen daardoor niet op.
Het appartement op de zevende etage ademt een ongemakkelijke mengeling van huiselijkheid en dreiging uit.

Het zachte zoemen van de koelkast in de aangrenzende keuken is het enige constante geluid, terwijl buiten de regen tikte tegen het enkelglas. Het gordijn is dichtgetrokken, de regen trommelt plotseling bij een windvlaag harder tegen het raam, en ergens in de verte slaat een losse dakpan in de wind. De lamp boven de tafel wiebelt zacht heen en weer, het licht dooft soms en is onbetrouwbaar, waardoor de gezichten van de mannen steeds half in schaduw verdwenen.
Op tafel staan schalen met vlees en de lucht is zwaar van kruiden, maar de geur mengt zich met iets onbestemds: oude rook, vocht, zweet.
Het is geen maaltijd die ontspant, maar een ritueel dat geladen is met spanning. Aan het hoofd van de tafel zit de legionair, zoals hij genoemd wordt, het is een forse man, zijn gespierde buik drukt tegen het tafelblad. Voor hem staat een glazen kan, dampende koffie kringelt omhoog terwijl hij de koppen vult.
Zijn stem breekt de stilte, zwaar en zelfverzekerd:
'Ze is dood, Anas heeft gedaan zoals wij het wilden en de media staat er vol van.'
Yonas Solomon van het Agazian volk, die samen met zijn tweelingbroer Sem is gevlucht uit Eritrea, scheurt het pannenkoekachtig brood in stukken en eet gretig, zijn vingers glanzen van de olie.
Ze lachen te luid, te scherp, bij alles wat de legionair zegt, net alsof hun vrolijkheid elk moment kon omslaan in drift.
In hun ogen ligt een glans die niet bij plezier hoort, maar bij een diepere opwinding: de voldoening van een plan dat geslaagd is.
Ron, de Pool met de hazenlip, kijkt zwijgend toen en vraagt plotseling: 'Waar is Anas nu?'
Zijn mond trekt scheef bij iedere klank, waardoor zijn stem onheilspellend snerpend klinkt.

De legionair kijkt op zijn horloge, hij laat seconden voorbijgaan voordat hij antwoord geeft, alsof hij de spanning bewust opvoert. ‘Die zal nu ongeveer landen in Ankara.’
Yonas wisselt een blik met Ron, zijn vingers rusten kort boven de schalen, alsof zelfs het eten even ondergeschikt wordt aan wat hier besproken werd.
Leg buigt zich voorover, zijn zware hand plat op het hout, de tafel licht krakend onder de druk.
Zijn stem klinkt donker en beslist: ‘De HARP heeft een duidelijke boodschap gekregen, ze trekken zich terug uit de politiek, of er volgen ergere maatregelen, die nog erger zijn dan wat tot nu toe is gebeurd!’
De regen slaat nu als een zweep tegen het raam en in de kamer hangt een spanning die bijna tastbaar is, alsof de lucht zelf trilt.
‘Wie regelt dat?’ vraagt Ron, zijn scheve mond langzaam opengevouwen tot iets dat op een lach lijkt.
De legionair leunt achterover, zijn stoel kraakt onder zijn gewicht, hij glimlacht kort, kil, en zegt: ‘Onze mensen in Den Haag.’
Daarna blijft het stil. Alleen klinkt er de regen en het kraken van hout, maar in die stilte schuilt een dreiging die groter is dan woorden, alsof alle die hier in de kamer zijn weten dat dit nog maar het begin is.

De plenaire zaal in de tweede kamer is tot de laatste stoel bezet. De stilte die valt als de voorzitter het woord neemt is zwaarder dan welk debat ooit heeft opgeleverd. Het geroezemoes verstomt, de camera’s zoemen zacht en de voorzitter, zijn stem schor van emotie maar krachtig, begint.
‘Vandaag staan wij stil bij het onbeschrijfelijke verlies van Claire Hofland, een geweldige vrouw die zich onvermoeibaar inzette voor de opbouw van de nieuwe Humanitaire Algehele

Retour Partij. Door een laffe daad van terreur is haar het leven ontnomen, dat heeft ons allen geschokt en bij sommigen onder ons zelfs paniek veroorzaakt. Het is weer eens duidelijk gemaakt hoe kwetsbaar wij als publieke figuren zijn. Nu is de stem van Claire tot zwijgen gebracht, maar haar idealen zullen blijven klinken.'
Even breekt zijn stem, hij kijkt de zaal rond en ziet Kamerleden met neergeslagen ogen en tranen die niet weggemoffeld kunnen worden en hij gaat verder.
'Wie geweld gebruikt om woorden te smoren, valt niet alleen een mens aan, maar onze hele democratie, dat moeten wij nooit vergeten.'
Zijn woorden blijven nog lang in de in de Kamer caramboleren alsof ze leven en niet op willen houden. Er is nu enkel een geladen stilte, als een collectief eerbetoon, die niemand durft te doorbreken. Op de publieke tribune zitten familieleden van Claire Hofland ineengedoken, hun gezichten getekend door verlies. De voorzitter geeft het woord aan de minister-president, die staat op, aarzelt, zoekt naar woorden en schraapt zijn keel.
'Meneer de voorzitter, geachte leden,' zo begint hij met een zwaar en gedragen stem, 'vandaag treuren wij om een vrouw die ons allen tot voorbeeld was. Claire Hofland, voorzitter van de HARP, streed voor menselijkheid, voor terugkeer, voor een samenleving die niemand vergeet. Haar inzet was onwrikbaar, haar overtuiging niet te koop, en juist daarom treft ons haar dood zo hard.'
Hij houdt even stil, kijkt de zaal rond, alsof hij het verdriet één voor één wil opnemen en gaat dan verder: 'Claire is niet gestorven door ziekte of door een toeval van het lot. Zij werd ruw, wreed en laf uit ons midden weggerukt. Een motorrijder, gezichtsloos achter helm en vizier, gooide een handgranaat in haar auto en die laffe daad, getuigt van niets anders dan angst

voor woorden, voor onze overtuiging en voor de kracht van democratie.' Zijn stem wordt scherper: 'Die onbekende moordenaar wilde meer dan één vrouw het zwijgen opleggen. Hij wilde angst zaaien en ons allen doen buigen. Maar wij buigen niet, wij zullen haar stem nooit laten doven en zullen haar idealen verder dragen.'
Er valt een stilte waarin niemand durft te bewegen, enkele Kamerleden vegen tranen weg, of staren strak voor zich uit. De minister-president vervolgt zachter: 'Moge haar denken en doen een wegwijzer zijn in ons leven.'

De volgende ochtend staat Bronckhorst vroeg op. Zijn hoofd bonst, de koele moord op de politica heeft hem wakker gehouden. Steeds weer ziet hij het slachtoffer voor zich, dat plotseling uit het leven is gerukt, teruggebracht tot niets meer dan wat vlees en bloed.
Wat had die vrouw gezien en gedacht, seconden voor de klap?
Hij kleedt zich geruisloos aan.
Ida slaapt nog en zonder haar wakker te maken verlaat hij het appartement aan de Leyweg en met zware tred loopt hij naar het hoofdbureau, waar hij om tien uur de bespreking heeft.
Enkele minuten voordat de officier van justitie aankomt gaat inspecteur Paul Druppels de vergaderzaal binnen, waar de ramen open staan. Hij kijkt even naar de auto's op de binnenplaats en sluit de ramen.
Als snel stroomt de vergaderzaal vol en het geroezemoes verstomt zodra Menno Bronckhorst de ruimte binnenkomt.
'Goedemorgen mannen.' Hij legt drie mappen met een doffe klap op tafel en kijkt de kring van rechercheurs strak aan. Zijn ogen zijn rooddoorlopen door het gebrek aan slaap, maar zijn stem snijdt helder door de stilte.
'Ik hoorde zojuist dat vanmorgen vroeg, op een landweg bij Schiphol een uitgebrande motor is gevonden,' zo begint hij.

‘Een Honda 750X en compleet uitgebrand. Wat het specialistische team van de technisch brandonderzoekers opviel was dat het chassisnummer, normaal te vinden bij het balhoofd waar de voorvork in het frame grijpt, met chirurgische precisie was weg gevijld. Geen identificatie, geen herkomst, we hebben dus met professionals te maken.’
Rechercheur Druppels fluit zacht tussen zijn tanden.
‘Dus het is geen amateur die een kans zag, deze aanslag was professioneel en duidelijk gepland.’
‘Precies,’ zegt Menno kort en hij opent het tweede dossier.
‘Het technisch onderzoek op de plaats van de aanslag bevestigt dat de handgranaat een militaire oorsprong heeft. Geen dummy van de zwarte markt, maar een wapen dat sporen nalaat van een goed geolied netwerk. Er zijn fragmenten van de ontsteker teruggevonden, evenals sporen van metaal die wijzen op een serie uit Oost-Europa.’
‘Oost-Europa’ mompelt Paul, ‘dat ruikt naar oude contacten van de wapenhandel, maar hoe komt zoiets hier terecht?’
‘Daarvoor hebben we jullie,’ zegt Menno wat verbeten.
Er valt een stilte, alsof hij de woorden wil laten bezinken.
Buiten schreeuwt een sirene, kort en schel, die door de muren dringt en meteen weer wegsterft.
‘Dan nog het rapport van de forensisch patholoog,’ vervolgt Menno. ‘Het slachtoffer, Claire Hofland , de voorzitster van de HARP is vrijwel op slag overleden door de drukgolf en de scherfwerking, met als resultaat buik en borsten opengereten, longen gescheurd en slagaderen doorgesneden. Toch heeft de sectie interessante details opgeleverd, er zijn namelijk microfragmenten in de huid aangetroffen die overeenkomen met het type metaal van de granaat. Bovendien zijn er aanwijzingen dat het slachtoffer al langer werd gevolgd: in haar kleding zijn minieme sporen gevonden van een stof die

waarschijnlijk afkomstig is van een GPS-tracer of afluisterapparaat.' Rechercheur Julian Kaya fronst zijn wenkbrauwen.
'Dus die rotzak wist precies waar het slachtoffer was, tot op de meter nauwkeurig.'
'Dat denk ik wel,' zegt Menno.
'Dan moeten we aannemen dat er een voorverkenning is gedaan,' voegt Paul met schorre stem toe. 'Dit houdt in dat het geen spontane actie was, iemand heeft haar wekenlang in het vizier gehad.'
'Inderdaad,' zegt Menno, 'dat denk ik ook!'
De stilte wordt ondraaglijk, één van de rechercheurs schuift zijn stoel naar achteren en het piepen van de poten klinkt als het gekrijs van krijt op een schoolbord.
Menno legt het papier dat hij in zijn handen heeft voor zich neer en zegt zacht, maar nadrukkelijk: 'Dit was geen willekeurige aanslag, we hebben te maken met een organisatie die haar huiswerk tot in de puntjes doet. Die motor bij Schiphol dat is hun visitekaartje: uitgebrand, onherkenbaar gemaakt en als oud vuil achtergelaten.'
Opnieuw valt er een korte stilte, stoelen kraken en iemand laat een scheet wat gegrinnik veroorzaakt en de spanning breekt.
'Dus,' zegt Druppels uiteindelijk, 'ze spelen niet alleen met vuur, ze laten ons ook zien dat zij de regels bepalen.'
Bronckhorst kijkt hem strak aan.
'Je hebt gelijk en onze marge voor fouten is nul. Wie dit ook is, ze lopen één stap voor, dat kunnen we ons geen dag langer permitteren,' en Bronckhorst draait zich naar inspecteur Druppels.
'Paul, jij vormt een team en stort je op Schiphol om uit te zoeken of je de motorrijder kunt traceren, identificeren en waar naartoe hij de wijk heeft genomen.'

11.34 uur.
Paul Druppels en Kees Kloen zitten ineengebogen over het scherm in de beveiligingskamer van Schiphol. Ze hebben van Ruby, een donkere maar uiterst vriendelijke Surinaamse beveiligingsbeambte een thermoskan met koffie gekregen.
De mannen zijn gespannen en het monotone gezoem van de monitoren en het zachte tikken van de harde schrijven die informatie zoeken, dat alles versterkt de spanning in de kamer.
Ruby, klikt op de monitor en scrolt door de beelden van de vertrekhal, het is dan zo'n zes uur nadat de uitgebrande motor is ontdekt.
Ze zien de reizigers schuifelen met koffers door de vertrekhal, families nemen afscheid en zakenmensen kijken haastig en sommigen nerveus op hun horloges.
'Stop, en terugspoelen,' zegt Paul plotseling.
Ruby spoelt de beelden in slow-motion terug en de vinger van Paul schiet plotseling naar voren.
'Daar!' Hij wijst naar een man die zich door de menigte beweegt.
'Daar is hij!'
Ze zien een forsgebouwde man, donker leren jack, zijn hoofd bedekt met een zwarte pet, die onder zijn linkerarm een opvallende helm klemt. Een bol model, glanzend zwart, met brede ventilatiesleuven aan de zijkanten en precies zoals meerdere getuigen de helm hadden beschreven.
Kees knijpt zijn ogen tot spleetjes.

‘Dat moet hem zijn, kijk maar hoe hij zijn hoofd wegdraait van de camera, alsof hij vermoedt dat hij gevolgd wordt.
Ruby zoemt in. Het gezicht komt dichterbij, eerst nog wat wazig maar dan scherper.
Het is een grof gesneden hoofd, met hoge jukbeenderen, smalle lippen die hij strak geperst op elkaar houdt.
De man is onregelmatig geschoren, heeft een tatoeage onder zijn oor, bijna onzichtbaar door de schaduw van een nog kort groeiende baard.
Voordat hij zijn hoofd wegdraaide hadden ze gezien dat de man ogen had die donker en priemend waren, alsof hij recht door de lens heen kon kijken.
‘Dat is geen doorsnee vakantieganger,’ mompelt Paul: ‘Hebben jullie zijn ogen gezien?’
Opnieuw laat Ruby de beelden op de monitor lopen en ze zien dat de man vastberaden naar de incheckbalie loopt, zijn paspoort laat zien en terwijl zijn lippen tijdens het gesprek met de baliemedewerkster als in een stomme film bewegen, schuift hij de kleine koffer op de band.
Paul vraagt aan Ruby: ‘Welke vlucht heeft hij genomen?’
‘De TK 1958, net vertrokken naar Ankara,’ antwoordt ze.
Kees vloekt binnensmonds.
’Dan zit hij nu in de lucht en weet je wat zijn naam is?’
Ruby pakt de telefoon en binnen een minuut weet hij het
‘Anas al-Shaibani uit Ankara.’
Paul laat zijn hand rusten op de rand van de tafel, ademt diep in en grijpt dan zijn notitieblok. terwijl hij schrijft, klink alleen het krassen van de pen in de stilte van de kamer:

Observatie Schiphol. verdachte man, naam: Anas al-Shaibani met zwarte bolle motorhelm onder de arm. grof gezicht, donkere ogen, circa 1.80 groot, stevig postuur. ingecheckt op

vlucht TK 1958 richting Ankara. verdere identificatie noodzakelijk. spoedmelding volgt.

Hij slaat het blok dicht en kijkt naar Kloen.
'Dit rapport gaat linea recta naar Menno Bronckhorst, want dit is de man die we moeten hebben.'

11.53 uur
In zijn kantoor tikt Menno met zijn vulpen ongeduldig op het tafelblad. de klok aan de wand schuift richting het hele uur als zij telefoon het geluid geeft van een bericht.
Het is van het team op Schiphol en zijn ogen glijden over de zinnen die haastig maar trefzeker waren neergepend. hij leest tweemaal dezelfde passage: 'Verdachte man met zwarte bolle motorhelm, Anas al-Shaibani, vlucht TK 1958, bestemming Ankara.'
Menno voelt hoe de adrenaline zijn kalmte onderdrukte, dit is het eerste harde spoor sinds de aanslag. het feit dat de man met de helm al in de lucht zat, maakt de zaak tegelijk acuter én riskanter.
Hij drukt op de intercom.
'Laat de teamleiders direct bij mij komen. en verbindt me met het landelijk parket, want we hebben Turkije nodig in onze acties.'
Een minuut later stapten twee rechercheurs binnen een oude en een jongere, gevolgd door een medewerkster van de criminele inlichtingen eenheid.
Als ze bij hem aan het bureau zitten tikt Menno met vlakke hand op het rapport.
'Luister goed: Paul en Kees hebben de vermoedelijke dader op beeld, hij is van Schiphol vertrokken met de TK 1958, naar het Turkse Ankara.'
'Wat is een TK1958?' vraagt de jongere.

‘Dat is een Airbus A330-300, een tweemotorig straalvliegtuig een Airbus ook wel een Twin-Jet genoemd, maar waarom vraag je dat?’
‘Zomaar, uit nieuwsgierigheid.’
Menno kijkt hem woedend aan. ‘Je moet je wel op de zaak concentreren en niet met het gelul over vliegtuigen. Het betekent namelijk dat we de verdachte onder onze neus hebben gehad. Ik wil onmiddellijk een opsporingsverzoek via Interpol én een rechtshulpverzoek richting Turkije. Dit is geen routine meer, dit is prioriteit één.’
‘En Schiphol?’ vraagt de jongere.
‘Daar houden we alles scherp in de gaten,’ snauwt Menno, die dat gezeur van de junior beu is en hij gaat verder: ‘Geen vluchtroutes missen, als hij handlangers heeft, want ze zullen zich vroeg of laat verraden. Dit rapport,’ Menno houdt het omhoog, ‘is onze eerste sleutel, gebruik dit!’
Er valt een gespannen stilte. Op de gang horen ze het gerammel van een emmer van de schoonmaker en dat lijkt de woorden van de officier van Justitie te benadrukken. Menno leunt achterover in zijn stoel, zet zijn bril af en kijkt naar de jonge vrouw en de twee mannen, zijn stem daalt tot een vastberaden toon. ‘Ze denken dat we in het duister tasten, maar we hebben de dader in beeld. en ik zweer jullie: dit spoor laten we niet meer los.’

12.18 uur
De regen tikt zacht tegen de hoge ramen van het bureau van de teamleider als Paul en Kees de kamer van hun teamleider binnenstappen. Die staat rechtop achter zijn bureau, zijn jas aan alsof hij elk moment weg moet, het rapport van Schiphol ligt geopend voor hem.
‘Daar zijn jullie,’ begint Menno, zijn stem kortaf. De teamleider tikt met zijn wijsvinger op de papieren.

‘Goed werk mannen, we hebben eindelijk een spoor dat hout snijdt.’
Paul en Kees blijven zwijgend staan, handen achter de rug.
Menno kijkt hen strak aan. ‘Wat ik al zei: Goed werk en de verdachte is dus op weg naar Ankara. Dat betekent dat dit geen gewone opsporing meer is, vanaf nu werken jullie niet alleen in eigen land, jullie leggen rechtstreeks contact met de Turkse politie. Ik wil dat jullie via de liaisonofficier in Ankara alles in gang zetten: identificatie, observatie, en als het even kan die rotzak aanhouden.’
‘En als ze daar niet willen meewerken?’ vraagt Kees.
Hun chef knijpt zijn ogen samen. ‘Dan zorgen we dat ze wel móeten meewerken. Door politieke druk, Interpol, desnoods via buitenlandse zaken. Iemand die op de A1 een handgranaat in een auto gooit en dood en paniek zaait, gaat niet vrij rondlopen in Turkije.’
Paul knikt. ‘We hebben de beelden. het gezicht is duidelijk genoeg voor een signalering. Als de Turkse autoriteiten serieus zijn, kunnen ze hem al bij aankomst uit de rij halen.’
‘Precies.’ Menno schuift een map naar voren. ‘Hierin zitten de beelden en jullie rapport. Ik verwacht dat jullie er persoonlijk voor zorgen dat dit zonder vertraging naar Ankara gaat. Gebruik de directe lijn van de liaison, geen omwegen, geen formaliteiten die dagen kosten. Het moet voor vanavond zeven uur geregeld zijn want dan land het vliegtuig, na een tussenstop in Istanbul, in Ankara.’
Kees kijkt even naar Paul, die met vlakke hand het dossier oppakt. ‘Begrepen,’ zegt die vastberaden.
Menno buigt zich iets naar hen toe, zijn stem lager maar dreigender. ‘Dit is ons momentum, heren. laat het niet wegglippen en onthoud: één fout, één lek, en de rotzak verdwijnt voorgoed, dat mogen en kunnen we ons niet permitteren.’

Paul en Kees verlaten de kamer met de map stevig onder de arm. In de gang kijkt Kees naar zijn chef: ‘Ankara, dat wordt knokken, let maar op mijn woorden.’
Paul grijnst. ‘Knokken zal het niet worden en makkelijk is het nooit geweest, maar dit keer gaan we zo’n rotzak pakken.’

12.46 uur
Het is ruim een uur later als Paul en Kees in een klein en stil kantoortje op de vierde verdieping van het hoofdbureau zitten. De telefoon staat op de luidspreker; het internationale nummer kraakt even, daarna klinkt een warme maar beheerste stem: ‘Met Commissaris Tarim Yilmaz, liaison Ankara,’ gevolgd door een kort kuchje: ‘Wie heb ik aan de lijn?’
Paul leunt naar voren.
‘Inspecteur Druppels, recherche Amsterdam en brigadier Kloen luistert ons gesprek mee. We hebben een urgente kwestie en die gaat om een vermoedelijke dader van een bomaanslag, die zojuist vanuit Amsterdam met vlucht TK 1958 richting Ankara is vertrokken. We sturen u beeldmateriaal en signalement en we verzoeken onmiddellijke observatie en, indien mogelijk, aanhouding bij aankomst.’
Even blijft het stil aan de andere kant, dan klinkt Tarim terughoudend: ‘Ik begrijp de ernst, inspecteur, maar u weet dat onze procedures traag kunnen zijn. Zonder formeel rechtshulpverzoek van uw ministerie is het voor ons moeilijk direct te handelen.’
Kees rolt met zijn ogen en mompelt: ‘Traag? Tegen de tijd dat dat papierwerk rond is, zit die vent al lurkend aan een glas Raki in de binnenstad.’
Paul geeft hem een waarschuwende blik en zegt geïrriteerd in de hoorn: ‘Commissaris, we begrijpen uw positie, maar dit is niet zomaar een zaak, het gaat om een gerichte aanslag op een

politica met een handgranaat en een dodelijke afloop. We hebben de man goed op beeld, als u hem laat lopen, verdwijnt hij in uw achterland en dan zien we hem nooit meer terug.'
Aan de andere kant klinkt een korte zucht. 'Stuur me de beelden, ik zal ze persoonlijk bekijken, maar formeel kan ik niets garanderen voordat er een rechtshulpverzoek ligt.'
'Dat rechtshulpverzoek is onderweg,' zegt Paul strak. 'Officier van justitie Bronckhorst heeft het al in gang gezet en u krijgt die papieren binnen enkele uren. Tot die tijd vraag ik u slechts één ding: laat hem niet ongemerkt door de douane glippen.'
Er volg een stilte waarin alleen het zachte gezoem van de telefoonlijn hoorbaar is.
Uiteindelijk reageert Yilmaz: 'Goed, ik zie wat ik kan doen, maar wees voorbereid: dit wordt geen eenvoudige operatie: Ankara is ingewikkeld.'
Als de verbinding is verbroken laat Kees zich achterover in zijn stoel zakken.
'Nou, dat klinkt niet best, als hij maar niet vastloopt in hun bureaucratie.'
Paul kijkt naar de papieren die voor hem liggen, hij vouwt ze bij elkaar en is knap chagrijnig.
'Bureaucratie of niet, dit is onze kans en ik laat die rotzak niet lopen omdat er iemand een stempel mist.'

19.18 uur
De aankomsthal van luchthaven Esenboğa in Ankara baadt in fel, kunstmatig licht. Reizigers slepen vermoeide kinderen voort, koffers ratelen over de tegels, en boven alles dreunde de omroepstem die de laatste vluchten aankondigde.
Tussen de stroom mensen loopt de man met de zwarte, bolle motorhelm onder zijn arm, zijn leren jack is dichtgeritst, het gezicht strak, de ogen alert.

Hij houdt zijn paspoort losjes in de hand, alsof dit routine is.
Pal achter de douane, uit het zicht, achter een pilaar, staat commissaris Yilmaz, een stevige man in grijs pak. Naast hem twee agenten in burger, die was gespannen hun portofoons vasthouden. De commissaris knijpt zijn ogen tot spleetjes: 'Daar, nummer vier in de rij, met de helm, dat moet hem zijn.'

De agent naast hem doet een stap naar voren maar de commissaris pakt hem bij de arm.
'Nog niet, wachten tot hij langs de douane is, eerst bevestiging van zijn paspoort.'
De rij schuift langzaam vooruit.
De man die ze op het oog hebben kijkt geen enkele kant op, hij slentert koel en berekenend met de stroom mee naar de douane. Als hij zijn documenten overhandigt, werpt de douanier een blik in zijn paspoort en vervolgens op het computerscherm. Hij geeft het paspoort terug en maakt het gebaar dat de man door mag lopen.
De commissaris voelt druppels zweet langs zijn slaap glijden. De papieren uit Amsterdam zijn nog niet officieel geregistreerd. Eén verkeerde blik en deze man zou simpelweg doorlopen en verdwijnen in de chaos van Ankara.
'Allahu Akbar,' fluistert de jongste agent: 'ze laten hem door!'
Op dat moment ziet de man hen staan, heel even kruist zijn donkere blik die van de commissaris.
'Nu, grijp hem!' en de agenten stormen naar voren.
De man duwt een vrouw met een kind opzij, die beiden tegen de grond slaan, en zonder naar hen te kijken drukt de man zijn helm tegen zijn borst en sprint naar de uitgang.
Reizigers gillen, koffers vallen om en een moedige man die hem tegen wil houden, wordt met de helm tegen zijn hoofd geslagen en stort ter aarde..

‘Stop! Politie!’ roept één van de agenten, terwijl de corpulente commissaris erachteraan hobbelt.
Er is totale chaos in de hal, maar één ding is zeker: het kat-en-muisspel dat in Nederland is begonnen, zet zich hier voort op Turkse bodem, want de Turkse moordenaar weet in de drukte te ontkomen.

19.42 uur.
Paul en Kees zitten samen in de vergaderkamer, koffie koud in de kartonnen bekers. Het tikken van de klok aan de muur is het enige geluid, tot plots de telefoon scherp door de stilte snijdt.
Paul grijpt de hoorn. ‘Inspecteur Druppels.’
Aan de andere kant klinkt de gejaagde stem van de Turkse commissaris en achter hem is rumoer hoorbaar: schreeuwen, geroep, het gepiep van portofoons.
‘Inspecteur, we hebben uw man gezien. Hij landde hier, helm onder de arm. Bij de douane leek alles in orde, maar hij herkende ons. Hij probeerde te vluchten. Er is paniek uitgebroken in de aankomsthal. We zitten er bovenop, maar hij is razendsnel.’
Paul sluit zijn ogen, zijn vingers knijpen hard om de hoorn.
‘Heeft u hem?’
Een korte stilte, dan een onverstaanbare vloek in het Turks.
‘Bijna, nog niet. Hij rende richting de parkeergarage, mijn mensen zitten achter hem aan en ik bel zodra ik meer weet.’
Zonder nog wat te zeggen wordt de verbinding verbroken.
Paul laat langzaam de hoorn zakken, zijn kaken zijn strak gespannen en Kees kijkt hem met grote vragende ogen aan.
‘Hebben ze hem?’
‘Bijna, nog niet.’ herhaalt Paul. Hij staat op, loopt naar het raam en kijk naar de parkeerplaats waar zijn collega’s in hun auto’s stappen. De binnendienst gaat naar huis.

Hij draait zich om naar de brigadier. 'Als die rotzak daar verdwijnt, kunnen we hier opnieuw beginnen, dat ga ik niet laten gebeuren.'
Kees knikt. 'Laten we eerlijk zijn en we hielden er beiden rekening mee dat dit zou kunnen gebeuren. Je weet hoe Turken zijn: papierwerk, procedures, wachten tot de douane in actie komt en nu rennen ze als een stelletje blinden achter een schim aan, ergens in Ankara.'
Paul gaat weer tegenover hem zitten, in zijn donkere ogen gloeit iets vastbeslotens: 'We blijven erop zitten, elk uur en we laten ons niet verneuken. Ik bel nu meteen Bronckhorst, hij moet Den Haag wakker bellen. Als die vent daar door de mazen glipt, is dit geen recherchezaak meer, maar een diplomatiek fiasco.'
Paul pakt de telefoon en terwijl hij het nummer intoetst, schrijft Kees in het verslag slechts één zin: 'Verdachte gezien, vluchtpoging, uitkomst onzeker.'

20.29 uur.
Kees zit nog steeds aan de tafel, het verslag voor zich, als de telefoon opnieuw rinkelt. Het geluid doet hem met onbeheerste beweging opschrikken en zijn pen rolt ratelend op de grond.
Paul neemt op. 'Inspecteur Druppels.'
Hij herkent meteen de ademhaling aan de andere kant: De Turkse commissaris, buiten adem, stemmen op de achtergrond en een vrouw die huilt.
'Inspecteur,' de Turk pauzeert, alsof hij zijn woorden zorgvuldig moet kiezen. 'We hebben hem bijna gehad, hij rende de parkeergarage in, sprong over slagbomen alsof het niets was. Mijn mensen zaten hem op de hielen.'
Kees buigt zich voorover en probeert mee te luisteren.
'En?'

Hij krijgt geen reactie en de commissaris vervolgt: 'Hij had hulp, een zwarte sedan stond klaar bij de uitgang en de motor gromde al. Hij sprong erin, de auto stoof weg, we hebben nog geschoten op de banden, maar hij ontkwam richting de stad.'
Paul knijpt zij ogen dicht 'godver', en zijn hand verstrakte om de hoorn. 'Dus jullie hebben hem laten gaan?'
'Voor nu wel,' zegt de Turk, 'maar luister goed: we hebben de auto in beeld, cameranetwerk van de luchthaven gaf ons een kenteken. Lokale eenheden zijn gewaarschuwd. Ankara is groot, maar niet te groot, hij kan zich verstoppen, maar niet verdwijnen.'
'Zorg dat dit niet uit uw handen glipt, commissaris,' zegt Paul scherp, dit is geen kleine vis, dit is een haai.'
Aan de andere kant klinkt een kort maar vastbesloten antwoord: 'Ik weet het en ik beloof u: we laten hem niet nog eens ontsnappen.'
als de verbinding is verbroken blijft het stil in de kamer. Kees trapt tegen een stoelpoten. 'Verdomme, we hadden hem bijna, hij was zo dichtbij!'
Paul legt de hoorn neer, draait zich langzaam naar hem toe en zegt met ijzige kalmte: 'De rotzak is gezien, uitgeput, nerveus, en hij weet dat we hem nu op de hielen zitten. Hij rent nu op een doodlopende weg. Dat is geen vlucht voor altijd, Kees. Dat is een doodlopende weg.'

Het parket in Den Haag en de klok wijst kwart over negen in de ochtend. Met koffie voor de rechercheurs en thee voor de officier zitten Paul en Kees tegenover Bronckhorst.
Het rapport van de Turkse liaison ligt op tafel, nog warm van de fax. Bronckhorst leest de laatste regels met ongeloof in zijn ogen. Verdachte ontkomen, hulp van derden, voertuig onbekend voortvluchtig in Ankara. Zijn hand balt zich tot een

vuist, en met een ruw gebaar schuift hij het faxbericht van zich af.
De beide rechercheurs hadden hem van het fiasco al op de hoogte gebracht, maar nu hij het zwart op wit las, met alle details wat er had plaatsgevonden kwam het hard bij de officier van Justitie binnen.
'Dit is onacceptabel,' bijt hij hen toe. 'On-ge-loof-lijk! We hebben de dader van een gruwelijke aanslag op de A12 ín beeld, op een zilveren presenteerblaadje, en wat gebeurt er? Hij verdwijnt in een Turks gat. Dit is een klap in ons gezicht, heren en ik wil weten wat jullie daaraan gaat doen.'
Paul schraapt zijn keel. 'Met respect, meneer de officier, wij hadden geen enkele invloed op de operatie daar. Het was commissaris Yilmaz die...'
'Commissaris Yilmaz?!' onderbrak Bronckhorst hem, zijn stem overslaand, 'commissaris Yilmaz is niet mijn probleem, jullie zijn mijn probleem. Jullie onderzoek, jullie verdachte en nu loopt die vrij rond in Ankara, geholpen door een netwerk dat wij nog niet eens kennen.'
Bronkhorst staat op, loopt naar het raam en draait zich plots om, zijn blik vlijmscherp. 'Begrijpen jullie wat dit betekent? De pers zal dit vroeg of laat oppikken en horen dat wij een moordenaar door onze vingers laten glippen. Politieke druk, internationale schande en dit wordt groter dan een recherchezaak, dit kan Den Haag doen wankelen.'
Paul blijft kalm en denkt: hij is bang dat ze hem eruit gooien! 'We hebben hem niet verloren, meneer de officier. We weten wie hij is, zijn gezicht staat op beeld en zijn netwerk verraadt hem vroeg of laat. Geef ons de ruimte om samen met de Turken de stad Ankara af te kammen.'
Bronckhorst komt langzaam naar hem toe, buigt zich over de tafel. 'Rechercheur Druppels, je krijgt geen ruimte. Je krijgt een ultimatum en binnen achtenveertig uur wil ik harde

resultaten. Geen theorieën, geen halve waarnemingen, maar een spoor dat leidt naar een aanhouding. Als je dat niet levert, dan gaat dit dossier linea recta naar een ander team.'
Een ijzige stilte valt. Kees slikt hoorbaar en Paul knikt enkel, kort en strak.
Bronckhorst recht zijn rug, pakt zijn jas van de stoel en loopt naar de deur. 'Achtenveertig uur, heren en geen minuut langer.' De deur slaat dicht en nog geen drie seconden later gaat die weer open.
'Heren, vergeet niet dat we tegen half elf naar de begrafenis van de voorzitter van de HARP moeten.'
Na die woorden trekt hij de deur opnieuw dicht.
Kees kijkt naar Paul die bleek ziet.
'Achtenveertig uur, dat is krankzinnig. Hoe moeten we dat in hemelsnaam redden?'
De hoofdinspecteur staart voor zich uit, het kaarsrechte handschrift van Bronckhorst nog op het rapport voor hem. Zijn stem klonk laag en vastbesloten: 'We redden het, want falen is geen optie meer.'

Tegen half elf rijden ze gedrieën in de dienstauto naar de begraafplaats aan de Ockenburghstraat aan de zuidwestrand van de stad.
De lucht boven Den Haag is zwaar en grauw als de rouwstoet de begraafplaats Westduin binnenrijdt. De stad lijkt stiller dan ooit; verkeersgeluid verstomt, mensen langs de route blijven staan, sommigen met bloemen, anderen slechts met de handen in elkaar gevouwen.
Paul en Kees staan met de officier van Justitie iets achteraan. Ze hebben hun petten in de hand en de ogen strak op de kist gericht. Bronckhorst is zichtbaar vermoeid, de schouders iets gebogen staat hij te staren naar de kist alsof hij zich voorstelt dat hij er zelf in ligt.

De zwarte kist, bedekt met een veld van witte lelies en de vlag van de HARP, wordt langzaam uit de wagen getild. De dragers zetten bedachtzame passen, alsof iedere stap het onomkeerbare dichterbij brengt. Achter de kist loopt de familie, gebroken, de ogen rood van tranen. Ministers, Kamerleden en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties volgen, maar ook honderden gewone burgers die stil hun plaats in de stoet hebben gevonden.
Aan de rand van het geopende graf staat een eenvoudige lessenaar. De predikant spreekt met gebroken stem:
'Vandaag nemen wij afscheid van een vrouw die zich niet liet leiden door gemak, maar door overtuiging. Zij koos voor de weg van dialoog, waar anderen zwijgen of haten en juist daarom trof haar dat blinde geweld.'
Een verborgen spanning trekt door het gezelschap, alsof iedereen voelt dat dit moment méér is dan een persoonlijk afscheid: het is het einde van een tijdperk.
De predikant spreekt woorden van moed en overtuiging, maar Paul Druppels hoort ze nauwelijks. Zijn blik blijft onafgebroken rusten op de kist. Een vrouw die voor idealen leefde, en voor diezelfde idealen vermoord werd. Hij knijpt zijn vuisten stijf om het koude metaal van zijn pet.
Als de woorden wegsterven, neemt de minister-president het kort over. Hij staat enkele seconden zwijgend naast de kist, voordat hij wat zegt: 'Wat we hier zien, is meer dan een graf. Het is een litteken dat ons land zal meedragen. Claire Hofland gaf haar leven niet uit eigen wil, maar het werd genomen door een motorrijder die dacht haar stem te kunnen doven. Die daad heeft haar lichaam gebroken, maar haar gedachtegoed niet, wij zullen haar stem verder dragen.'
Terwijl de minister-president spreekt, tilt Bronckhorst even zijn hoofd op. Hij kijkt strak voor zich uit, maar in zijn hoofd wervelen zijn gedachten. 'Een motorrijder die dacht haar

stem te doven,' zei de premier. Het woord motorrijder blijft als een echo hangen. De officier van justitie voelt hoe zijn kaken zich verstrakken. Dat ene silhouet, dat gezichtsloze vizier... het lijkt alsof die onbekende rotzak daar ergens nog rondrijdt, vrij, terwijl hier een graf gedolven wordt.
De kist zakte langzaam in de aarde. Het doffe geluid van vallende kluiten treft hen als mokerslagen. Kees slikt hoorbaar, maar vermant zich. Paul die ziet dat hij het moeilijk heeft legt een hand op zijn schouder.
'Dit is pas het begin,' fluistert hij. 'We pakken die rotzak, hoe dan ook!'
Bronckhorst hoort de woorden, maar zegt niets, hij blijft staan tot de laatste bloem in het graf ligt, zijn blik strak, alsof hij in de aarde zelf een belofte bergt: dat gerechtigheid ooit zal volgen.
De wind trekt aan, brengt een zilte geur van de zee mee. De rijen mensen blijven zwijgend staan. Niemand wil vertrekken, alsof het verlaten van Westduin voelt als verraad aan haar herinnering.
Boven die stilte, bijt zich in de gedachten van de drie mannen één vastbesloten belofte: ze zullen de moordenaar pakken.

Het is vroeg in de middag als Paul en Kees in de lege kantine van het bureau zitten. Het weer is net als hun gemoedstoestand veranderd, het meemaken van de begrafenis heeft honger naar wraak aangewakkerd. Buiten hangt een grauwe regenlucht boven de stad en binnen ruikt het naar lauwe koffie en verschaald eten.
Kees schuift de krant opzij die hij niet echt heeft gelezen. 'Achtenveertig uur,' mompelt hij. 'Alsof we vanuit Amsterdam een man kunnen vinden die in Ankara onderduikt. Het is belachelijk. Paul staart in stilte naar zijn lege kopje, en trommelt met zijn vingers op tafel.

‘Wachten tot Yilmaz belt met nieuws is geen plan, en Bronckhorst zal ons opvreten als we hier blijven zitten.’
Kees trekt zijn wenkbrauwen op.
‘Wat stel je dan voor? Dat we onze koffers pakken en zelf naar Turkije vliegen en denk je dat Den Haag dat goedkeurt?’
Paul haalt zijn schouders op en kijkt hem aan.
‘Den Haag hoeft het niet goed te keuren, wij zijn rechercheurs en onderdeel van ons werk is sporen volgen. Het spoor loopt nu naar en door Ankara, niet hier. Als we blijven wachten, verliezen we elke grip.’
Er valt een stilte en het tikken van de klok klinkt luider dan normaal.
Kees haalt diep adem. ‘Wanneer dit fout gaat? Als ze ons daar zien als bemoeiallen en we tegen de muur lopen? Bronckhorst zet ons dan in één klap buitenspel.’
‘Dan is dat zo,’ antwoordt Paul kort.
‘Lievere ontslag op eigen risico dan machteloos toekijken hoe een moordenaar vrij rondloopt. Jij en ik weten dat dit belangrijker is dan het eenvoudige recherchewerk.’
Kees grijnst, half cynisch, half bewonderend.
‘Je bent een gokker Paul , maar je hebt gelijk.’
De rechercheur schuift zijn stoel naar achteren, staat op en gooit zijn jas over zijn schouder. ‘We regelen twee tickets naar Ankara, zonder gedoe via het parket en zonder de officiële route. We gaan zelf en niemand zal het weten tot we daar zijn.’
Kees staat op, aarzelt even en knikt dan vastberaden.
‘Goed Paul, laten we het spel maar beginnen.’

De taxi slingert zich vanaf de luchthaven Esenboğa richting het centrum van Ankara. Het avondverkeer raast langs: minibusjes vol forensen, brommers die zich tussen de rijen doorwurmen, en het nerveuze getoeter dat nooit lijkt te stoppen.

Brigadier Kees zit naast inspecteur Paul op de achterbank, zijn ogen voortdurend naar buiten gericht.
'Drukke boel,' mompelt Kees, 'zie je die zwarte sedan? Al sinds we de luchthaven verlieten hangt die achter ons.'
Paul knikt nauwelijks merkbaar.
'Ja, dat is mij ook opgevallen, de donkergetinte ramen, steeds dezelfde afstand, Even afwachten en kijken of hij steeds achter ons blijft.'
Hun chauffeur lijkt hun zorg te begrijpen, kijkt kort in de achteruitkijkspiegel, lijkt iets te willen zeggen, maar houdt zijn mond. Hij draait met zijn wagen een brede boulevard op, waar rijen winkels alweer gesloten zijn. Kees buigt zich ver voorover zodat hij in de rechterbuitenspiegel ziet dat de zwarte sedan rechtdoor is gereden.
'Loos alarm,' zegt hij.
Tweehonderd meter verder nestelt een motorrijder zich vanuit het niets tussen de derde en tweede auto die achter hun rijden. Als ze stoppen bij het stoplicht, rijdt hij niet langs hun heen naar voren maar blijft achter de tweede staan. De taxichauffeur draait zich om en zegt: 'takip ediliyorsun" .
'Wat zegt ie?' vraagt Kees.
De chauffeur merkt hun onbegrip en zegt: 'Motor joe followd.'
Paul snapt de man en reageert met: 'Thank you, my friend.' en tegen Kees: 'Hij zegt dat we worden gevolgd door de motor die achter ons rijdt.'
Kees draait zich demonstratief om en steekt zijn hand op, in een groet naar de motorrijder die in zicht achter de tweede auto staat.
'Tjesis Paul , we zijn nog geen uur in dit kutland en ze hebben ons al in het vizier.'
Paul grijnst geruststellend. 'Maak je niet druk, we zullen wel meer voor verrassingen komen te staan. Als ze ons volgen, betekent dat één ding: onze komst is niet onopgemerkt

gebleven. Dat kan alleen als iemand in Nederland of Turkije weet dat we zijn afgereisd en dat moet iemand zijn die ons op Schiphol heeft gezien of iemand die gerelateerd is aan de rotzak die achter ons rijdt.'
De taxi stopt even later voor een eenvoudig hotel in de wijk Kızılay en de chauffeur stapt uit om de koffers uit de achterbak te tillen. De motor is verdwenen maar de zwarte sedan duikt weer op en houdt verderop stil.
Twee figuren zijn vaag zichtbaar achter de getinte ruiten.
Paul geeft de taxichauffeur tien euro fooi wat een teşekküder oplevert met een brede grijns en een handdruk.
Terwijl de chauffeur weer instapt draait Kees zich naar Paul 'Wat doen we, meteen confrontatie?'
'Nee, laat ze kijken, laat ze maar denken dat we niets in de gaten hebben. Hoe langer ze geloven dat we naïef zijn, hoe meer ze zullen laten zien.'
Ze pakken hun koffers op en lopen het hotel in. Vanuit de glazen deur werpt Paul een laatste blik naar buiten. De sedan staat er nog, onbewogen, als een zwarte schaduw.
Als ze inchecken bij de balie, zegt Kees zacht, zodat alleen Kees hem kan horen: 'We zijn in hun spel binnengestapt Kees, vanaf nu spelen we volgens hun regels... of we draaien die om.' Ze gebruiken valse namen, krijgen een kamer op de tweede verdieping, en bekijken hun kamer zorgvuldig op verborgen camera's of microfoons. De lichten van Ankara glimmen door de ramen, strookjes neon die over de gevels glijden en een schijn van rust geven die niet bestaat. Kees ploft neer op een stoel, laat zijn jas van zich af glijden en een korte zucht ontsnapt.
'Ik had gehoopt dat we nu even rust zouden krijgen.'
Paul schuift het raam dicht, zijn ogen strak op de straat gericht. 'Rust Kees, krijgen we pas als we die rotzak te pakken hebben.'

Ze zijn goed en wel op hun kamer als de gsm van Paul trilt in zijn jaszak. hij klapt die open en het scherm licht op.
'Bronckhorst,' zegt hij tegen Kees en die voelt van schrik zijn hart overslaan.
Paul drukt op de groene toets.
'Met Druppels.'
Aan de andere kant van de lijn barst de storm los.
'Waar zitten jullie in godsnaam?! Ik heb al verschillende keren gebeld, maar jullie laten niets van je horen. Wat is dit voor ongein?
Zijn stem is scherp en Paul hoort dat hij hijgt van woede.
Rustig blijven, niet happen.
'We zitten in Ankara, meneer.'
'Ankara?! Wat is dit godverdomme voor onzin, ik heb jullie daartoe toch géén opdracht gegeven?!
Paul houdt de telefoon wat verder van zijn oor.
Kees balt zijn vuist, grijnst en steekt daarna zijn duim op.
Bronckhorst begrijpt het niet, hij zit daar veilig in Den Haag achter zijn dossiers en wij staan hier met de tijdsbom van zijn ultimatum in onze nek. Als we op het bureau waren gebleven, verliezen we alles.
'Met respect, meneer, u hebt ons zelf achtenveertig uur de tijd gegeven om de zaak op te lossen. Nu nog zo'n tweeëndertig, om precies te zijn. Wij hebben vastgesteld dat de cruciale sporen naar Ankara leiden. Dus naar ons oordeel moeten we hier zijn om de moordenaar te vinden en in de door u vastgestelde termijn resultaat te leveren.'
Hij hoort Bronckhorst zwaar ademen, zwaar, als een stier die klaarstaat om de toreador aan te vallen.
'Oordeel? Jullie oordeel! Wie denken jullie wel wie hier de leiding heeft?! Ik bepaal wat er gebeurt, niet een stel recher--

cheurs die denken dat ze cowboys zijn en met vuur willen spelen!'
Paul slikt, zijn mond is droog, maar hij gelooft in wat hij doet. *Laat hem maar tekeergaan, hij mag nog zo bulderen, wij weten dat dit de enige weg is. Hofland verdient het dat we dit risico nemen.*
'Meneer, we handelen exact binnen uw opdracht. U zei: achtenveertig uur. Wij benutten die tijd en die leidt ons naar hier. Alles wat we doen is in dienst van waartoe we zijn opgeleid recherchewerk en een misdaad oplossen.'
Een lange stilte, enkel het suizen van de lijn. Paul voelt het zweet onder zijn oksels prikken Ga maar te keer, we lossen de zaak hier in Turkije op.
Dan komt de laatste stuiptrekking van de officier: 'Als dit mislukt, als jullie géén resultaten leveren, dan reken ik dit persoonlijk met jullie af, en geloof me: dat zal niet zachtzinnig gaan, begrijpen jullie dat?'
'We begrijpen u volkomen, meneer.'
De lijn is dood, geen woord als afscheid, alleen de echo van zijn woede.
Paul klapt zijn gsm dicht, pakt het glas water en neemt twee flinke slokken.
'Jezus, wat een driftkikker is dat en dan die bedreiging als we geen resultaat boeken. Kees legt zijn hand op zijn schouder: 'Ach, laat hem doodvallen.'

Plotseling tikt er iemand zacht op de deur. Een snelle, maar zachte klop, drie keer en dan is er de stilte.
Paul trekt zijn pistool, legt een vinger op zijn lippen zodat Kees weet dat hij stil moet blijven en langzaam opent hij de deur.
In de schemer van de gang staat een oude man, hij is mager, heeft grijs haar en is gekleed in een eenvoudig jasje en een

wijde zwarte shalvar. Zijn ogen zijn groot, nerveus, maar zijn stem is vastberaden.
'Ik weet waarvoor jullie hier zijn,' fluistert de man in een zwaar Turks accent. 'De man die jullie zoeken heel is gevaarlijk. Niet alleen voor zichzelf, maar voor iedereen die in zijn buurt komt. Jullie moeten oppassen.'
Paul zegt: 'Kom binnen.'
'Nee, ik kom niet binnen.'
Kees stapt achter de rug van Paul tevoorschijn.
'Wie ben je? En waarom zouden we je vertrouwen?'
De man kijkt om zich heen, alsof hij bang is dat iemand hen kan zien.
'Mijn naam doet er niet toe, ik werk voor mensen die de man gebruiken en ik heb dingen gezien, die niemand zou moeten zien. Als jullie zomaar iets ondernemen zonder bescherming, overleven jullie dit niet.'
Paul laat zijn pistool zakken, maar hij blijft oplettend.
'Waarom vertel je ons dat?'
'Omdat ze weten dat jullie hier zijn,' antwoordt de man snel. 'Ze hebben ogen in de hele stad. Elke beweging die jullie maken, elke kamer, elk hotel, het is niet veilig. Ik kan helpen, maar alleen als jullie mij vertrouwen.'
'Waarom zouden we je vertrouwen?'
De ogen van de man worden donker en zijn stem trilt.
'Ze hebben mijn zoon en mijn vrouw vermoord.'
Paul kijkt Kees aan met een mengeling van twijfel en opwinding in zijn ogen. *Dit wordt ingewikkelder dan ik dacht*.
Zijn chef knikt en heeft dezelfde gedachte .
De onbekende man doet een stapt dichterbij, fluistert: 'Ik kan jullie naar hem toebrengen, maar de prijs is hoog want één fout en Ankara wordt jullie en ook mijn graf.'
Paul kijkt de oude man aan, kalm maar resoluut.
'Dat klinkt als de enige optie, kom binnen en vertel ons alles.'

Buiten ritselt de nachtwind door de straten van Ankara. Binnen in de kamer voelt de spanning zo dicht dat je die bijna kan snijden, want het kat-en-muisspel is nu pas begonnen.

In de hotelkamer hangt een zware stilte, het licht valt schuin over het gezicht van de oudere man die tegenover hen zit. Nadat hij heeft plaats genomen heeft de man zijn naam Ahmed genoemd, zijn handen trillen lichtjes terwijl hij de kralen van een gebedssnoer door zijn vingers laat glijden.
'Jullie beseffen toch wel waar jullie zijn?' vraagt hij schor. Zijn ogen flitsen regelmatig naar de deur, alsof hij ieder moment verwacht dat er iemand aan zal kloppen.
'We zitten hier aan de rand van Altındağ, dat is een overvolle oude wijk, volgestouwd met families die nauwelijks rondkomen. De straten hier zijn smal, de huizen oud en gammel en achter iedere deur schuilt een verhaal, en meestal is dat er één vol van ellende.'
Paul voelt een koude rilling langs zijn rug glijden. Hij denkt aan de beelden van de aanslag, aan de motorrijder die zich na die explosie in de chaos had laten oplossen. *Hoe moeten we die hier ooit vinden?*
De rechercheurs zwijgen, kijken Ahmed aan en voelen de spanning toenemen. De turk haalt diep adem en buigt iets naar voren: 'De man die jullie zoeken, de motorrijder die die aanslag in jullie land heeft gepleegd, is drieënveertig jaar oud en vader van een groot Syrisch gezin dat hier leeft, armer dan arm. Maar vergis je niet: hij is geen ordinaire armoedzaaier, hij is de leider van een machtige groep criminelen. Ze komen uit het oosten van Turkije, maar ook uit omliggende landen. Hier in Altındağ zijn ze onaantastbaar.'
Ahmeds stem breekt, waarschijnlijk omdat hij even aan zijn zoon en schoondochter denkt, hij loert naar de deur, knijpt

zijn tranende ogen dicht. Hierna kijkt Ahmed hen beurtelings aan alsof hij wil zien of ze hem goed begrepen hebben.
'Vreemden vallen op,' zegt hij zacht. 'Wie hier niet thuishoort, verdwijnt, één verkeerde vraag, één verkeerde blik en jullie zijn er niet meer.'
Er valt een stilte die hen naar de keel grijpt en Kees hoort zijn eigen hartslag in zijn oren bonzen.
Dan buigt Ahmed dichterbij zodat de drie hoofden elkander bijna raken en zijn stem is niet meer dan een fluistering: 'Zonder mijn hulp vinden jullie hier nooit de weg, hier in de achterbuurt van Altındağ.'

Het is stikdonker als de drie op advies van Ahmed om half vier 's nachts het hotel verlaten. De straten rond het centrum en het hotel liggen er stil en verlaten bij, het zwakke oranje licht van een enkele lantaarnpaal spiegelt op het vochtige asfalt.
Aanvankelijk zijn de straten breed en overzichtelijk, maar naarmate ze dieper de wijk in trekken, wordt de verlichting minder en raken de mannen meer gespannen.
De huizen veranderen van nette appartementen in schamele bouwsels met roestige hekken en dichtgetimmerde ramen. Sloppen, waar het beton is afgebladderd en de muren vol scheuren zitten.
Ze zien op een grasveldje nog het vuur smeulen van een kampvuur en de lucht is zuurstofarm door de geur van verbrand hout en afval.
'Daar,' fluistert Ahmed, terwijl hij wijst naar een scheefgezakte woning met een roestige balkonleuning. 'Daar woont Anas al-Shaibani, de schutter die jullie zoeken.'
Kees tilt zijn gsm op, wil het bewijs vastleggen en Paul is met gefluisterde: 'Niet doen!' te laat Het klikje van de sluiter is nauwelijks hoorbaar, maar de felle lichtflits scheurt de

duisternis open als een mes. Een fractie van een seconde staat het huis in blauwwit licht, en daarna stilte, dodelijke stilte. Plotseling vliegt de deur open en vier mannen stormen naar buiten, ze schreeuwen en zijn gewapend met allerlei wapens. Hun gezichten half verborgen achter sjaals, hun ogen loeren zoekend naar alle kanten.
'Rennen!' roept Paul en hun snelle voeten slaan echo's in de smalle steeg Ze struikelen en springen in het donker over losse keien en het stenen en het geblaf van schoten breekt achter hen los. Kees loopt bij Ahmed en houdt hem bij de elleboog vast om hem mee te voeren.
Plotseling blijft Ahmed staan, hij zegt 'Hayir,' rukt zich los en vuurt een salvo af op zijn stadgenoten. Ze zien dat één man neerstort, maar ook Ahmed grijpt naar zijn buik en zakt schokkend onder de kogels die hem raken tegen de muur.
Kees wil hem helpen maar Paul trekt hem mee en als ze een hoek omrennen kijken ze om en zien, na nog een salvo, dat Ahmeds lichaam roerloos op de keien ligt.
Kees heeft zijn pistool getrokken, Paul schreeuwt: 'niet terug-schieten, anders krijgen we de politie achter ons aan!'
Ze rennen verder en zien rechts een zanderige kuil, waar het puin de stank van rot en riool verraadt. Ze springen erin en zien een donker gat van een drooggelegde rioolbuis.
Paul laat zich op zijn knieën zakken en kruipt erin.
'Kom!' fluistert hij en even later zitten ze met opgetrokken knieën in de buis en met zijn linkerhand heeft Kees een tak naar zich toegetrokken die de ingang enigszins bedekt.
Doodstil zitten ze naast elkaar, zwaar ademend omdat de lucht hier bijna niet te harden is.
Buiten horen ze woedende stemmen die langs hen heen rennen op zoek naar de twee rioolratten.
De mannen schreeuwen vloeken en de twee horen hun snelle voetstappen en zoekende stemmen.

In het pikkedonker houden ze zich doodstil en concentreren zich op hun ademhaling en de dreunende hartslag in hun oren. Minuten lijken uren en uiteindelijk verdwijnen de geluiden en blijft alleen ratten-gepiep en hun zwoegende adem over.
Pas als de nachtelijke stilte zich weer over de wijk legt, kruipen ze naar buiten. Ze sjokken, vuil en uitgeput, met gebruik van hun gsm, de weg terug naar het hotel.
Geen woord wisselen ze, tot ze in hun kamer zijn en Paul als eerste onder de douche stapt.
De zwakke gloed van de ochtendschemer legt zich even later over hun lichaam als ze beiden in hun éénpersoonsbedden liggen en het laatste wat Paul zegt is: 'We slapen niet langer dan vier uur en wel te rusten!'

Nadat ze zich de volgende morgen hebben aangekleed lopen ze trap op naar de ontbijtzaal, ze zijn laat en zijn er de enige. Ook al hebben ze wel geslapen, ze zijn vermoeid en alert door hetgeen ze die nacht hebben meegemaakt. Het lijkt er bij beiden op alsof hun lichaam geen ontspanning kan vinden.
De geur van sterke Turkse koffie en versgebakken brood hangt uitnodigend in de lucht.
Achter het raam schijnt de felle ochtendzon op het drukke verkeer van Ankara, alsof de stad zich niets aantrekt van het bloedige spoor dat de nacht heeft nagelaten.
Het is zelfservice en nadat ze hebben gegeten en gedronken komt een jonge vrouw met een donkerblauwe hoofddoek en nerveuze ogen hun tafel afruimen.
Kees vraagt op de gok: 'Wat was er vannacht toch aan de hand hier in de wijk?'
Haar stem trilt licht als ze, bijna fluisterend, vertelt dat de politie in de vroege ochtenduren de lichamen heeft gevonden van een vuurgevecht in de wijk.

'Het is toch niet waar, zeker?'
Ze knikt. 'Ja, vier mannen, nee, vijf zijn er opgepakt,' zegt ze terwijl ze de lege koffiekoppen op het dienblad zet.
Paul schudt zijn hoofd in gespeelde verbazing,
'Wie waren het?'
Ze aarzelt, laat haar blik even door de zaal glijden alsof ze zich ervan wil verzekeren dat niemand meeluistert.
'Turkse mannen, slechte mannen.'
'En de doden?' vraagt Kees.
Opnieuw die schichtige blik: 'Anas al-Shaibani, was één van hen.' De naam laat de lucht tussen hen ineens zwaar aanvoelen. *De rotzak is dood!*
'Is dat een bekend iemand?'
Ze fluistert, alsof ze besefte dat dit geen veilig gesprek is en uiteindelijk zegt ze: 'Hij was een slechte man, leider van een onderafdeling van de Grijze Wolven en een vriend van de politicus Devlet Bahçeli.'
Ze pakt het volgepakte dienblad op en zegt voordat ze met een knikje wegloopt: 'Anas was een huurmoordenaar.'
Paul en Kees blijven even in gedachten zitten.
Buiten claxonneren auto's, maar in hun oren klinkt het ver weg. Ze wisselen een snelle blik, weten dat wat ze hebben gehoord de zaak op een geheel nieuw niveau tilt. Maar het belangrijkste is wel dat ze hun opdracht binnen de tijd hebben afgerond.
Toch is de stilte tussen de twee rechercheurs geladen, want wat gisteravond nog een gevaarlijke confrontatie leek, had zich nu ontpopt tot een geopolitiek mijnenveld.
'Kom zegt Paul, we gaan Bronckhorst bellen.'

Als ze terug op hun kamer zijn zet Paul zijn gsm op de speaker en drukt op de naam 'Bronhorst.'

Zacht klinkt het zoemde geluid van de gsm die de 2500 km in een fractie van een seconde naar Den Haag overbrugt.
Na enkele seconden horen ze het bekende: 'Met Bronkhorst.'
'Goedemorgen meneer, we hebben de dader van de moord op Claire Hofland gevonden, het is vannacht tot een confrontatie gekomen.'
'Wat bedoel je met een confrontatie?'
Nog steeds pissig, geen goedemorgen kan er af.
'We hebben de verblijfplaats van de Syriër Anas al-Shaibani ontdekt en het is tot een vuurgevecht gekomen.'
'Hebben jullie je wapens gebruikt?'
'Nee, dat niet meneer, maar we hadden hulp van een Turk, die we hebben leren kennen met de naam Ahmed Fidan en zonder hem waren we er nooit in geslaagd de moordenaar te vinden, maar Fidan heeft het niet overleefd.'
Het is stil aan de andere kant, Paul denkt even dat de verbinding is verbroken maar dan hoort hij de officier zwaar ademhalen.
'Wat zegt je me nu, is de man die jullie hielp doodgeschoten?'
'Ja. Hij stierf voor onze ogen, maar hij heeft in dat vuurgevecht zijn moordenaar ook uitgeschakeld en Kees en ik zijn ongedeerd.'
'En nu?'
'We hoorden vanmorgen bij het ontbijt dat de politie het lijk van Fidan hebben gevonden en ook van de man die hij heeft doodgeschoten, dat blijkt Anas al-Shaibani te zijn.'
Er klinkt een zucht van opluchting: 'Dat is geweldig!'
'Ja, we hebben gedaan wat we konden, maar de politie weet niet dat het andere lichaam Ahmed Fidan is. Zijn naam moet officieel doorgegeven worden maar de vraag is: doen wij dat, of moet dit via de officiële kanalen van de Nederlandse Staat?'
Er is een gemompel dat ze niet kunnen verstaan en het geluid van een stoel die verschoven wordt, dan zegt Bronckhorst:

‘Nee, dat doen jullie niet, jullie zeggen niets tegen de Turkse autoriteiten. Ik regel dit persoonlijk en zal de politie in Ankara via de juiste kanalen inlichten. Het moet formeel en zonder losse eindjes, begrijpen jullie dat?’
‘Dat is duidelijk, maar we wilden het zeker weten voor we een fout zouden maken.’
Er volgt opnieuw een stilte, dan klinkt de stem van de officier van justitie onverwacht warm, bijna zacht.
‘Wij allen hier vinden het geweldig, dat jullie iets hebben gedaan, wat geen ander durfde. Als twee bloedhonden hebben jullie het spoor niet losgelaten, ondanks alle risico’s. De dood van Claire Hofland heeft daardoor niet ongestraft plaatsgevonden en dat is jullie verdienste. Daarvoor, rechercheurs onze waardering en respect.’
Kees voelt zijn keel dichtknijpen, hij wil iets zeggen maar de woorden blijven steken.
Paul denkt aan Ahmed, aan het offer dat hij bracht, en voelt een golf van bitterheid door zich heen gaan. *Respect mooi woord, maar Ahmed betaalt de hoogste prijs.*
Dan volgt een klik, de lijn is dood en een moment blijft het stil in de kamer. Alleen hun ademhaling vult de ruimte.
Paul klapt zijn telefoon dicht en steek die in zijn buitenzak.
Kees gaat zitten op de rand van het bed en verbergt zijn gezicht in zijn handen.

Het toestel uit Ankara rolt langzaam naar de gate. Paul en Kees zitten zwijgend naast elkaar, allebei met de gespannen rust die volgt na een missie die nog nagalmt in je hoofd.
Als de deuren opengaan en ze door de slurf naar de inkomsthal lopen zien ze als twee collega’s op hen wachten.
De oudste van de twee, Robert de Graaf, een brede man met een serieuze blik en een broekie, zo’n vijfentwintig jaar die ze niet kennen, komt naar hen toe.

Ze geven beide rechercheurs een hand en de jongste neemt hun bagage over.
'Welkom, de hoofdcommissaris laat u ophalen en we moeten jullie linea recta naar het hoofdbureau brengen.'
Op het platform staat een onopvallende, donkere dienstauto waar ze instappen. Terwijl de wagen de snelweg opdraait glijdt het landschap van de Randstad langs hen heen. Kees fluistert: 'Wat zal er aan de hand zijn, zou het te maken hebben dat we zomaar zonder toestemming naar Turkije zijn gegaan?'
Paul antwoordt droog, zijn blik strak op de weg voor hen: 'Je weet het met Bronkhorst nooit, die is zo wisselvallig als een tiener die een kind moet krijgen.'
Ze draaien de Burgemeester Patijnlaan op en lopen achter de twee het hoofdbureau binnen en Robert gaat voor hen uit naar de vergaderzaal van het Haagse hoofdbureau.
Als ze binnenkomen klinkt er geroezemoes.
Aan het hoofd van de tafel zitten de officier van Justitie, Bronkhorst, en hoofdcommissaris Van Laar.
Het geroezemoes verstomt als Paul en Kees nog in hun reiskleding binnenkomen, vermoeid en verbaasd.
Bronkhorst staat op en loopt naar hen toe en geeft de rechercheurs een hand: 'Heren, welkom terug uit Ankara. Wat jullie daar hebben verricht, heeft niet alleen levens gered, maar ook een groot internationaal schandaal voorkomen. Namens het Openbaar Ministerie mijn diepe waardering.'
De hoofdcommissaris die ook is opgestaan en hun een hand geeft, voegt er glimlachend aan toe: 'Zulke moed en scherpzinnigheid mag niet onopgemerkt blijven. Inspecteur Paul Druppels, per direct benoem ik u tot hoofdinspecteur en brigadier Kees Kloen, u wordt bevorderd tot inspecteur, beide politiemannen van harte gefeliciteerd.'

Een kort applaus volgt, ingetogen maar oprecht, Paul en Kees kijken elkaar aan en grijnzen. Terwijl ze zich vermoeid op een stoel laten zakken, koffiedrinken en iets over hun belevenissen in Ankara vertellen, zegt de hoofdcommissaris voordat hij de zaal verlaat: 'Jullie hebben recht op rust, neem vier dagen vrij en dan zie ik jullie graag als in jullie nieuwe functie terug.

De avondlucht buiten het Van der Valk hotel is koud en scherp, alsof de stad zelf haar adem inhoudt. Onder de afrit flakkeren de lantaarns, hun licht trekt lange, glazige strepen over natte asfalt.
Aan de rand van de parkeerplaats staat een kleine groep mensen in de schaduw, armen verscholen in jassen, ogen strak gericht op de zijingang van het hotel.
Ze spreken nauwelijks.
Aanwezigheid is het woord dat ze gekozen hadden en dat in een dreigende stilte.
Een zwarte Ssangyong Musso, oud maar goed onderhouden, staat precies onder een lichtmast op een plek waar je de hoofddeur van het hotel kan overzien.
De ruiten zijn donker, de motor zo stil dat je hem op vijf meter afstand niet hoort.
Eén van de mannen in de schaduw, die wat ouder is en op een wandelstok leunt, steekt zenuwachtig een sigaret aan.
Hij houdt hem tussen de lippen zonder te roken, alsof elke opgloeiende askegel te veel kan zijn. Hij pakt zijn gsm, kijkt vluchtig naar het scherm en stopt hem weg.
Zijn ogen flitsen naar de hoteldeur telkens als die opengaat.
Karin, een politieagente, van de lokale beveiliging, heeft haar bodycam aangezet en loopt onopvallend langs het groepje.
Ze laat haar blik even langs de Ssangyong gaan, hoort zachte stemmen uit de cabine, maar kan de inzittenden niet zien.

Even blijft ze staan om te horen wat ze zeggen, maar ze hoort wel dat het mannenstemmen zijn, maar de woorden verstaat ze niet. Terwijl ze wat verbaast haar wenkbrauwen optrekt, spreekt ze op haar bodycam het autotype en kenteken in.
De oudere man met de wandelstok loopt even later uit het groepje en gaat door de deur het hotel binnen waar de ledenvergadering van de HARP is.
De zaal is afgeladen, er zijn stoelen te kort en de leden staan tegen de muren gedrukt. Een jonge vrouw op de achterste rij, staat op en biedt de oude man met de wandelstok haar plaats aan. 'Dank u" zegt de man en gaat zitten.
De atmosfeer in de zaal is zwaar van de spanning en ingehouden woede. Een paar journalisten hebben zich tussen de leden gewurmd met hun opnameapparatuur en camera's in de aanslag.
Er hangt het gevoel dat dit de avond is waarop HARP óf uiteenvalt, óf in vuur en vlam herboren wordt.
Dan is het moment dat de waarnemend voorzitter Schuiling het woord neemt.
'We zijn hier om samen te beslissen over de toekomst van de HARP,' begint hij en gelijk wordt hij al onderbroken door een man achter in de zaal: 'Beslissen? Er valt niks te beslissen! We worden vermoord, één voor één! Opheffen, nú!'
Boegeroep volgt, maar ook instemmend applaus en de zaal splijt zich in twee kampen: opheffen en doorgaan.
Een vrouw springt op, haar stem slaat over van emotie:
'Durven jullie je kop in het zand te steken? Als we stoppen, hebben ze gewonnen! Dan bewijzen we dat intimidatie en kogels de democratie bepalen en is dat wat jullie willen?'
Applaus zwelt aan en voeten stampen op de vloer.
Maar minstens net zo hard klinkt gesis.
'Dat wijf is bent gek, ze speelt met mensenlevens!'
Zo lopen de gemoederen snel op.

Twee mannen staan tegenover elkaar, vuisten gebald, alleen gescheiden door echtgenotes die ertussen zijn gesprongen.
'Orde!' roept Schuiling: 'anders breek ik de vergadering af!'
Geleidelijk keert de rust terug, maar de sfeer blijft gespannen.
Ten slotte wordt een motie in stemming gebracht, waarbij de leden zelf bepalen of de HARP doorgaat of niet.
De handen gaan omhoog, sommige aarzelend, andere met felle vastberadenheid. Het beeld is chaotisch en de uitkomst nog onzeker. Eén ding is duidelijk: deze partij is niet zomaar een club in crisis, het is een kruitvat.
De uitkomst is: ze gaan door!
De oudere man met de wandelstok is één van de eersten die naar buiten gaat. Hij blijft zo'n tien meter van de deur staan, glimlacht en knikt vriendelijk naar iedereen die hem aankijkt
Langzaam haalt hij een kleine videocamera uit zijn jaszak en richt die op de ingang.
Zijn adem in de winterlucht is zichtbaar als een kort wolkje, al knikkend en vriendelijk lachend filmt hij iedereen die naar buiten gaat.
Karin, die net haar tweede ronde heeft gedaan ziet de oude man bezig en gaat naar hem toe.
'Meneer, wilt u ogenblikkelijk ophouden met filmen, anders zal ik u moeten bekeuren.
Zonder te stoppen zegt hij: 'Dit gaat je niks aan krullenbol.'
'Stop!' zegt ze nogmaals, 'Dit is in strijd met de privacywet, ofwel artikel 10 van de Grondwet, dat wil zeggen het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en zo is dat volgens de algemene verordening gegevensbescherming.'
De oude man zegt: 'Dat je dat allemaal weet krullenbol.'
Hij kiest eieren voor zijn geld en mopperend stopt hij de kleine videocamera in zijn jaszak.

Yonas staat zwijgend voor de lift, hij dooft de dunne

smoezelig uitziende sigaret en gooit die in de prullenbak naast de lift. De liftdeuren schuiven open en hij doet een stap opzij voor een slanke blonde vrouw die binnenkomt.
Ze heeft in haar armen twee trillende chihuahua's en de kleine honden grommen zacht, alsof ze voelen dat die kleine bruine man daar niet hoort.
'Etage?' vraagt hij met een vlakke stem.
'Vier,' zegt ze glimlachend maar nerveus.
Yonas drukt zonder aarzeling op twee knoppen: de vierde en de zevende.
De lift zet zich in beweging, zoemend, en de scherpe geur die rond hem hangt vult de cabine. De vrouw fronst even, haar neus rimpelt en dan niest ze plotseling.
'Sorry,' mompelt ze verlegen.
Geen reactie, alleen een korte blik van de kleine Eritreeër, koud en onderzoekend.
Bij de vierde etage schuiven de deuren open en de vrouw met de hondjes stapt uit en hierna zoeft de lift zoeft verder omhoog.
Nadat de deur opnieuw open is gegaan loopt Yonas rechtdoor de smalle galerij, zijn voetstappen galmen dof tegen de betonnen wanden.
Boven de deur van een appartement knippert onopvallend een rode LED: de camera heeft hem al geregistreerd.
De deur zwaait open nog voordat hij kan kloppen en Ron verschijnt, zijn hazenlip trekt scheef bij het spreken.
'Binnen.'
Yonas stapt via de hal de schemerige woonkamer binnen, de gordijnen zijn dicht, de lucht zwaar van rook en goedkope drank.
Op de bank zit de legionair met een glas in zijn hand.
Hij knikt ter begroeting, schuift hem een glas toe, dat hij vol heeft geschonken: 'Proost!'

Yonas pakt het glas, gaat zitten, hij drinkt met hen Suwa het lokale bier uit Eritrea waar hij zelf voor heeft gezorgd, sterk en brandend in de keel.
De legionair leunt naar voren, zijn ogen oplettend en scherp.
'Wat ik heb te melden is niet zo mooi, Anas is dood, zodat hij geen werk meer voor ons kan doen.'
Voor het eerst zegt Yonas iets.
'How did that happen, wasn't he a professional?'
'He was, but the bullet didn't know that'
Ondanks de misère moet de legionair lachen om zijn eigen grapje.
Ben, de zwijger van de groep, zegt eindelijk iets:
'Maar zonder zijn werk gaat de HARP niet sidderen; geen angst, geen paniek en dus geen reden om zichzelf op te heffen.'
Er valt een stilte. De legionair en Yonas kijken elkaar kort aan, dan heft de legionair zijn glas, alsof hij een besluit onderstreept: 'We heffen het glas op een volgende actie en iedereen neemt een glas Suwa.'
Nadat ze het glas leeg hebben gedronken valt er een lange, gespannen stilte. In de gang, zou iemand kunnen lopen, elk geluid voelt nu als een mogelijk alarm.
De legionair zegt: 'Jullie kunnen gaan, Yonas blijft hier.'
De Eritreeër knikt, niet omdat hij blij is met wat er komt, maar omdat dit zijn werk is en hij net als de legionair weet hoe orders werken.
Ze praten nog een kwartier samen.
Als hij weggaat krijgt Yonas een rugzak waarin een Boerka zit en een pistool Als hij de lift naar beneden neemt, denkt hij aan de blonde vrouw in de lift, haar kleine honden, haar nies, haar onschuldige glimlach.
Kleine details, denkt hij, kleine details kunnen groot worden.

De sfeer in de vergaderzaal van het Van der Valkhotel op woensdag 5 november in Delft is bedrukt.
De stoelen rondom de lange tafel staan keurig op een rij, maar er hangt een leegte die niet te vullen is door de afwezigheid van Claire Hofland.
De moord op haar had een gat geslagen in de rangen van de HARP en de gezichten van de aanwezige bestuursleden staan strak, men spreekt zachter dan normaal.
Na een kort maar gespannen overleg wordt unaniem besloten: Lucas Deroubaix, jarenlang de man die de financiën met stille degelijkheid had beheerd, zou de nieuwe voorzitter worden.
Er klinkt wat plichtmatig applaus, meer uit noodzaak dan uit opluchting en daarna vloeien de remmen langzaam los.
Kelners brengen drankjes, er wordt geproost, men lacht gespannen om oude anekdotes.
Lucas, die nooit een druppel alcohol aanraakt, houdt zich aan een glas Spa rood en blijft nog een tijdje in gesprek met de andere bestuursleden.
Hij spreekt rustig, bijna kalmerend, alsof hij het vacuüm dat Claire heeft achtergelaten met zijn aanwezigheid wil dichten.
Rond tienen neemt Lucas afscheid, groet de portier met de gebruikelijke glimlach en rijdt de donkere wegen richting Wassenaar op.
De Burchtlaan waar hij woont ligt er stil bij, enkel het geritsel van bladeren in de avondwind breekt de stilte.
Hij parkeert zijn auto, stapt uit en even later is hij dood.
De gillende stem van Lucas' vrouw, echoot iets na elven tussen bomen en huizen van de Burchtlaan.
Een paar ramen gaan open, buren steken hun hoofd naar buiten, verbaasd door de plotselinge paniek in de stille laan.

De dagen na hun verblijf in Ankara zijn voor de rechercheurs een verademing. Paul wandelt langs het Scheveningse strand, Kees brengt tijd door met vrienden die hij veel te lang had verwaarloosd. Op de tweede dag, van zijn verdiende rust, zit hij te klaverjassen met drie vrienden in de wijk Morgenstond. Kees heeft net een goede kaart vijf harten van de acht die hij in zijn hand houdt, hij maakt harten troef en dan zoemt zijn gsm: 'Jongens, een momentje!'
Een nerveuze rechercheur stoort hem, maakt zijn prachtige kaart kapot en valt met de deur in huis.
'Inspecteur, er is vanavond een moord gepleegd in Wassenaar: hoog profiel! De hoofdcommissaris wil dat u en hoofdinspecteur Druppels direct naar het bureau komen.'
'Oké, ik ben onderweg' en tegen de jongens: 'Ik moet weg, bel jullie morgen.' Kees legt de kaarten op tafel en rijdt even later over de Meppelweg naar het bureau.
Daar wacht Paul al op hem en beiden hebben het voorgevoel dat deze nieuwe zaak geen gewone moord zal zijn.
Na tien minuten rijden ze op de Burchtlaan en door de felle politielichten zien ze direct al waar ze moeten zijn.
De eerste politiemensen van het bureau Hofcampweg in Wassenaar hadden de vrouw in tranen getroffen, geknield naast haar man. De cockerspaniels piepten nerveus en de lijnen waren strak gespannen.
'Mevrouw, u moet even achteruitgaan,' zegt een agent zacht maar dringend, terwijl hij een afzetlint uitrolt.
Het lichaam van Lucas Deroubaix ligt half op de grindoprit, de autosleutels nog in zijn hand geklemd.
Geen bloedspatten, geen schotwond die meteen zichtbaar is en het is duidelijk: dit is geen natuurlijke dood.
Niet veel later arriveren Paul en Kees, met strakke gezichten en oplettende ogen.

‘Er is volgend de omwonenden geen schot gehoord,’ zegt een jonge agent, nog onwennig in de kilte van de situatie.
‘Dat betekent óf een geluiddemper, óf iets dat we nog niet begrijpen,’ antwoordt Paul.
Hij hurkt neer, laat het licht van zijn zaklamp over de kraag van het slachtoffer zijn jas glijden.
Kees kijkt ondertussen naar de auto en de omgeving.
Geen braaksporen, geen getuigen die iets hebben gezien, echt professioneel werk!
Het forensisch team arriveert, in witte pakken die fel afsteken tegen de donkere straat. Ze fotograferen, markeren, verzamelen elk stukje grind, elke vezel, maar er is geen huls!
Waarschijnlijk opgeraapt en meegenomen, dat duidt op een professional.
Paul staat weer op, kijkt naar de ontredderde vrouw die door een buurvrouw wordt vastgehouden.
‘Dit is geen willekeurige moord,’ mompelt hij. ‘Eerst Claire Hofland, nu Deroubaix, er is iemand bezig de HARP kapot te maken, stukje bij beetje.’
De wind trekt langs de bomen, fluisterend door de nacht. De Burchtlaan is weer stil, maar de stilte is nu geladen met angst en met vragen die nog lang onbeantwoord zouden blijven.

De tweede moord op de politicus Lucas Deroubaix slaat in als een bom. Wat dagen eerder nog een verhit politiek debat was, verandert in ons land in oproer en chaos.
Binnen enkele uren na de bekendmaking van zijn dood, stromen pleinen en kruispunten in Den Haag, Amsterdam en Utrecht vol met duizenden woedende mensen.
In het hoofdkwartier van de politie-eenheid Den Haag staat commandant Van Laar voor een muur van schermen. Op elk scherm flitsen beelden van overvolle pleinen, schreeuwende mensen en brandende containers.

‘Groep A, flank links dicht! Herhaal: dicht!’ brult hij in zijn portofoon.
Op het scherm ziet hij hoe een ME-linie achteruit wordt gedrukt door een zwerm demonstranten. Keien ratelen tegen schilden, een Cobra knalt voor de voeten van een agent, die achterover tuimelt en rookwolken vullen het Plein.
‘Ze zijn georganiseerd,’ sist Van Laar, ‘dit is geen spontane opstand.’
Naast hem staat een jonge operationeel leider, bleek en zwetend. ‘We hebben al dertig gewonden in de regio Den Haag. Ze komen met bussen van buiten de stad. Er zijn groepen uit Rotterdam, Nijmegen en zelfs uit België.’
Van Laar klemt zijn kaken op elkaar: ‘Dan wordt dit een burgeroorlog.’
In Amsterdam is het niet anders, op het Museumplein staan mannen in zwarte hoodies bij elkaar in een kring en in hun rugzakken zitten Cobra’s, lege bierflesjes en stukken staal.
‘We wachten tot de wouten terugtrekken,’ sist de leider, een brede kerel met een litteken over zijn kaak, ‘dan drukken we door, ze kunnen niet overal tegelijk zijn.’
Op een teken van hem rennen ze vooruit, samen met honderden anderen en schreeuwend en zwaaiend met knuppels, ziet de barricade van de mobiele eenheid en de lokale oproerpolitie ze op hen afstormen.
Wat de rotzak met het litteken dacht gaat niet gebeuren.
Felle lampen flitsten aan en die proberen het gajes in hun licht te vangen en een spervuur van rubberen kogels en traangashandgranaten laat de groep uit elkaar spatten.
Knallen volgen elkaar razendsnel op en de leider gooit een brandende fles, waardoor een politiebusje in brand vliegt.
De geur van smeulend rubber en rook maakt het ademen zwaar hangt zwaar in de lucht.
‘HARP of dood!’ brult iemand in de menigte.

‘Vrijheid voor iedereen!’ roept een ander terug.
Een regen van stenen en vuurwerk stort op de politie en opnieuw volgen er salvo’s met rubberen kogels.
Mensen duiken op de grond en paniek golft door de massa.
Ook in de ander steden is er oproer alom.
De lucht boven het COA in Utrecht kleurt oranje van de vlammen en vluchtelingen staan samengepakt op de stoep, gehuld in dekens, sommigen bloedend.
Een agent helpt een jonge vrouw overeind, ze trilt onophoudelijk en achter hem barst een kozijn in stukken uit elkaar.
‘Er zitten nog mensen binnen!’ roept een brandweerman.
‘Doorgaan!’ schreeuwt de teamleider.
Plotseling kraakt een schot, de agent duikt snel weg, zijn hart bonst in zijn keel.
Er wordt geschreeuwd, terug gegild, met stenen gegooid en de straat verandert in een frontlinie.
Als in de ochtend een grijze lucht over het land valt, liggen de drie steden uit te puffen in een roes van rook, angst en woede.
De beelden van de rellen gaan viraal. Buitenlandse media spreken over een land op de rand van burgeroorlog.
Ergens, in een onbekend appartement, kijkt iemand zwijgend naar de chaos op het scherm, er glijdt een glimlach over zijn gezicht. Het plan werkte!

Vroeg in de ochtend, na de rellen, slaat de regen tegen de hoge ramen van de crisisruimte op de vierde verdieping van het Ministerie van Justitie en Veiligheid.
De lucht boven Den Haag is loodgrijs en in één van de grote kamers, brandt hard, koud T-licht.
Aan de lange, rechthoekige tafel zitten de ministers, partijleiders en topfunctionarissen van politie en veiligheidsdiensten.
In de hoek staan twee marechaussees met kogelvrije vesten.
Safety first!

‘Vrijheid voor iedereen!’ roept een ander terug.
Een regen van stenen en vuurwerk stort op de politie en opnieuw volgen er salvo’s met rubberen kogels.
Mensen duiken op de grond en paniek golft door de massa.
Ook in de ander steden is er oproer alom.
De lucht boven het COA in Utrecht kleurt oranje van de vlammen en vluchtelingen staan samengepakt op de stoep, gehuld in dekens, sommigen bloedend.
Een agent helpt een jonge vrouw overeind, ze trilt onophoudelijk en achter hem barst een kozijn in stukken uit elkaar.
‘Er zitten nog mensen binnen!’ roept een brandweerman.
‘Doorgaan!’ schreeuwt de teamleider.
Plotseling kraakt een schot, de agent duikt snel weg, zijn hart bonst in zijn keel.
Er wordt geschreeuwd, terug gegild, met stenen gegooid en de straat verandert in een frontlinie.
Als in de ochtend een grijze lucht over het land valt, liggen de drie steden uit te puffen in een roes van rook, angst en woede.
De beelden van de rellen gaan viraal. Buitenlandse media spreken over een land op de rand van burgeroorlog.
Ergens, in een onbekend appartement, kijkt iemand zwijgend naar de chaos op het scherm, er glijdt een glimlach over zijn gezicht. Het plan werkte!

Vroeg in de ochtend, na de rellen, slaat de regen tegen de hoge ramen van de crisisruimte op de vierde verdieping van het Ministerie van Justitie en Veiligheid.
De lucht boven Den Haag is loodgrijs en in één van de grote kamers, brandt hard, koud T-licht.
Aan de lange, rechthoekige tafel zitten de ministers, partijleiders en topfunctionarissen van politie en veiligheidsdiensten.
In de hoek staan twee marechaussees met kogelvrije vesten.
Safety first!

Iedereen heeft slecht geslapen en de spanning is voelbaar in elke beweging tijdens dit crisisoverleg.
Rita Toxopeus, de minister van Justitie en Veiligheid is bleek en vermoeid en ze komt na een nagenoeg slapeloze nacht om half negen uur de overlegkamer binnen.
'Goedemorgen, hoewel ik niet weet of dat het juiste woord is.' Ze veegt een lok voor haar ogen weg en vervolgt: 'Twee doden, tweeënvijftig gewonden en zesentwintig arrestaties. Delen van de binnenstad van Amsterdam zien eruit als een slagveld en er zijn aanwijzingen dat deze rellen gecoördineerd zijn.'
'Ja dat klopt,' zegt Saskia Reuver, de chef Nationaal Coördinator Veiligheid en Terrorismebestrijding: 'Er is online een storm aan berichten geweest en gecodeerde chats. We hebben duidelijke signalen dat bepaalde groeperingen doelbewust relpunten hebben aangewezen en die vooral rond opvangcentra en overheidsgebouwen.'
'Dat verbaast me niets,' zegt de commissaris van politie. 'We zagen groepjes met portofoons en tactisch uitgevoerde bewegingen, dit was geen spontane opstoot, dit was oorlog.'
Coen Versluis van de HARP leunt naar voren en zegt venijnig: 'Een aanval, of burgers die eindelijk hun grens trekken?'
Een paar hoofden draaien scherp zijn kant op.
Ben Mulder van de NIVA reageert scherp: 'We gaan toch niet doen alsof dit burgerprotest is, Coen? Twee mensen dood, brand in een COA, politiemensen in het ziekenhuis. Dit is escalatie en buitengewoon gevaarlijk!
'Ja, gevaarlijk, maar voorspelbaar!' zegt Jeanet Vondeling van de PVV luid: 'Jullie van NIVA hebben dit land volgestouwd met mensen die hier niet thuishoren en nu zijn de straten gevuld met woede. Dát is de realiteit die niemand wil uitspreken.'
'Volgestouwd of niet.' zegt Daan de Lange van de VVD. 'Wat er nu telt, is orde herstellen. En daar is maar één woord voor:

de noodtoestand. Dat wil zeggen: hard optreden, de avondklok en verder geen gezeik.'
Minister Toxopeus kijkt strak voor zich uit, ze weet dat dit moment cruciaal is en oppert: 'We hebben enkele opties:
Scenario A: verhoogde politie-inzet en echte arrestaties.
Scenario B: tijdelijk noodbevel in drie steden.
Scenario C. noodtoestand in delen van het land.'
Ze laat een secondenlange stilte vallen: 'En we weten allemaal wat dat laatste betekent.'
'Mevrouw de minister, met alle respect' zegt de chef van de AIVD van Riel: 'De retoriek op straat is giftig, sommige groepen spreken openlijk over 'de slag om Nederland. Als we nu niet kordaat reageren, krijgen we iets wat we niet meer terug kunnen draaien.'
Mulder reageert bezorgd: 'En als we wel die noodtoestand afkondigen, geven we ze precies wat ze willen, zo ook het bewijs dat de overheid repressief is. Op die wijze duwen we een lont nog dieper in een vat buskruit.
'Of we laten eindelijk zien dat er leiders zijn die durven,' zegt Versluis met een snauw.
De commissaris reageert fel en wipt iets omhoog uit zijn stoel: 'Leiders? Meneer Versluis, u speelt met vuur. Mijn mensen staan op straat terwijl uw aanhang ze uitmaakt voor landverraders. U heeft niet het recht om over orde te praten.'
Jeanet Vondeling schudt haar hoofd: 'Stop nou eens met dat morele gezwets! Er is een oorlog gaande op straat en in oorlog vecht je terug.
Ook de politiecommissaris komt iets omhoog uit zijn stoel, hij springt bijna overeind: 'Noem het alsjeblieft geen oorlog, want als dit echt oorlog wordt, Jeanet, dan hebt u geen flauw idee wat er op ons afkomt.'
Minister Toxopeus heft haar hand op, kalm maar resoluut: 'Genoeg. Er is één besluit dat vanmorgen genomen moet

worden. We kunnen niet nog een nacht van rellen toestaan.’
Ze kijkt de tafel rond. ‘Ik ga de koning adviseren een beperkte noodtoestand af te kondigen voor Amsterdam, Utrecht en Den Haag. Avondklok, extra inzet ME en marechaussee, want online-communicatie wordt nauwgezet gemonitord.’
Versluis glimlacht, Mulder slaat zijn ogen neer. Vondeling knikt tevreden. De politiecommissaris ademt diep uit, want hij weet wat dit betekent voor zijn mensen en de minister schuift de documenten naar haar stafchef.
De minister besluit de vergadering: ‘Wat vannacht begon als een rel, mag niet uitgroeien tot burgeroorlog, maar ik vrees dat we op een dun koord lopen.’
Buiten voor het ministerie wemelt het van camera’s, journalisten en afzetlint. Binnen wordt het stiller, maar in de lucht hangt iets zwaars: de vooravond van iets veel groters.

Politie Haaglanden – Basisteam Wassenaar
Rapport Buurtonderzoek – Zaaknummer 2025/348-M
Datum: maandag 9 november 2025
Betreft: waarneming van één vrouwelijke persoon in boerka.
Op donderdag 5 november 2025, de avond van de fatale gebeurtenissen aan de Burchtlaan 8 in Wassenaar, is door de politie op vrijdag 6 november 2025 een buurtonderzoek uitgevoerd in de omgeving van het centrum van Wassenaar en de toegangswegen richting de Wassenaarseslag.
Getuige 1. wonend aan de Gravestraat, verklaarde op donderdagavond 23 januari omstreeks 22.15 uur een vrouw te hebben zien lopen, geheel gekleed in zwarte boerka.
Getuige 2. wonend aan het Kloosterland, bevestigde eveneens rond 22.15 uur een vrouw in boerka te hebben gezien. Hij kon geen nadere details geven behalve dat zij zich gehaast voortbewoog richting het dorpscentrum.

Getuige 3. eigenaar van een café aan de Zuylen van Nijeveltstraat, verklaarde dat hij op 23.15 uur dezelfde avond een vrouw in boerka zag passeren. Zij liep in de richting van de Wassenaarseslag, een afstand van circa vier kilometer van het centrum. Getuige gaf aan kort te hebben overwogen de vrouw aan te spreken, maar dit niet te hebben gedaan uit vrees voor mogelijke negatieve reacties.
Uit opgevraagde beelden van deurbelcamera's en particuliere beveiligingscamera's blijkt dat de genoemde vrouw daadwerkelijk in de omgeving aanwezig is geweest. Zij is vastgelegd op diverse locaties tussen 22.00 uur en 23.30 uur. De beelden bevestigen dat de vrouw volledig bedekt was met een boerka.
Op basis van verklaringen en camerabeelden staat vast dat één onbekende vrouwelijke persoon, gekleed in boerka, zich op de avond van 23 januari tussen 22.15 en 23.30 uur in Wassenaar hebben opgehouden en zich daarna in de richting van de Wassenaarseslag had begeven. Haar identiteit is tot op heden onbekend.

Het regent. Paul en Kees rijden naar het Haga Ziekenhuis aan het Els Borst-Eilersplein in Leyenburg, waar ze een afspraak hebben met de patholoog-anatoom professor dokter Huub van Eerde.
Ze worden door een gedienstige medewerker naar de afdeling gebracht en als ze de zaal binnengaan gloeien de Tl-buizen fel boven de metalen tafel en het lichaam van Lucas de Romeijn dat daar strak onder het witte laken ligt.
De stilte wordt slechts doorbroken door het gezoem van de afzuiging en een zacht spelend muziekje.
De patholoog is bezig, hij kijkt naar de rechercheurs en zegt: 'Goedemiddag heren, ik dacht dat u vroeger zou komen.'

‘Er zijn geen stoelen en Paul leunt met gekruiste armen tegen de muur en Kees zet zijn gem aan om al dat wordt gezegd opgenomen kan worden.
‘U mag gerust wat dichterbij komen, want het bijt niet!’
Lachend trekt Huub zijn latex handschoenen strak en drukt op de knop van de bandrecorder, waardoor alles wat hij zegt wordt opgenomen.
Paul kijkt de patholoog aan: ‘Wat we als leken niet begrijpen is dat er geen wond van een inschot is te vinden, geen kogelgaatje in de slaap, geen wond in de borst, niets dat duidt op een kogelbaan. Toch is het slachtoffer dood neergevallen, midden in zijn tuin.’
‘Om dat te begrijpen zijn we hier,’ antwoordt de patholoog droog en met een vlijmscherp lancet opent hij in één haal de borstkas.
Het knarsen van de ribspreider om toegang te krijgen tot de inwendige organen doet de rechercheurs huiveren.
Huub werkt geconcentreerd, tot hij plotseling zijn lancet terugtrekt, hij pakt een pincet, trekt iets blinkends uit het weefsel en legt het op een metalen schaaltje.
Het metaal tikt koud, zoals ook de dood is.
De kogel is wat vervormd, maar duidelijk herkenbaar.
‘Dus tóch,’ fluistert Paul opgelucht.
De opluchting is van korte duur, Huub schudt zijn hoofd.
‘Nee, dit klopt niet, er is geen schotkanaal, de huid is volledig intact en er is en geen wond.’
‘Onmogelijk,’ zegt Paul scherp, hij stapt dichterbij, buigt zich over het lichaam en mompelt: ‘Een kogel komt altijd ergens binnen.’
‘Niet in dit geval zegt Huub, maar ik zie het al.’
Huub wijst met de in latex gehulde vinger naar de slokdarm.
‘De schutter heeft hem gedwongen de mond te openen, de loop daarop naar beneden gericht en toen geschoten. Door de

beweging in het lichaam heeft de kogel uiteindelijk de aorta gescheurd en dat heeft de dood veroorzaakt.'
Paul en Kees wisselen een blik, het idee is zo grotesk dat het bijna absurd klinkt.
Kees vloekt zacht, ze nemen afscheid van de patholoog en zijn een kwartier later weer op het bureau.

Ria, de vrouw met de twee kleine hondjes, die op de vierde etage woonde, had het angstige gevoel die middag niet van zich kunnen afschudden. Ze was helemaal niet bang van nature maar in de lift, tussen de spiegelwanden en het doffe licht, had ze zich ongemakkelijk gevoeld naast die zwarte man, met zijn donkere ogen en het stille gezicht.
Hoe opgelucht was ze niet geweest toen de deuren op de vierde verdieping achter haar dicht gleden.
Als haar man, een havenarbeider, een uur later thuiskomt vertelt ze het hem meteen, met die lichte trilling in haar stem die hij zo goed kent.
'Ik zeg je, het is daarboven niet pluis, op de zevende verdieping deugt er iets niet en iedereen heeft het erover. Victor van tegenover, je weet wel, de man van Reina, heeft gezien dat er steeds mensen van allerlei slag langskomen. Aziaten, Afrikanen, van alles, en het stinkt er, volgens de andere huurders op zeven. En laatst... laatst zag ik ook twee van die zwartjoekels staan, misschien wordt er gehandeld in drugs, of erger nog iets met seks.'
Egbert, haar man een echte Rotterdammer, breed en sterk en daarbij ook nog snel aangebrand, voelt het bloed in zijn slapen kloppen, bij de opmerkingen van zijn vrouw.
'Ik ga wel eens even vragen wat daar gaande is,' gromt hij.
Nadat hij een flesje bier heeft gedronken gaat hij een kwartiertje later met de lift naar de zevende.

Een vreemde geur dat hij niet kan plaatsen hangt in de lucht. Massageolie? Achter een halfopen deur klinkt het geluid van de televisie. Sport?
Hij bonkt op de deur en die wordt al na enkele seconden opengerukt.
Daar staat een geblokte vent die in de buurt de naam 'de etterbak' heeft gekregen. De man heeft een gebruind, gehard gezicht, met een litteken over zijn kaak.
'Wat moet jij?' vraagt de man: rustig, vlak en zonder ook maar iets van emotie.
'Ik wil weleens weten wat hier allemaal gebeurt er lopen hier allemaal illegalen en zwartjoekels in de buurt klaagt en .....'
De etterbak laat hem niet uitspreken, doet een stap naar voren. 'Waar bemoei jij je mee?'
Egbert krijgt niet de gelegenheid om te zeggen waarmee hij zich wil bemoeien en ziet de klap niet aankomen. Een echter uppercut, hard, dof, tegen de wang en de tweede volg meteen daarop. Egbert wankelt, voelt het lauwe bloed langs zijn lippen naar zijn mond lopen en als een lappenpop zakt hij naar de grond. Hij ziet niet dat de etterbak de deur achter zich dicht trekt door het suizen in zijn oor. Het duurt een tiental seconden voordat hij opkrabbelt en als hij wankelend in de lift staat begrijpt hij dat hij zich met iets had bemoeid waar hij beter van weg had kunnen blijven.

Paul , die achter zijn bureau zit slaat het politierapport met de kopregel: Verslag surveillancedienst Van der Valk, Delft, bijeenkomst HARP.
Zijn ogen glijden over de tekst: Het was een hectische vergadering en volgens de surveillante was de zaal tot de nok gevuld, de stemming gespannen en verbaal agressief. Schreeuwen, dreigende gebaren, stoelen die werden verschoven alsof er ieder moment iets uit de hand kon lopen.

Toch was er geen fysieke confrontatie geweest en uiteindelijk had de partij besloten, tegen de verwachting in, dat HARP ondanks de aanslagen niet zou worden opgeheven.
Paul fronst zijn wenkbrauwen als hij het laatste deel leest.
De surveillante maakt in haar rapport melding van een groep onbekende mannen: zeven in totaal.
Eén met een camera, die de aanwezigen heimelijk vastlegde.
Twee anderen waren alleen ongezien aanwezig in een geblindeerde auto op de parkeerplaats.
Hun aanwezigheid werd niet verklaard, ze spraken met niemand, en de groep was verdwenen net zo plotseling als ze gekomen waren -
Paul legt het rapport terug op het bureaublad en zijn gevoel zegt dat deze groep geen toevallige passanten waren.
Hij drukt op de intercom.
'Kun je zorgen dat surveillante Karin Hof zich zo snel mogelijk bij mij meldt?'
In zijn hoofd knaagt de gedachte dat HARP misschien niet de enige partij is die besloten had door te gaan.
Paul blijft met zijn ogen gericht op de summiere omschrijving van de zeven mannen.
Hij haalt een kop koffie uit de automaat op de gang en ruim een kwartier laten wordt er zacht op de deur geklopt.
'Ja, komt u maar.' roept Paul .
Een jonge agente stapte naar binnen, in uniform, haar haar strak in een staart en ze kijkt wat gespannen.
'U wilde mij spreken, inspecteur.
Paul knikt en gebaart naar de stoel aan de andere kant van het bureau.
'Gaat u zitten. U was de surveillante tijdens die HARP-vergadering in het Van der Valk hotel, klopt dat?'
'Ja, inspecteur. Ik had opdracht de bijeenkomst in de gaten te houden en bij ongeregeldheden kon ik back-up oproepen.'

‘Vertel me eens in uw eigen woorden hoe het daar verliep.’
‘De sfeer was explosief. Er werd geschreeuwd, gescholden, mensen sprongen op van hun stoelen. Ik dacht echt dat het fysiek zou worden, maar het bleef bij verbaal geweld. Uiteindelijk stemden ze om door te gaan met de partij. Heel fel, alsof ze hun vastberadenheid wilden bewijzen.’
Paul knikt. ‘Dat is duidelijk, en die groep mannen buiten?
Ze sluit haar ogen een beetje alsof ze zo de beelden wat duidelijker op kan roepen. ‘Er waren er zeven of acht.
In uw rapport schrijft u zeven.’
‘Ja, dat is waar inspecteur maar twee of drie van de mannen zaten in de geblindeerde auto. Ik heb de twee gekozen omdat ik meen twee stemmen te hebben gehoord maar het kunnen er natuurlijk ook wel drie zijn geweest.’
‘Of vier,’ zegt Paul met een glimlach.’
‘Of vier of vijf weerkaatst ze hem, maar ik heb in ieder geval twee stemmen gehoord.’
‘Wat zeiden ze?’
‘Ze zaten in de geblindeerde auto, ik kon wel horen dat het mannenstemmen waren, maar ze verstaan kon ik niet. Ik heb hun geluid wel op mijn bodycam staan en daarop staat ook het model van de auto en het kenteken.’
‘Waar is die bodycam?’
‘Die ligt in mijn auto.’
‘Fijn! Wil je die afgeven bij de receptie, die brengt de bodycam wel bij mij. Ik laat het lab even kijken wat ze met het geluid kunnen doen.’
‘Ja, inspecteur.’
‘Ik ben blij dat je dat allemaal hebt opgenomen, je hebt prima werk verricht Karin, daarvoor mijn complimenten en dank.’
Ze staat op, zichtbaar opgelucht dat het gesprek voorbij is.
Nadat ze elkaar een hand hebben gegeven kijkt Paul kijk haar na tot ze deur sluit.

Zeven onbekenden, een filmer, een geblindeerde wagen, het klinkt te georganiseerd om zomaar bijzaak te zijn.

De vrouw met de twee hondjes heeft er even over nagedacht en laat het er niet bij zitten. Ze doet aangifte van het gebeurde bij de wijkagent en die stelt daar een proces-verbaal van melding en onderzoek op:
Op 10 november 2025 kreeg ik, verbalisant, een melding van mevrouw Ria Boonstra, geboren 18 januari 1991, wonende aan Spaansepoort 139, 3011 MN te Rotterdam. De melding betrof een mishandeling van haar echtgenoot, de heer Egbert Boonstra. Mevrouw Boonstra verklaarde tegenover mij, zakelijk weergegeven, dat op 17 oktober 2025 haar echtgenoot Egbert Boonstra is mishandeld door de bewoner van het adres Spaansepoort 165 te Rotterdam.
De verdachte man zou haar echtgenoot zeven klappen in het gezicht en/of lichaam hebben gegeven, waardoor het slachtoffer het bewustzijn verloor. Volgens mevrouw Boonstra is haar echtgenoot knock-out gegaan en heeft enige tijd buiten bewustzijn op de grond gelegen.
Voorts verklaarde mevrouw Boonstra dat in de nacht van 5 op 6 november 2025, omstreeks 03.00 uur, zij heeft gezien dat een negroïde man op een motor bij de woning op nummer 165 arriveerde. Deze man heeft volgens haar een rugzak afgegeven bij de bewoner en is daarna op een fiets weer vertrokken.
In het kader van dit onderzoek heb ik, verbalisant, telefonisch contact opgenomen met woningcorporatie Havensteder. Uit deze navraag is gebleken dat de huurder van de woning Spaansepoort 165 de heer Gillis Smeets betreft, geboren op 27 augustus 1981 in Sittard, en volgens opgave negen jaar heeft gediend bij het Franse Vreemdelingenlegioen.

Naar aanleiding van de melding heb ik, verbalisant, in de directe omgeving een kort buurtonderzoek uitgevoerd.
Diverse omwonenden verklaarden dat de bewoner, de heer Smeets, reeds langere tijd overlast en onrust veroorzaakt in de wijk De Oude Haven. De overlast bestaat uit onder meer luidruchtig gedrag in de nachtelijke uren, frequente bezoeken van onbekende personen en verdachte nachtelijke activiteiten bij het pand.
De feiten als gemeld vallen onder mogelijke strafbare feiten:
* Mishandeling als bedoeld in artikel 300 Wetboek van Strafrecht (Sr);
* Mogelijk openlijke geweldpleging (art. 141 Sr) indien er sprake is van meerdere betrokkenen.
De waarnemingen rondom de overdracht van de rugzak worden als aanvullende informatie opgenomen in verband met mogelijke strafbare feiten en/of verstoring van de openbare orde.
* Het incident van 17 oktober 2025 is geregistreerd en aan het mutatiesysteem toegevoegd.
* Er zal een afspraak worden gemaakt met de heer Egbert Boonstra voor het opnemen van een formeel aangifteprocesverbaal.
* De informatie over de nachtelijke overdracht van de rugzak wordt doorgezet naar de recherche voor nadere beoordeling.
* Er wordt overleg gepleegd met wijkteam en corporatie Havensteder omtrent de structurele overlast.
Opgemaakt en gesloten te Rotterdam op 10 oktober 2025,
Pieter van Goor, wijkagent – Basisteam Centrum

Als Paul diezelfde dag op het bureau komt hoort hij dat de politie uit Wassenaar, ook al valt die onder de Regionale Eenheid Den Haag van de Nationale Politie, dat zij de moord in de op de Burchtlaan op willen lossen. De commissaris heeft

daar nu een eenheid uit Wassenaar op gezet en onder hun jurisdictie zullen ze met deze moord bezig gaan.
Paul die om half elf van bureau is vertrokken, draait zijn BWM de parkeerplaats van het Forensisch Instituut aan de Laan van Ypenburg op.
Het beton van het gebouw glanst kil in het septemberlicht.
De hoofdinspecteur rilt als hij uitstapt, het is koud, maar als het instituut binnengaat wordt hij omarmt door een behaaglijke warmte.
Hij toont de portier zijn politielegitimatiebewijs en na een korte blik: 'Als u plaatsneemt, dan wordt u zo opgehaald.'
Nog geen minuut later komt jonge vrouw hem ophalen.
'Goedemorgen meneer, ik zal u naar de kamer van de audioloog brengen.'
Gehuld in een sterke wolk parfum volgt hij de nimf, die hem heupwiegend voorgaat en na twee bochten opent ze een deur.
'Hier is de afdeling audiologie.'
Ton Vugs, met wie hij een afspraak heeft, zit achter een betrekkelijk schoon bureau, waar enkel een computer met toetsenbord op staat.
De wat corpulente man staat wat stram op uit zijn stoel, als Paul binnenkomt. Hij is midden vijftig, heeft een stevige handdruk en zijn bril heeft hij op zijn voorhoofd geschoven.
'Welkom, eindelijk eens iemand die persoonlijk met een probleem bij me komt, en waarmee kan ik je helpen?'
Paul legt de bodycam op het bureau. 'Hierop staat de opname waar ik het in ons telefoongesprek over had.'
Tom laat met een fel knikje van zijn hoofd de bril van zijn voorhoofd op zijn neus vallen, pakt een dun usb-kabeltje, duwt die in het gleufje op de bodycam, loopt naar een tafel en duwt het andere eind van het kabeltje in een gleufje op een zwart vierkant kastje.
Hij ziet de vraag in Toms ogen en zegt: 'Dit is een omvormer.'

Hierop drukt Tom op een witte knop en gelijk daarop verschijnt op een schermpje een golvende lijn: lichtgroen, in een grijs waas dat wat mistig is.
Paul buigt zich voorover en herkent meteen dat ongrijpbare geruis van stemmen dat hij met agente Karin Hof ook al had gehoord.
Ton draait rustig, beetje bij beetje, aan twee zwarte knoppen die naast elkaar zijn bevestigd.
'Let op,' mompelt hij.
De groene golvende lijn begint feller te kleuren en de mist trekt geleidelijk aan weg, alsof een sluier voor het geluid wordt weggetrokken.
Terwijl hij op de witte knop drukt zegt Ton: 'Nu breng ik het terug naar de bodycam.
Hierop trekt hij het usbkabeltje uit de gleuf en ook uit de bodycam. Het wordt stiller in de kamer, en een fractie later klink er een zware stem die midden in een zin begint: 'mij benieuwen wat ze beslissen, die hufters gaan gewoon door, let maar op mijn woorden.' Daarop volgt een lichtere, hakkelende stem: 'Ik hoop het niet, want die mof Groenewoud wil wel resultaat zien. De verkiezingen naderen snel, over een maand of vier is het zover.' De zware stem weer, dreigend en schor: 'Wat moet dat wijf hier... dat is al de tweede keer dat ze hier rondstruint.' De laatste drie woorden vallen weg in gefluister, daarna alleen ruis.
Ton kijkt Paul aan en knikt: 'Meer kan ik er niet uit halen.'
Paul bedankt hem en steekt de bodycam weer in zijn tas.
Buiten in de frisse lucht loopt hij naar zijn BMW en zijn gedachten draaien niet om de moord, maar om één naam die hem bezighoudt en dat is Groenewoud.
Hij start de auto. *Het is tijd om uit te zoeken wie die Groenewoud is.* Paul parkeert een paar minuten later zijn auto voor het hoofdbureau en loopt met snelle passen naar binnen.

Het geroezemoes in de hal hoort hij nauwelijks. In zijn hoofd galmt nog steeds die ene zin: 'die mof Groenewoud wil wel resultaat zien.'
Op zijn kamer zet hij zich achter de computer en typt de naam in het interne politiesysteem, maar daarin is niets te vinden.
Hij gaat naar ChatGPT en stelt de vraag hoeveel families er in Nederland zijn met de naam Groenewoud. Dat blijken er driehonderdendrieënvijftig te zijn, dus onbegonnen werk!
Later in de middag vertelt Paul aan Kees wat hij op de Bodycam heeft gevonden en de nieuwe inspecteur zegt dat hij gaat uitzoeken of hij licht in deze donker zaak kan brengen.

Kees is de hele morgen op zijn laptop bezig en heeft in de lijsten van de eerste en tweede kamer en de ambtenaren registers zitten grasduinen.
Het resultaat is mager, hij heeft wel één Groenwoud gevonden maar dat is een juffrouw of mevrouw, want haar voornaam stond erbij vermeld. Ze werkt in het restaurant van de Eerste en Tweede kamer.
Ook in oude commissieverslagen en partijregisters duikt de naam Groenewoud niet op.
Kees heeft net in de kantine geluncht als hij ziet dat er een rapport per e-mail is binnengekomen.
Hij print die uit, gaat achter zijn bureau zitten en leest het zaakdossier van verbalisant rechercheur H. Knoop:
Op donderdag 5 november 2025 werd in de villa aan Burchtlaan 8. te Wassenaar, het lichaam aangetroffen van de heer Lucas Deroubaix. Naar aanleiding hiervan is door de politie Wassenaar forensisch en tactisch onderzoek ingesteld in en rondom de plaats delict.
Tijdens het sporenonderzoek in de directe omgeving van de villa zijn schoenafdrukken aangetroffen.

Het betrof afdrukken van twee verschillende schoenmaten, te weten maat 43 en maat 45. Deze afdrukken zijn door de technische recherche middels gipsafdrukken veiliggesteld en voorzien van registratienummers voor nader vergelijkend onderzoek.
Door de recherche zijn beelden veiliggesteld van een deurbelcamera van de villa, zo ook van diverse beveiligingscamera's in de omgeving.
Op deze beelden is een persoon waarneembaar die zich, gekleed in een boerka met gaas ter hoogte van de ogen, haastig verplaatst in de richting van het strand. Deze persoon is ook zichtbaar bij het verlaten van de plaats delict.
Op grond van de lichaamshouding, het looppatroon en de fysieke bouw kan worden geconcludeerd dat het geen vrouwelijke persoon betreft, doch een mannelijke verdachte die gebruikmaakt van vermommingskleding..
Met inzet van een speurhond is in de duinen, grenzend aan het strand van Wassenaar, een begraven pakket kleding aangetroffen. Het betreft diverse kledingstukken, waaronder de vermoedelijk door de verdachte gedragen boerka.
Deze kledingstukken zijn geborgen en overgebracht naar het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) voor nader onderzoek op DNA, vezelresten en overige sporen.
Uit het onderzoek blijkt dat op donderdag 5 november 2025 een mannelijke verdachte in vermomming de tuin van de villa van Deroubaix heeft betreden en verlaten. Deze maakte gebruik van een boerka ter verhulling van zijn identiteit.
De aangetroffen schoenafdrukken maat 43 en 45, de camerabeelden en de aangetroffen kledingstukken vormen belangrijke sporen ten behoeve van de verdere identificatie en opsporing van de verdachte.

Zoals afgesproken zit Kees die avond in café Schlemmer aan de Lange Houtstraat. Het is er druk, de geur van bier en gebakken bitterballen hangt zwaar in de lucht. Aan de bar gaat Joop Hofstede van de Avondpost naast hem zitten.
'Zo dappere dodo, je hebt je pensioen met je werk in Ankara wel verdiend en nog promotie ook. Gefeliciteerd en wat wil je drinken?'
'Doe maar een biertje.'
Met een zwierig zwaai wordt het pilsje door barman Dennis voor Kees neergezet en die tikt proostend met zijn glas tegen dat van de journalist.
'Joop, ken jij een politicus die Groenewoud heet?'
De verslaggever schudt resoluut zijn hoofd.
'Nee, nooit van gehoord!'
Hij neemt een flinke slok bier en ze raken in een luchtig gesprek over de vele buitenechtelijke kinderen van de Oranjes, als Joop ineens zijn wenkbrauwen optrekt.
'Wacht eens, bedoel jij soms Grünwold?'
Kees kijkt hem verrast aan. 'Wat bedoel je?'
'Er ís wel een politicus die Karl Grünwold heet, ik heb hem hier al een paar keer gesproken.'
Kees zet zijn glas neer. 'En wat is dat dan voor een man?'
Joop buigt zich iets dichter naar hen toe en zijn stem daalt.
'Die heeft twee jaar geleden die nieuwe partij NIVA opgericht, speciaal voor asielzoekers en vluchtelingen.'
Kees fronst. 'Maar die hebben toch helemaal geen kiesrecht?'
'Sinds 2017 wel,' zegt Joop, die zijn vinger opheft alsof hij college geeft: 'Artikel 130 van de Grondwet zegt dat de wet het recht toe kan kennen aan ingezetenen die geen Nederlander zijn, om gemeenteraadsleden te kiezen of zelf verkozen te worden. Zolang ze aan dezelfde voorwaarden voldoen als Nederlanders.'
Een kort moment blijft het stil, dan heft Kees zijn glas.

‘Verdomme Joop, je bent briljant, de term ‘mof’ in de zin had me op de naam moeten brengen.’
De journalist kijkt hem verbaasd aan. ‘Ik weet niet waarop je doelt, maar dat ik briljant ben dat klopt en mijn glas is leeg.’
Nadat Kees twee glazen voor hen heeft laten zetten, vraagt hij: ‘Ken je Grünwold?
Joop neemt een flinke slok en grijnst. ‘Kennen is een te groot woord, maar het is een rare vogel. Altijd strak in driedelig pak, donkergrijs of zwart, en een das die net iets te opzichtig is: bordeaux, paars, soms met een gouden streep. Hij wil graag de uitstraling van een staatsman, maar je kan op een kilometer afstand zien dat hij een doodordinaire jongen is.’
Kees knikt. ‘En wat voor reputatie heeft hij?’
‘Tweeledig,’ zegt Joop, zichtbaar genietend van de interesse die de inspecteur van politie voor zijn werk heeft.
‘Bij zijn achterban is hij een held, hij geeft de mensen zonder paspoort een stem en een vlag om onder te scharen. Maar in Den Haag wordt hij gezien als een intrigant. Slim, geslepen, en vooral meedogenloos. Hij heeft een talent om dossiers van collega’s open te trekken en vuil naar buiten te gooien als dat hem uitkomt.’
Kees bestelt nog twee pils.
‘Waar komt die gladjakker vandaan?’
‘In 2012 is hij vanuit Hamburg naar Amstelveen verhuisd, hij is daar in 1987 geboren uit een Hongaarse moeder en Duitse vader. Sinds hij hier woont noemt hij zich Karel. Hij spreekt vloeiend vijf talen, maar in debatten gebruikt hij vaak opzettelijk verouderd Nederlands, alsof hij ouderwets gezag wil uitstralen. Sommige Kamerleden noemen hem achter zijn rug spottend: ‘Keizer Karel’
Kees schudt zijn hoofd. ‘Dat klinkt als iemand die gevaarlijk kan worden.’ Joop neemt een slok en knikt.

‘Precies. In de wandelgangen zeggen ze dat hij veel hoger wil, en geloof me, mannen zoals hij blijven niet lang in de kamer hangen.’

Paul staat met de rug naar het raam, Kees zit tegenover hem aan Paul zijn bureau, zijn koffie is koud geworden en het dossier ligt open op het bureau.
‘Die vent in de Ssangyong zegt dus wél ‘Grünwold’?’ vraagt Kees en kauwt op het woord in zijn mond alsof hij het niet door kan slikken.
Paul knikt. ‘Ja, hij zegt wel Grünwold en als hij de Duitser is die wij denken, kan hij er zelf wel Groenewoud van hebben gemaakt als een soort pseudoniem en omdat het niet direct te linken is aan zijn Duitse naam.’
Paul knikt, gaat tegenover Kees aan zijn bureau zitten en zegt: ‘De man die zijn naam zo uitsprak had een zware stem en ik meende er ook iets van een Duits dialect in te horen.’
Kees legt zijn onderarmen op het bureau, leunt naar voorover en vervolgt: ‘Dus we hebben een naam die misschien fout is en een audio die niks concreets zegt, dus niet waarop een officier van justitie actie kan nemen.
‘Nee voor Bronckhorst is dat niet genoeg, maar journalist Joop gaf me wél een locatie: café Schlemmer in de Lange Houtstraat. Grünwold komt daar regelmatig en als die daar opduikt is dat onze kans om met hem te praten en uit zijn tent te lokken, m aar dan moeten we hem een reden geven om te komen. Iets waar hij bij móet zijn.’
‘Ja’, zegt Paul ; ‘maar het moet wel een reden zijn die hem niet argwanend maakt, iets dat net persoonlijk genoeg is dat hij nieuwsgierig wordt.
Hij grinnikt bij zichzelf en vraagt aan Kees: ‘Ken je die Joop erg goed, goed genoeg om hem voor ons karretje te spannen?’

‘Ik kan goed met hem opschieten en ken hem wel zo, dat hij iets voor je doet als hij er iets voor terugkrijgt.’
‘Veronderstel dat Joop die Grünwold uitnodigt voor een interview met de motivering dat hij een goed artikel over hem voor de Avonpost wil schrijven. Daar gaat hij misschien wel op in en dat interview moet dan in Schlemmer gebeuren.’
‘Dat is misschien wel een opening, ik zal Joop morgenvroeg opzoeken en hem dat voorstel doen, maar wat krijgt hij ervoor terug?’
‘Hij krijgt de exclusiviteit van de hele moordzaak vanaf de moord op Claire Hofland, de belevenissen in Ankara, de moord op Lucas de Romeijn en ons onderzoek.’
‘Dat gaat hij mee akkoord, doet daar zelfs een moord voor.’
Paul staat op wil weggaan, maar Kees pakt hem bij de arm.
‘Wacht even, heb jij de e-mail van Wassenaar nog gelezen?’
‘Ja, wel heel verrassend, maar met die boerka? Ik denk dat het een onbegonnen zaak is om daar schot in te krijgen. Laten we maar afwachten wat het wordt, ze zijn er in elk geval druk mee bezig.’

Er is bij de politie bericht binnengekomen dat in zaaknummer 2025/248-M., betreffende de moord op Lucas Deroubaix, door het Nederlands Forensisch Instituut een DNA-onderzoek is uitgevoerd. In dit deskundigenrapport is het resultaat van dit onderzoek in verkorte vorm gerapporteerd.
DNA-onderzoek: Onderstaand onderzoeksmateriaal is onderworpen aan een DNA-onderzoek AAEZ8327NL#02 bemonstering van een bovenlip slachtoffer en prop Siwak.
Resultaat: Van het (cel)materiaal in deze bemonstering is voor vergelijkend DNA-onderzoek geschikt DNA-materiaal verkregen. Het verkregen DNA-profiel wordt bewaard in de DNA-databank.

Tegen acht uur en al donker gaat journalist Joop café Schlemmer binnen en het is druk op deze koude donderdagavond. Na het groeten van enkele bekenden gaat hij aan een tafeltje bij het raam zitten.
Dennis komt aanlopen en zet ongevraagd een gele rakker bij hem neer. Hij kent de gewoonte van de journalist die eerst altijd en glas bier drinkt voordat hij aan het borrelen gaat.
Joop kijkt op als de deur opengaat. Een blonde slanke en een zwarte mollige komen binnen en er wordt gelijk door twee mannen aan de bar ruimte gemaakt.
De derde die binnenkomt is een man in een zware jas en met een zelfverzekerde blik, die linea recta naar het tafeltje loopt waar de journalist zit.
'Mijnheer Groenewoud,' zegt Joop met een lichte glimlach.
De ander knikte kort, bestelt een jenever
'Van mij,' zegt Joop tegen Dennis en Groenewoud laat zich tegenover hem op een stoel zakken.
'Zeg maar Karel,' zegt zijn gast die zijn jas op de stoel naast hem legt en ze tikken als proost de glazen tegen elkaar.
'Waarover wil je me spreken?'
Joop buigt iets naar voren, zijn toon vertrouwelijk.
'Ik vind dat je het goed doet Karel, maar de lezers weten maar weinig van je en ik denk dat er een mooi verhaal te schrijven valt, over de NIVA, en over haar voorzitter. Over je visie, de toekomst en de positie van de NIVA in de samenleving. Maar ik wil het goed doen, met jou in de hoofdrol.'
Karel kijkt hem onderzoekend aan en laat de jenever langzaam rondgaan in het glas' en zegt: 'Je valt wel met de deur in huis.
Joop grijnst: 'Ik ben journalist en hou niet van gelul in de ruimte.'
'Wat je voorstelt klinkt verleidelijk, maar één ding: ik wil de tekst lezen vóór jouw tekst in de krant komt, want er wordt

zoveel onzin over mijn partij gezegd en geschreven. Zonder mijn akkoord gaat er niets naar de krant èn dat wil ik zwart-op-wit.'
Joop doet net alsof hij twijfelt en zegt dan resoluut: 'Dat kan! We maken een overeenkomst, dat je het artikel leest en accordeert voordat het wordt geplaatst in de Avondpost.'
'Niet alleen in de Avondpost, maar in alle media die dat willen en met een boeteclausule bij overtreding van honderdduizend euro.'
'Oké. Ik laat de overeenkomst door onze juridische afdeling opstellen. Als je me zo je e-mailadres geeft dan mail ik je dat over een paar dagen toe, en je mailt me dan terug of het naar wens is. We spreken af dat we op donderdag 23 januari hier in Schlemmer dat contract tekenen en ik je interview over de NIVA en alles wat er sprake komt'
Er is een kort moment van stilte, dan glimlacht Groenewoud: 'Wat mij betreft doen we dat onder het genot van een glas wijn.' Opnieuw tikken de glazen tegen elkaar.

Terwijl sneeuwvlokken geruisloos in de Lange Houtstraat neerdalen stapt Groenewoud uit een taxi, gevolgd door een oudere man met een grijze baard.
Zonder om zich heen te kijken trekt Karel zijn jas dicht en duwt de deur van café Schlemmer open. Binnen worden ze opgevangen door een mengeling van warmte, de geur van koffie en bier vermengd met natte jassen.
Het is rustiger dan gewoonlijk; slechts twee mannen zitten aan de bar en verderop verspreidt een tiental bezoekers die gezellig zitten praten en waar twee wat oudere dames hun koppen koffie met twee handen vasthouden als handenwarmers tegen de kou. Denkelijk houden de sneeuw en de Champions League de meeste vaste klanten thuis.

Groenewoud en de bebaarde man kiezen een tafeltje achterin, half in de schaduw. Hun gesprek gaat nergens over, wat algemeen geklets om de tijd te overbruggen en er worden nauwelijks blikken gewisseld.
De oude man nipt van zijn koffie en Groenwoud heeft een biertje voor zich staan, als na twintig minuten de deur opengaat. De journalist Joop Hofstede komt binnen, wrijft zijn handen warm en loopt met vaste tred naar hen toe.
De overeenkomst die getekend moet worden ligt snel op tafel en doordat beiden de overeenkomst al hebben gelezen, worden de handtekeningen daaronder gezet in drievoud.
Ieder krijgt een exemplaar en de oude man staat meteen op en verdwijnt zonder groet uit het café in de sneeuwnacht.
'Wie was dat?' vraagt Joop aan Groenewoud.
'De hoofdadministrateur van de NIVA.'
Nadat Joop zijn smartphone heeft aangezet en Groenwoud op zijn vragen begint te vertellen over zijn komst naar Nederland, dat hij eigenlijk Grünwold heet, zijn naam had aangepast om hier onopvallend te kunnen werken, lijkt de spanning uit de lucht te zakken.
Het gesprek krijgt vaart, een half uur lang, totdat een stem van de bar kantelt in hun richting. De twee mannen zijn opgestaan van hun barkrukken en komen kalm en zelfverzekerd naar hun tafeltje.
'Heren,' klinkt het kort, maar iets te luid en het geroezemoes in het café verstomt, alsof de bezoekers instinctief voelen dat er iets broeit. Groenewoud verstart, zijn ogen schieten van de één naar de ander.
'Inspecteur Paul Druppels,' stelt de grootste zich voor, terwijl hij zijn politie identificatiebewijs toont. Kees, die achter hem staat, houdt zijn ogen strak op Groenewoud gericht.
'En dit is inspecteur Kloen. We hebben een paar vragen voor u, meneer Groenewoud, of moet ik zeggen: Grünwold?'

De naam snijdt door de stilte en Groenewouds hand klemt om het glas voor hem, zijn knokkels wit.
'Ik weet niet waar je het over hebt en wat je denkt je te kunnen permitteren?'
Kees zet een stap dichterbij. 'U kunt natuurlijk blijven ontkennen, maar we weten dat u zich al jaren onder die naam schuilhoudt. Dit interview,' hij knikt naar Joop, 'is misschien uw kans om het verhaal naar uw hand te zetten, maar wij hebben andere bronnen.'
Groenewoud recht zijn rug, maar zijn ogen kijken langs de politiemannen en zoeken een uitweg. *De achterdeur of voordeur? Het raam? Ze hebben me in de val gelokt*, terwijl hij verder gaat: 'Als het waar is wat u zegt, wat heeft dat verdomme met uw inbreuk op mijn privacy te maken? Het is toch niet strafbaar dat ik me anders noem dan ik heet en Groenewoud is toch gewoon een vernederlandsing van mijn naam?'
'Het is klaar Grünwold,' zegt Paul, nu harder, zodat ook de stamgasten het horen en twee mannen staan nieuwsgierig op, terwijl Paul verder gaat: 'We weten van uw contacten, zo ook van de bijeenkomsten en uw tijd van spelletjes is voorbij.'
Groenewoud staat zo abrupt op dat zijn stoel achterover tuimelt en met een klap tegen de vloer slaat. In een reflex stoot hij de tafel opzij, glazen kletteren, bier stroomt tussen de nerven van het hout.
'Jullie hebben niets tegen mij en al helemaal niets om me lastig te vallen!' roept hij, zijn stem scherp en vochtig waardoor Paul de spetters op zijn gezicht voelt.
Die buigt voorover, zijn stem laag en dreigend: 'We hebben genoeg om u mee te nemen voor een verhoor; wees verstandig en ga gewoon met ons mee.'
'Ik ga nergens mee!' schreeuwt Groenewoudhij, en met een onverwachte snelheid stormt hij richting de achterdeur.

Paul reageert als eerste en zijn stem schalt door het rumoer: 'Blijf staan!' Hij grijpt naar zijn wapen, maar Groenewoud ramt al met zijn schouder tegen de deur. Het hout kraakt, de deur vliegt open en de ijzige sneeuwlucht giert naar binnen.
De journalist Joop zit tijdens deze acties roerloos toe te kijken, zijn smartphone in zijn hand, die alles opneemt wat wordt gezegd. *Dit is geen interview, als het zo doorgaat wordt het de Pulitzerprijs*. Hij staat op en ziet nog net dat Kees, die wat sneller en jonger is dan Paul, zijn meerdere een schouderduw geeft en als een keeper naar de onderbenen van Groenewoud duikt. Groenewoud schopt zich los, raakt Kees in zijn gezicht en rent de smalle steeg in achter Schlemmer.
Buiten spat de sneeuw op bij elke stap.
Groenewoud glijdt bijna uit, maar vangt zich op met zijn schouders tegen de muur en rent verder, zijn adem wolken in de vrieslucht.
Kees stem buldert achter hem: 'Stilstaan, politie!'
Een tweede waarschuwing volgt niet en Kees rent twee stappen achter de vluchter, spring vooruit, strekt zijn arm en haakt zijn hand op de hals van Groenewoud. Die valt achterover en als een kat draait die zich in zijn val om en samen rollen ze door de sneeuw, omdat Kees ook zijn evenwicht bij die sprong niet heeft kunnen bewaren.
Er volgt een heftig gevecht in het licht van een lantaarnpaal. Groenewoud slaat wild om zich heen, zijn vuisten schampen Kees zijn gezicht, maar dat is het laatste want Paul is aan komen rennen en met een ferme greep klemt hij Groenewouds pols op zijn rug. Een metalen klik en de handboeien maken de man weerloos.
Zwaar hijgend ligt Groenewoud op de koude tegels, sneeuw smeltend op zijn wangen. Zijn ogen fonkelen van woede en angst tegelijk.
Paul kijkt hem strak aan. 'Het spel is uit, Grünwold.'

Groenewouds adem stuift in wolkjes omhoog, hij probeert zijn stem te verheffen. 'Dit is een vergissing! Jullie weten niet met wie jullie te maken hebben!'
'O jawel,' bijt Kees hem toe, zijn kaak bloedt en is stijf van de trap die hij kreeg. Hij trekt Groenewoud overeind, de handboeien rinkelend in de nacht.
Paul kijkt kort om zich heen, de sneeuwvlokken plakken aan zijn schouders en ze lopen terug naar het café. In de deuropening van Schlemmer staan enkele gasten met open mond toe te kijken, sommigen met hun telefoon in de hand.
Joop staat er ook, half in het licht, half in de sneeuwnacht en zijn blik kruist die van Paul. Er hoeft geen woord gewisseld te worden en de inspecteur weet dat de journalist dit nooit zal vergeten en denkt: *Er zal wel een spectaculair artikel in de Avondpost verschijnen*. Een politieauto draait de Lange Houtstraat in, zwaailichten reflecteerden blauw op de besneeuwde stoeptegels. Twee agenten stappen uit, trekken Groenewoud zonder ceremonie naar achteren en duwen hem op de achterbank. Het portier slaat dicht en Paul en Kees kijken elkaar aan zonder wat te zeggen. Ze denken beiden: dit was nog maar het begin.

Als de politiewagen wegrijdt blijven de zwaailichten uit; er is geen haast en in de politieauto hangt een gespannen stilte, tot Groenewoud zich vooroverbuigt en kucht om de aandacht van de bijrijder te trekken, die omkijkt.
'Heb je een zak om in te kotsen voor me?'
'Moet je overgeven?'
'Ja, natuurlijk, ik voel me beroerd' zegt Groenewoud. 'Jullie zijn nog erger dan het rapaille dat Jezus van Nazareth naar Calvarie bracht, of de Gestapo die de arme joodse kinderen naar de gaskamer sleepten. Sjonge, jonge, wat een mooi

beroep. Ik weet zeker dat jullie je eigen moeder nog zouden verraden.'
De chauffeur reageert niet, maar hij bijt op zijn lip om niets te zeggen en zijn handen omklemmen stevig het stuur.
'Hou je mond,' bijt de bijrijder Groenewoud toe. 'Je hebt het recht om te zwijgen, gebruik dat nu maar.'
Groenewoud lacht schamper.
'Zwijgen? Ik heb dankzij jullie alle tijd en ik wil weten hoe het voelt om in een blik met laffe Gestapo jongens te zitten.'
De chauffeur schraapt zijn keel, maar blijft doofstom en de auto glijdt over de besneeuwde straatstenen.
'Nog één woord, en we stoppen de wagen,' zegt de bijrijder nu dreigend: 'dan word je geboeid, begrijp je dat?'
'Oh, boeien! Kijk eens aan,' sneert Groenewoud. 'Je weet dat ze ooit zijn uitgevonden om slaven in het gareel te houden en dat past perfect bij jullie.'
Een stilte valt, alleen het geluid van de motor vult de auto.
Dan komt plotseling een onverwachte reactie van de bijrijder, die laat een diepe zucht en zegt: 'Weet je, mijn moeder belt me nog elke zondag, dus dat van dat verraden valt nogal mee.'
De chauffeur knijpt kort in het stuur, alsof hij een lach moet onderdrukken, is blij dat ze er zijn, en hun arrestant wordt tussen de twee naar de receptie gebracht.
'Mag ik vragen wie u bent?' vraagt een man die achter een bureau zit.
'Ja, dat mag u?'
De man knikt goedkeurend.
'Wat is uw naam?'
'Je hebt mijn legitimatiebewijs toch?'
'Is dat uw werkelijke naam?
'Daar geeft ik geen antwoord op.'
'Waarom niet?'
'Ik beroep me op mijn zwijgrecht.'

De man schudt afkeurend zijn hoofd en Karel Groenewoud wordt iets verder gevoerd en komt bij een drietal mannen.
Door een grote agent die iets van Boris Karloff wegheeft wordt hij gefouilleerd om te controleren op wapens, drugs of gevaarlijke voorwerpen.
Zijn eigendommen worden afgenomen en in een notitieblok geschreven. Karel ziet dat zijn telefoon, horloge, halsketting sleutels, portemonnee, riem en stropdas in een katoenen zak gedaan waaraan een label hangt waarop zijn naam wordt ingevuld. Hierna wordt hij door een kale man met een snor meegenomen die hem in een cel plaatst.
Voordat hij de massieve stalen deur sluit zegt hij: 'Meneer u krijgt over een kwartier koffie of thee, wat u wenst, morgenvroeg komt u een dokter bezoeken voor uw medicijnen.
Groenewoud gaat op het bed zitten achter in de cel, waarop een dunnen matras ligt en een vierkant opgevouwen deken. Zijn cel is een vierkant hok van zo'n drie bij twee meter waarin links als men de cel binnenkomt een wc annex wastafel is en recht voor het bed een betonnen tafeltje. In de deur zit een luikje en boven rechtsachter het bed een raampje van dertig bij dertig centimeter. Hij gaat gekleed op bed liggen en slaapt binnen een paar minuten.

De volgende morgen, nadat hij een karig maal heeft verorberd en zich heeft gewassen neemt Karl Grünwold om klokslag tien plaats in de verhoorkamer en hij kan een rilling door de kou niet onderdrukken.
Het is hier veel kouder dan in zijn cel en de TL-lamp werpt een grijs fileerlicht over zijn gezicht en maakt de poriën zichtbaar en de schaduwen onder zijn ogen.
Rechtop zit hij in de metalen stoel, zijn das hangt scheef en het overhemd is gekreukt door de nacht in zijn cel. Zijn handen liggen stil op het tafelblad en hij heeft een verveelde trek

op zijn gezicht. Alleen zijn ogen zeggen overduidelijk: jullie tweeën kunnen wat mij betreft doodvallen.
De jonge rechercheur, een flikker denkt Karl, zet de dictafoon aan, staat op en legt drie foto's neer: een rugzak, een schoenspoor in modder en een opname van een man bij nacht.
Die jongste rechercheur, zegt zacht: 'Kijk goed, meneer Groenewoud, dit zijn geen politieke flyers, dit zijn sporen. U weet toch wat sporen zijn?'
'Voor jou ben ik Grünwold en wat moet ik met die foto's? Ja natuurlijk ken ik sporen, maar jou soort spoort niet, daar krijg je bij de moslims de doodstraf voor.'
Deze opmerking laat de lip van de rechercheur trillen en een paar seconden blijven zijn woorden in stilte hangen.
De oudere rechercheur die naast de jonge zit klapt het dossier open, en spreidt foto's van de Ssangyong, een groep mannen en vliegtickets uit op het tafelblad.
'U bent in hun netwerk gesignaleerd, in Delft, de avond dat Deroubaix werd gekozen. Telefoontap, locatiedata, cashtrans acties en we hebben een bandopname van wat u zei toen u in de Ssangyong zat, èn dat klopt toch wel Grünwold?'
De rechercheur leunt nu zo ver naar voren dat zijn gezicht zo'n twintig centimeter van dat van Karl is, en hij fluistert: 'Weet u wat het ergste is? Niet dat iemand Deroubaix heeft vermoord, het ergste is, dat u het ons zou kunnen vertellen en kiest om dat niet te doen. Dat is veel erger, dat maakt u namelijk medeplichtig.'
Karl gaat wat achterover zitten. 'U ruikt uit uw mond en als u het niet erg vindt dat iemand Deroubaix heeft vermoord wat doe ik dan hier?'
De jonge rechercheur zet de dictafoon uit, hij houdt zijn blik vast op Karl gericht en zegt niets, zo'n twintig, vijfentwintig seconden. De stilte werkt als gewicht en als het te zwaar gaat wegen is de oude weer aan zet: die haalt een foto uit zijn

binnenzak, een foto van de dochter van Grünwold bij een schooluitje en hij legt die vlakbij Karl neer, alsof het toeval is.
'Uw dochter was hier gisteren, ze is ongerust. Ze belt ons en ze zegt dat ze bang is. U zou toch willen dat zij zich geen zorgen maakt, nietwaar?'
Grünwold schuift met een ruk zijn stoel achteruit en slaat op tilt: 'Luister een goed lelijke rotzak, je gebruikt mijn kind als drukmiddel, dat is onvergeeflijk en daar zul je spijt van krijgen!'
De oude reageert emotieloos: 'Wij gebruiken niets, we bieden feiten aan. U kiest wat u doet met die feiten: beschermt u haar door te zwijgen, of beschermt u haar door te praten?'
'Je zit gewoonweg te liegen lulhannes, je zegt ze is hier en ze belt ons. Mijn dochter is op dit moment niet eens in Nederland, ze is in Bad Zwischenahn.'
De jongste zegt: 'Als u mag liegen, mogen wij dat ook!'
Grünwold bijt van zich af. 'Ja als ik zeg dat je een gezonde Nederlandse jongen bent die op meisjes valt, dan lieg ik ook.'
Hij ziet dat de jongste slikt en tranen in zijn ogen krijgt.
De oude pakt de draad weer op: 'Kan het zijn dat u angst hebt voor uw reputatie? Voor stemmen tijdens de verkiezing? Of angst voor iets veel concreter, voor degene boven u, die orders geeft? Denk even aan uw geschiedenis. Duitsland, u had een vader met connecties. U zei ooit in een interview dat u hard durft te zijn als het moet, durf nu ook eerlijk te zijn.'
'Er is niemand eerlijker dan ik!
De oude laat een fragment horen, een tape.
Het is niet het explosieve citaat waar ze naar zoeken, maar een bewerkt segment waarin Grünwold scherp spreekt over 'de prijs van politiek'.
De oude laat het afspelen alsof het alles zegt en voor het eerst moet Grünwold lachen.

‘Ach wat zijn jullie toch een amateurs, jullie doen alles om een onschuldige op te hangen, wat je hier laat horen is helemaal uit zijn verband gerukt. Door knippen en lijmen hebben jullie deze opname samengesteld. Ik ben een politicus, geen moordenaar.’
‘Toch denken wij dat u een spil in het geheel bent waar het om draait. We kunnen dit zo doen,’ zegt de oude. ‘U zegt iets, iets kleins, wat onbeduidend lijkt in deze zaak, maar dat ons enige uitzicht biedt. We controleren het en als het klopt dan laten we u vrij.
Grünwold sluit even zijn ogen: *Ik heb ze te pakken, ze weten gewoon helemaal niets, hebben enkel een vermoeden en dat is alles!* Alle spanning valt van hem af, zijn ademhaling wordt rustiger en dan zegt hij hoofdschuddend: ‘Ik ga niet liegen en iemand zomaar beschuldigen op basis van insinuaties. Als u bewijs heeft, laat het dan zien en anders moet u me ogenblikkelijk vrijlaten.’ Zijn stem wordt zo scherp als glas als hij vervolgt: ‘Ik eis nu een advocaat.’
Een half uur later is er een advocaat en volgt een formele papieren handeling waartegen geen protest mogelijk is.
Ze mogen hem niet langer vasthouden; te weinig bewijs.
De deur gaat open; hij loopt naar buiten met zijn rug recht, buiten ademt hij de dag in alsof het zuurstof is en vrijheid tegelijk. De jonge en oud rechercheur blijven achter.
‘Hij ontglipt ons, maar niet voor altijd. Zijn dossier gaat even dicht, niet omdat het klaar is, maar omdat het ademt en soms ademt het gif.

Karin nog iedere dag blij is met haar promotie zit die ochtend al vroeg achter haar computer. De kamer, waarin ze zit is nog half in stilte gehuld, er klinkt enkel het zachte gepruttel van de L’or Barista die een kop koffie voor haar klaarmaakt.

Ze heeft haar promotie pas sinds een paar weken, maar voelt de drang zich te bewijzen, want hoofdinspecteur Druppels had haar niet voor niets bij het team gehaald.
Terwijl buiten de regen tegen de ramen tikt, graaft ze zich dieper in de digitale archieven van de politie.
Op eigen houtje heeft ze een brede zoekopdracht uitgezet: alle processen-verbaal en processtukken van de dagen rondom de moord op Lucas Deroubaix leest ze door.
Geen detail wil ze missen.
Het is routineus werk, maar Karin heeft een scherp oog voor wat anderen over het hoofd zagen.
Ze pakt de koffie uit de automaat neemt een slok en dan, bij een mutatie uit Rotterdam, zet ze de beker neer.
Een melding: drie uur na de moord had iemand, omschreven als een 'gekleurd persoon op een motorfiets,' een rugzak afgeleverd bij een adres in Rotterdam-Centrum.
De melding was eerder niet verder onderzocht en de rugzak met zijn motor was als 'niet verdacht' terzijde gelegd.
Karin recht haar rug. Een rugzak, drie uur na de moord. Dit kan geen toeval zijn. Ze print de melding uit, markeert de tijdlijn en loopt naar Pauls kantoor.
Die zit net met een beker koffie achter zijn bureau als ze zonder te kloppen binnenkomt.
'Ik denk dat ik iets heb,' zegt ze.
De hoofdinspecteur kijkt op, ziet haar blik en zet zijn beker neer. 'Laat horen.'
Ze schuift de papieren naar hem toe en legt kort uit wat ze heeft gevonden. Hij leest de tekst, fronst, en knikt.
'Adres?' vraagt hij kort.
'Oude Haven in Rotterdam. Smeets is daar een bekende van de recherche,' antwoordt Karin. 'Het is een ruziemaker, oud legionair en rommelt daar wat rond.'

‘Mooi werk, Karin,’ zeg Paul, terwijl hij een nummer intoets op zijn telefoon, ‘we doen dat netjes, snel en zonder poespas.

Nog geen twee uur later staat het arrestatieteam van vier personen in burger voor de deur aan de Spaansepoort.
Het is een appartementencomplex waarvan de buitendeur open is maar de tussendeur op slot.
‘We wachten,’ zegt Kees, die de leiding heeft, ‘tot iemand naar buiten komt.’
Het is de oude man van de vijfde die na een kort ogenblik uit de lift komt en de tussendeur opent.
‘Wie zijn jullie?’ vraagt hij autoritair, alsof hij eigenaar van het gebouw is.
‘Het leger des Heils,’ zegt Kees en zonder verder wat te zeggen stappen de vier in de lift en drukt op de knop van de zevende etage. Drie van de mannen gaan wat opzij staan en Kees drukt op de bel. De deur wordt met een ruk geopend door een gespierde man van zo’n één meter negentig.
Kees zegt: ’Politie’, en zet gelijk zijn voet over de drempel zodat de grote de deur niet dicht kan doen.
‘Wham,’ als uit het niets komt en vuist tegen zijn borst zodat de inspecteur achterover tuimelt en de deur dreunt dicht.
‘Godverdomme, die rotzak is snel,’ en vloekend krabbelt Kees overeind. Hij weet dat de man achter de deur staat en zegt: ‘Doe normaal en open de deur, doe je dat niet dan krijg je problemen en we komen toch binnen!’
‘Iedereen kan wel zeggen dat hij van de politie is. Je bent in burger en je moet je voordat je iets doet uit eigen beweging legitimeren. Ik zag dat jullie met zijn vieren zijn, dus gooi eerst de vier legitimatiebewijzen maar door de brievenbus en als jullie van de politie zijn doe ik de deur open.’
‘Ik wil het aan je laten zien, maar geef het niet uit handen.’

‘Okay, ik zet de ketting er wel op.’ Even later gaat de deur op een goede decimeter open en kunnen ze alle vier hun legimitatie laten zien. *Deze psychologische oorlog heeft hij gewonnen, maar wij zijn binnen!* Terwijl Kees bij Smeets blijft wordt het appartement systematisch door de forensische medewerkers uitgekamd.
In een kast, achter een stapel oude schoenen, ligt de rugzak, een grijze, met sporen van modder op de bodem en één van zijn mannen ritst deze behoedzaam open.
‘We hebben iets,’ zegt hij.
In de rugzak zit een zwarte boerka, een wijde, donkere jurk met gezichtsluier. Precies het type kleding dat de moordenaar droeg op de camerabeelden van de nacht dat Lucas Deroubaix werd vermoord en de legionair wordt geboeid afgevoerd.
In het proces-verbaal dat later die middag wordt opgemaakt, staat nauwkeurig genoteerd wat er was aangetroffen:
1 (één) rugzak, donkergrijs, vervuild met modder
1 (één) boerka, zwart, met sporen van vocht en bloedresten
1 (één) mobiele telefoon zonder simkaart
Terwijl Paul het overzicht doorneemt, kijkt hij op naar Karin.
‘Jij hebt dit aangezwengeld,’ zegt hij. Er klinkt geen compliment in zijn stem, maar hij knikt goedkeurend en zij begrijpt dat dit voor hem hetzelfde betekent.
Karin voelt de adrenaline nog door haar lijf trekken, dit was geen toevalstreffer, dit was recherchewerk en ergens diep van binnen weet ze: dit is pas het begin.

Op dezelfde dag als de inval aan de Spaansepoort is het buiten het partijbureau van de NIVA in Den Haag een chaos.
De stoep voor het statige pand aan de Parkstraat is veranderd in een vesting. Zwarte busjes van de Dienst Bewaken en Beveiligen staan in een halve cirkel rond de ingang en tientallen agenten in kogelwerende vesten controleren bezoekers.

Gepantserde voertuigen blokkeren de zijstraten. Achter veel dranghekken staan demonstranten van de HARP en NIVA-aanhangers zij aan zij te schreeuwen.
Het is een giftige mengeling van spandoeken, megafoons en dreigende blikken.
'Landverraders!' roept een man met een zwarte sjaal voor zijn gezicht en een vrouw schreeuwt terug: 'Vuile fascisten!'
De spanning hangt als een geladen wolk boven de straat en de lucht is koud, grauw en broeierig tegelijk.
Een helikopter van de politie cirkelt laag boven de stad.
Binnen, in de grote vergaderzaal op de tweede verdieping, is het nauwelijks rustiger. De zware gordijnen zijn dichtgetrokken, telefoons zijn ingenomen. Beveiligers staan strak opgesteld langs de muren, met oortjes in, handen dicht bij hun wapens.
'Dames en heren,' zegt interim-partijsecretaris Van Rijssen, terwijl hij met zijn hand op tafel slaat. Zijn stem galmt iets te hard door de zaal. 'We kunnen ons geen derde mislukte vergadering veroorloven. De partij moet vandaag een nieuwe voorzitter hebben en laten we dat op een rustige en beschaafde manier doen.'
Een nerveus gelach klinkt, dun en geforceerd.
'Wie wil er dit nog?' roept iemand cynisch.
'Wie overleeft dit nog,' voegt een ander eraan toe.
Op dat moment schuift een stoel langzaam naar achter. Henk Savelkoul, 66 jaar, jurist en strafrechtadvocaat uit Leiden, komt overeind. Hij heeft iets onverzettelijks over zich, alsof hij deze spanning kent en er niet voor terugdeinst.
Zijn stem is laag en beheerst als hij spreekt: 'Collega's, ik stel me beschikbaar als voorzitter van de NIVA.'
De zaal verstijft, iedereen weet wat dit betekent.
'Maar,' vervolgt hij, 'niet zonder garanties. Niet zonder een muur tussen mij en de kogel. Niet zonder bewaking die dag

en nacht aanwezig is. Ik wil een DBB-team dat nu al klaar staat. Want dit is geen voorzitterschap, dit is een frontlinie.'
Gemompel, stoelen schuiven en een fractielid van de jongerenafdeling zegt luid: 'Dit is toch geen oorlogssituatie?'
Savelkoul draait zijn hoofd en kijkt haar strak aan.
'Dat is het wel,' zegt hij, 'vraag het maar aan mijn voorgangers die dood zijn.'
Aan de rechterzijde neemt een DBB-officier het woord. Zijn stem is kort en zakelijk: 'De heer Savelkoul krijgt volledige bescherming. Permanent en zwaarbeveiligd vervoer met begeleiding thuis, onderweg en hier in het partijgebouw.'
Het blijft enkele seconden doodstil, maar buiten is door de gesloten ramen heen wel het monotone geroep van demonstranten hoorbaar. Een helikopter bromt laag over en iemand in de zaal slikt hoorbaar.
De stemming verloopt hectisch, een raadslid uit Groningen loopt met tranen in haar ogen de zaal uit. Twee anderen weigeren te stemmen en roepen dat ze 'geen politiek in kogelvrije vesten' willen. Iemand slaat met zijn vuist op tafel. Beveiligers grijpen in als er een verhitte woordenwisseling dreigt te escaleren.
Tegen half elf 's avonds, na uren van spanning, leest Van Rijssen met een schorre stem de uitslag voor: 'Er zijn éénenveertig stemmen voor, zeven tegen en twee onthoudingen, dat wil zeggen dat Henk Savelkoul is gekozen tot voorzitter van de NIVA.'
Er klinkt een aarzelend applaus er is geen feest, geen gejuich, er is slechts een broze erkenning dat de partij voort moet, hoe dan ook. Henk Savelkoul knikt, pakt zijn map, en nog voordat hij iets kan zeggen, nemen twee DBB-agenten positie aan weerszijden van hem.

Door één van de agenten wordt de deur met kracht geopend. De menigte schreeuwt. Een fles vliegt door de lucht, spat uit elkaar op het asfalt.
Henk stapt in een gepantserde BMW met zwaailichten en rijdt weg, gevolgd door een colonne beveiligingswagens.
Achter hem blijft het partijgebouw achter als een belegerde burcht en voor velen in de partij voelt het alsof ze geen leider hebben gekozen maar een volgend slachtoffer.

Het verhoorkamertje in de gevangenis ruikt zoals altijd: een mengeling van oud linoleum, koffie die te lang staat en iets metaalachtigs dat je niet helemaal kan thuisbrengen. De tl-buizen gaven een koud, wit licht af dat iedere trek op iemands gezicht meedogenloos blootlegt. Smeets zit kaarsrecht in gevechtshouding aan tafel, zijn vuisten gebald op het tafelblad en kijkt woest naar de politieman als bewaken bij de deur staat. De hoofdinspecteur en Karin komen samen binnen. Paul legt een map op tafel en ging tegenover hem zitten. Karin blijft aanvankelijk naast de bewaker staan, dat is een bewuste keuze want vanaf die plek kan ze de situatie goed observeren. De legionair houdt zijn blik strak op de hoofdinspecteur gericht.
Die schuift langzaam een foto naar voren, een close-up van de boerka, met nog zichtbaar opgedroogde bloedsporen.
'Herken je dit?' vraagt hij, zijn stem is beheerst, vlak.
Smeet kijkt hem minachtend aan:
'Nee man, ik weet niet wat dat is.'
Karin loopt achter hem langs om de tafel heen en gaat naast Paul zitten.
'Grappig,' zegt ze zacht. 'Want deze rugzak lag in jouw kast, achter een stapel rotzooi en met jouw vingerafdrukken erop.'
'Zo, je weet het nogal goed, ben jij zo'n truttebol die stiekem in kasten gaat gluren. Ik bewaar wel vaker spullen voor

mensen,' zegt Smeets. 'Ik ga niet in de spullen kijken die ze me zolang in bewaring geven en ik vraag niet wat Erin zit.
Ik ben niet zo'n stiekemerd als jij blijkbaar bent.'
Paul tikt met zijn pen tegen het tafelblad in een zenuwslopend ritme dat de stilt vult. 'Smeets, luister goed,' zegt hij langzaam. 'Die boerka is gedragen door iemand die een paar uur voor jij hem kreeg een man heeft vermoord. Je zit hier niet omdat we zin hadden om iemand op te pakken, je zit hier omdat jij gelinkt bent aan de dader.'
Smeets reageert fel: 'Nou moet je een goed luisteren geinponem. Als er een dooie kat in mijn tuin ligt, dan wil dat niet zeggen dat ik die heb doodgeschoten en als er een bontjas bij de garderobe wordt afgegeven die gestolen is, dan wil dat niet zeggen dat de garderobejuffrouw die heeft gestolen. Ik weet niks van die bebloede jurk af, die je met zoveel enthousiasme toont.
'Nee,' zei Karin kalm. 'Maar misschien ben je wél medeplichtig en dat is genoeg om lang vast te zitten.'
Smeets schiet in de lach en tegen de Paul zegt hij: 'Sorry hoor voor dat geinponem, dat ben jij niet dat is zij. Die juffrouw heeft blijkbaar nog nooit van een advocaat gehoord. Ik wed met je om duizend euro, dat ik vandaag of anders morgen alweer vrij rondloop.'
Paul schuift nog een papier naar voren, een uitdraai van camerabeelden. 'Motorrijder, drie uur na de moord met de rugzak, die hij bij jou heeft afgegeven.
Smeet schudt zijn hoofd en dan mompelt hij: 'Wat een rotzak, ik wist niet dat die rugzak iets met een moord te maken had. Hij zei dat ik het tot de zondag moest bewaren en het daarna zou worden opgehaald.'
'Dat ophalen is blijkbaar niet gebeurd?'
'Nee, ik mis de honderd euro die ik zou krijgen als de rugzak werd opgehaald.'

‘Wie is hij?’ vraagt Paul scherp.
‘Wat bedoel je met wie is hij?’
‘Wie is de motorrijder die de rugzak afgaf?’
‘Dat was een Eritreeër, ik ken zijn naam niet, iedereen noemt hem alleen Yonas, maar ik kan jullie wel zeggen waar hij meestal rondhangt.’
Karin en Paul wisselen een korte blik. ‘Waar kunnen we hem dan vinden?’
‘Hij vertelde dat hij naar de COA-locatie ging waar hij woont.’

De regen tikt hard op het dak van de onopvallende zwarte BMW als inspecteur Kloen met Karin naast hem de Marconistraat in rijdt. Aan zijn rechterhand doemt het grijze, betonnen complex van het COA op: strak, functioneel en weinig uitnodigend. De straatlantaarns werpen doffe lichtcirkels op de natte stoep,.
‘Nee, dat ziet er niet bepaald gastvrij uit,’ zegt Karin, die een paraplu openklapt als ze is uitgestapt. Kloen trekt zijn kraag omhoog, drukt op de knop van zijn afstandsbediening om de wagen af te sluiten en snel lopen ze naar de ingang.
Binnen worden ze doorverwezen naar een vergaderruimte op de tweede verdieping. De muren zijn wit en kaal, op een vergeeld prikbord na. In een kamer links van de trap zien ze een man achter een laptop zitten. Hij wenkt hen om binnen te komen en door een handgebaar nemen ze tegenover hem aan zijn bureau plaats. Mijn naam is van den Berg, ik ben de manager behandelzaken en u hebt me gebeld?
‘Ja, mijn naam is inspecteur Kees Kloen en dit is Karin Hof, we zijn rechercheurs van de politie in Rotterdam.
Van de Berg, een kalende man met een donkerblauw colbert en een nerveus tikje met zijn pen op het bureaublad.

‘Mijn naam is Huub en waarmee kan ik jullie van dienst zijn, uit ons telefoongesprek begreep ik dat het om een bijzonder ernstige zaak gaat
Kees knikt kort en legt zijn map op tafel.
‘We onderzoeken een moord gepleegd in Wassenaar, in de nacht van vijf op zes november. De verdachte is hoogstwaarschijnlijk een Eritreeër. We hebben aanwijzingen dat hij ondergebracht moet zijn in één van de vier COA-locaties in Rotterdam.’ De manager blaast langzaam zijn adem uit.
‘Kijk, in Nederland verblijven momenteel zo’n 2.500 Eritreeërs binnen COA-opvanglocaties. Hier in Rotterdam zitten er 175 à 200. Die hebben allemaal een slaapplek, en wij zorgen voor een veilige, stabiele omgeving voor asielzoekers.’
Hij heft even zijn hand op, alsof hij Kloen voor wil zijn en vervolgt: ‘maar we kunnen geen namenlijsten verstrekken.’
Kees buigt iets naar voren en zijn blik is scherp en onderzoekend. ‘Ik vraag niet om een lijst van tweehonderd mensen. Ik vraag of u kunt zeggen of er in die nacht iemand absent was. Iemand die niet terugkeerde, iemand die verdween.’
Van den Berg schudt het hoofd. ‘Helaas, iedere bewoner is vrij in zijn doen en laten en ze hoeven geen toestemming te vragen als ze ’s nachts wegblijven. We houden geen presentielijsten bij zoals in een gevangenis. Het is hier opvang, geen detentie.’
Kees klemt zijn kaken even op elkaar. ‘Dus zelfs als een verdachte die nacht buiten blijft, hebt u geen idee wie dat zou kunnen zijn?’
‘Nee,’ nu met iets zachtere stem: ‘ook vanwege privacywetgeving mogen we geen gegevens van Eritrese bewoners delen, tenzij justitie een gerichte naam aanlevert. Als u iemand concreet kunt aanwijzen, dan kunnen we meewerken.’
Karin kijkt naar het scherm achter de man. Terwijl hij sprak, had de manager op zijn laptop een chatvenster geopend. Op

het scherm flitst een naam voorbij: 'Direct overleg met Minister van Asiel en Migratie'.
'U overlegt nu met Den Haag?' vraagt Karin.
De manager knikt.
'Ja. Gezien de ernst van de zaak heb ik direct contact gezocht, maar wat ik u al meedeelde, zonder specifieke naam kan en mag ik niets geven. Dat is landelijk overheidsbeleid.'
Een stilte volgt, alleen het tikken van de regen tegen het raam vult de kamer.
'Goed,' zegt Kees, 'dan gaan we die naam vinden, en als we die hebben kom ik terug en dan verwacht ik volledige medewerking van het COA.'
De manager knikt. 'Die krijgt u, zodra het juridisch mag.'
Als Karin en Kees het gebouw verlaten, slaat de wind fel langs de gevel. Onder het afdakje staan inmiddels zes Eritrese mannen. Ze roken zwijgend.
Eén van hen, een tengere jongen met een hoodie over zijn hoofd, kijkt Karin en Kees met zijn zwarte ogen fel aan en spuugt een klodder fluim op de grond.
'Zag je dat?' zegt Karin terwijl ze naar hun auto lopen, 'zo'n blik zegt alles en die vergeet ik niet zo snel.'
Kees trekt zijn jas dichter om zich heen.
'Haat vind je hier overal, hij niet alleen, hier zitten er honderden. Eén daarvan heeft die nacht in Wassenaar een moord gepleegd.'
Karin klapt haar paraplu dicht en ze stappen in de auto.
De ruitenwissers glijden traag over het glas terwijl de regen opnieuw aanzwelt. Kees kijkt via de binnenspiegel nog één keer naar het gebouw. *Zou de moordenaar in gebouw huizen of in één van de drie anderen.*

De stemming op de Spaansepoort, in het appartement op nummer 165 is bedrukt en de vier mannen en de vrouw zitten

zwijgend bij elkaar tegenover de legionair Gillis die zwijgend in zijn stoel zit, naar zijn team kijkt en eigenlijk niet weet hoe te beginnen.
Sinds Grünwold kortstondig is opgepakt en daarna zonder uitleg weer is vrijgelaten, hangt er een sluier van dreiging over de groep.
De Flikken weten ook dat waar rook is, is vuur, dat doet ook hier opgeld. Gillis zegt plotseling: 'Weet je wat ik ook niet begrijp, dat is dat we niets meer van Yonas hebben gehoord en ook de organisatie blijft muisstil.'
'Jij bent de leider van ons team,' zegt Ron schor, zijn hazenlip maakt zijn stem wat nasaal en hij wrijft nerveus met zijn knokkels over zijn knie. 'Je zou Grünwold kunnen bellen.'
'Contact met Grünwold is verboden,' zegt Gillis. 'Ik kan bij zijn zwager in Duitsland eens informeren.'
De leider van het team voelt een onverklaarbare leegte, Yonas had altijd gereageerd. Altijd, maar nu niet en het lijkt alsof hij van de aardbodem is verdwenen.
Met stijve vingers typt hij het korte bericht in hun afgesproken code:
Was ist mit dem Kaffee aus Afrika? Von der Bestellung habe ich noch nichts gehört. Wann wird er geliefert?
Hij drukt op de knop verzenden en binnen vijf minuten komt het antwoord: kort, zakelijk en koud.
Diese Bestellung kann nicht abgewickelt werden, wurde retourniert. Wir haben auch den Verkauf von Kaffee und verwandten Artikeln eingestellt und vielen Dank für Ihre Geschäftsaktivitäten mit uns.
De legionair leest het hardop voor; de woorden echoden door de kamer en een loodzware stilte volgde.
Ben haalt diep adem. 'Wat bedoelt hij daar mee?'

Gillis kijkt op, zijn gezicht grauw en strak: 'Dat we ophouden met onze activiteiten,' zegt hij hees, 'en dat we als de donder moeten maken dat we hier wegkomen.'
Even later zoeft de lift van de zevende met vijf personen naar beneden en een kwartier later nog een keer met Gillis, die snel zijn boeltje bij elkaar heeft gepakt.
Buiten giert de wind even later door een Spaansepoort waar het team is opgelost in het niets.

Het is kwart over negen in de avond als inspecteur Kees Kloen met een kartonnen bekertje lauwe koffie in de hand door de gangen van het hoofdbureau in Den Haag loopt.
In het observatiehok boven de recherchevloer branden nog fel de tl-buizen. Aan de muur hingen kaarten van Rotterdam en Wassenaar, vol geprikt met rode en gele punaises.
Brigadier Van Aalst zit voor een groot scherm, naast hem werkt technisch rechercheur Noortje Timmer, die met behendige vingers camerabeelden doorspoelt.
'We hebben geluk,' zegt Noortje, een slanke blonde met paardenstaart en helblauwe ogen, die geconcentreerd werkt zonder op te kijken. 'Er zit een gemeentecamera op de kruising bij de Marconistraat en eentje verderop bij de tramhalte. 'Kees zet zijn bekertje neer en buigt zich over haar schouder. Op het scherm ziet hij de korrelige nachtbeelden van 5 november. De regen gutst over het wegdek, de straatlantaarns flakkeren. Tussen de donkere silhouetten van voorbijgangers valt één figuur op: een man in een dunne jas, capuchon over het hoofd, met iets op zijn rug.
'Stop daar,' zegt Kloen plotseling.
Noortje drukte op de spatiebalk, die het beeld stilzet.
'Iets terug.'
Beeld voor beeld gaat de man terug, tot hij zijn hoofd draait.
'Stop!'

Ze zien dat de man zijn hoofd net genoeg draait om een vaag profiel zichtbaar te maken: smalle neus, hoge jukbeenderen, donkere huid.
Een Eritrese jongen, schat Kloen, rond de twintig jaar.
'Tijdstip?' vraagt Van Aalst.
'21:17 uur,' zegt Noortje.
'Precies in het tijdsvenster waar we naar op zoek zijn. Hij verlaat het COA-terrein via de achterpoort: geen begeleiding, geen controle.'
'Zoom in op dat wat hij op zijn rug draagt,' zegt Kloen.
Het beeld wordt korreliger, maar het is duidelijk: een middelgrote donkere rugzak. Precies het type dat ze op de camerabeelden in Wassenaar hadden gezien en die bij de legionair in Rotterdam was gevonden.
'Camera twee,' zegt Noortje en ze klikt door. Op de beelden van de tramhalte verschijnt dezelfde jongen vijf minuten later. Hij stapte in tram 8 richting Centraal Station.
'Dus hij heeft zich verplaatst via het OV,' zegt Van Aalst, 'dan moet hij op Centraal station ergens opduiken.'
Noortje knikt en tikt razendsnel.
Even later verschijnt het overzicht van de OV-chiplogboeken. Na een juridisch bevel had ze toegang gekregen tot de geanonimiseerde data van de COA-kaarten, en daar staat het duidelijk: incheck 21:24, Rotterdam Marconiplein, uitcheck 11:01 Den Haag Centraal.
'Daar is hij,' zegt Noortje met een triomfantelijke lach.
'Tijdstip van de moord is rond half twaalf,' mompelt Kloen, 'hoe is hij zo snel bij de plaats delict gekomen?'
Hij voelt een lichte spanning onder zijn huid kruipen. *Het net begint zich te sluiten.*
'Kun je zien of hij op het station nog voorbij camera's is gelopen?'
'Ja,' zegt Noortje. 'Gezichtsherkenning matcht hem met drie

station camera's. Hij loopt de van Zuylichemstraat in en daar lost hij op in het niets. We kunnen in Den Haag verder geen beeld meer van hem vinden.'
'Jammer', zegt van Aalst, 'maar we hebben van hem wel beelden in Wassenaar, hij moet de persoon die als Moslima verkleed gaat en de moord op Deroubaix heeft gepleegd.'
Kees haalt zijn schouders op. 'Dat denken we, maar bewijs daarvan hebben we niet.'
'Maar we hebben een Eritreeër die op exact het juiste tijdstip Rotterdam verlaat en naar Den Haag reist èn die rugzak, dat kan geen toeval zijn,' weerlegt van Aalst.
Kees knikt: 'We hebben nog geen naam, maar we hebben een gezicht, een route en een tijdlijn.'
Noortje draait zich naar hem toe.
'Ik kan via het COA de lijst met Eritrese bewoners van die locatie ophalen als justitie ons een formele vordering geeft en als we zijn gezicht door hun registratiesoftware halen, hebben we hem binnen een paar uur.'
Kees kijkt naar het scherm, waar de jongen als bevroren staat in het beeld, midden in de regen, met die rugzak op zijn rug en hij knijpt zijn ogen samen.
'Jongen,' zegt hij zacht. 'Jij hebt iets gedaan wat je niet had moeten doen.' Hij draait zich naar Van Aalst: 'Maak die aanvraag voor een vordering in orde, morgenochtend wil ik met een naam naar Rotterdam rijden en dan halen we hem op.'

Het regent nu al dagenlang en de lucht in de morgen is loodgrijs en een kille motregen glijdt langs de gevels van de Marconistraat als twee politiebusjes de straat in draaien en pal voor de deur van het COA stoppen. De motoren blijven stationair brommen en de lichten gedimd. Inspecteur Kloen klimt uit en eerste busje en blijft voor de wagen staan, zijn kraag hoog opgetrokken, regendruppels op zijn gezicht.

Naast hem staat even later brigadier Van Aalst en twee leden van het arrestatieteam in zwarte kogelwerende vesten, helmen onder de arm. Iedereen zwijgt en je voelt de spanning in de lucht.
'We moeten deze jongen hebben,' zegt Kloen kort terwijl hij op zijn telefoon het fotoportret toont dat hij die nacht van Noortje had gekregen. Man, 21 jaar, Eritreeër, gezicht herkend via COA-registratie en hij woont in kamernummer: B-312.
Van Aalst knikt. 'Verdachte staat op de lijst van bewoners en volgens een COA-informant is hij gisterenavond rond tien uur nog gezien in de keuken. Daarna niet meer.'
De teamleider van het arrestatieteam geeft kort de instructies door: 'Stille benadering, ingang noordzijde kamer op derde verdieping, gang B, nummer 312. Ingrijpen zodra hij zich verzet.'
De mannen klikken hun helmen vast, checken hun wapen, portofoon en bodycam en één voor één verdwijnen ze in de schaduw van de betonnen entree.
Het gebouw slaapt nog half; slechts een paar bewoners lopen naar de ontbijtzaal waar COA-personeel maaltijden serveren. Niemand zegt iets als de politie zich met stille, vastberaden passen binnenkomen en zich door de gangen bewegen.
Op de derde verdieping wordt het tempo opgevoerd en twee AT'ers nemen positie in bij de deur van kamer B-312, één links, één rechts.
Kloen en Van Aalst staan iets terug in de gang.
De ram wordt langzaam omhoog geheven.
Eén klap, een droge, holle dreun en de deur vliegt open.
'Politie! Blijf staan! Niet bewegen!'
Binnen zit een man van een jaar of veertig rechtop in bed, verward, ogen groot en rillend van schrik. Twee mannen van het arrestatieteam stormen naar binnen, drukken de man

achterover zodat hij platligt en de handboeien heeft die al om zijn polsen voordat hij opnieuw adem kan halen.
Godverdomme, het is hem niet!
Kloen stapt de kamer binnen. Zijn blik glijdt langs de smalle kast, een stapel kleren op een plastic stoel, een kartonnen doos met restanten van fastfood en in de hoek staat een rollator.
De man zegt niets, alleen gaat zijn borstkas van schrik snel op en neer en zijn ogen flitsen woedend heen en weer van de twee mannen van het arrestatieteam naar Kloen.
Veel Eritreeërs spreken Engels hadden ze de inspecteur verteld.
'What's your name?'
'Ghirmay Tadese and who are you?'
'Í am a police inspector, do you know where the occupant of this room is?'
'I switched rooms with him yesterday; he now lives on the first floor in a room A-066.'
Kloen schudt zijn hoofd. *Kut, de vogel is gevlogen!*
Hun aanwezigheid was razendsnel in het COA rondgegaan en op de camerabeelden hadden ze later gezien dat Yonas binnen de vijf minuten nadat ze waren binnengekomen de benen had genomen.

Yonas, die op weg is naar de ontbijtzaal ziet vanuit de gang het overval team de hal binnenkomen.
Zijn reactie is zijn bewustzijn en hersens voor, razendsnel draait hij zich om en rent terug naar zijn kamer.
Hij grist hij zijn jack, schiet die aan, daarna de sporttas uit de kast, propt daarin zijn spullen: zijn gsm, oplader, zijn tasje met geld, identiteitsbewijs en zonnebril, grijpt zijn pet en schiet de gang weer in.

Bij de deur van het COA staat een zwarte paraplu, die rukt hij uit de bak en vlucht naar buiten en daar komt hij enigszins tot rust. Er is al veel verkeer op het Marconiplein en hij trekt de kraag van zijn jack omhoog, zet zijn pet op en klapt de paraplu open.
Terwijl hij loopt promoveert de miezerige regen zich tot een behoorlijke regenbui, die alles laat glimmen en niemand let op de personen die men tegenkomt.
Als hij naar de tramhalte loopt begrijpt hij dat het leven hier voor hem gevaarlijk wordt.
Ik ga naar Deventer, de stad waar mijn broer in het COA zit.
Even later zit Yonas in de tram naar het Centraal Station en als hij in de trein naar Deventer zit belt hij Sem.
Yonas heeft al snel een plaatsje gevonden en hij gaat hij tegenover een vrouw met donkerblond zitten, ze heeft een zachte sjaal rond haar hals en een blik die zich in ergens ver weg lijkt te verliezen.
Haar ogen zijn rood en als Yonas ziet dat er stilletjes een traan over haar wang glijdt, voelt hij iets in zijn borst samentrekken.
'Wat jij hep?' vraagt hij, zijn accent hoorbaar maar warm.
Ze kijkt op, een beetje verrast dat iemand iets aan haar vraagt.
'Ik kom van een begrafenis,' fluistert ze. 'Mijn zusje Sacha is gisteren in Rotterdam begraven.'
Yonas slikt. Plots voelt hij de herinnering aan zijn moeder brandend dichtbij, alsof haar geur, haar stem even terugkomt en zijn ogen vullen zich met tranen.
Ze kijkt hem vragend aan want ze denkt dat hij geraakt is door haar verhaal.
'Dood niet goed,' zegt Yonas aarzelend. 'Ook mooi niet.'
Ze glimlacht voor het eerst, onverwacht.
'Hoe heet je?'
'Yonas.'

'Mijn naam is Sylvia?'
De kennismaking breekt de stilte tussen hen en langzaam, bijna vanzelfsprekend beginnen ze over kleine dingen te praten. Sylvia vertelt dat ze ambtenaar is op de afdeling burgerzaken bij de gemeente Deventer.
Yonas vertelt haar over het Eritrea waar hij vandaan komt, hoe anders zijn land ruikt, klinkt en voelt, dat zijn landgenoten erg sociaal zijn en erg veel met elkaar optrekken.
Haar stem wordt zachter, zijn blik warmer en de treinrit lijkt korter dan beiden hadden gewenst.
Met een flinke snelheid gaat de trein langs dorpen en steden en door de lenteachtige velden. De lucht boven de IJssel is blauw, maar er hangt een stille zachtheid in hun coupé. Als ze uitstappen op station Deventer zegt Sylvia: 'Ik loop even met je mee, als je naar het COA gaat, kom je langs mijn huis.'

Terneergeslagen zit inspecteur Kloen naast de bestuurder van de overvalwagen en in gedachten doorloopt hij het gebeurde in de vroege morgen. *Verdomme, ik heb hem niet te pakken gekregen en ik had alles nog wel zo goed voorbereid. De inval bij het COA had ik strak gepland: de route naar de kamer van de verdachte stond vast, elk lid van het arrestatieteam kende zijn positie en het tijdschema was waterdicht. Alleen één cruciaal detail heb ik over het hoofd gezien. Ik had vanmorgen vroeg, vlak voor vertrek, vergeten nog even bij het COA te verifiëren of er zich sinds gisteravond wijzigingen hadden voorgedaan rond de Eritreeër. Een kleine nalatigheid maar wel met rampzalige gevolgen. Toen we de kamer binnenstormden, trof ik niet de gezochte verdachte, maar een tengere man aan die verschrikt overeind schoot. In plaats van direct te handelen, verspilde ik kostbare minuten aan een kort verhoor. De man in het COA wist niets en had geen idee waar de Eritreeër was*

gebleven. Toen dat tot me doordrong, had ik direct maatregelen moeten nemen. 'De uitgang dicht! Nu!' had ik geschreeuwd maar te laat! Aan de overkant van het COA-terrein hadden twee agenten een donkere gestalte over het hek zien klimmen. 'Daar!' had iemand geroepen en ik ging samen met twee mannen uit mijn team achter dat figuur aan.
De vluchteling zigzagde over het grasveld en verdween achter het gebouw, tussen geparkeerde fietsen en stoof de straat op en een smalle steeg in, glipte langs twee containers en liep zich vast tegen twee andere mannen uit mijn team.
Wat bleek, we hadden achter een jonge, zestienjarig jongen aangerend die iets had gedaan maar niet wilde vertellen wat.
Later die middag, op het parket, zit Kloen tegenover Officier van Justitie Bronckhorst, maar de sfeer is ijzig.
'Dus,' zegt Bronckhorst langzaam, 'je had hem in het COA en je bent hem kwijtgeraakt.'
Kloen knikt zwijgend.
'Je begrijpt dat dit gevolgen heeft, deze man is één van de hoofdpersonen in de dubbele politieke moordzaak en dit had onze doorbraak kunnen zijn.'
Kloen kijkt strak voor zich uit. 'Ik had eerder moeten bellen en ik had de COA direct bij binnenkomst moeten afsluiten en dat is mijn fout.'
De stilte die volgt is zwaarder dan elk verwijt.

Nadat ze het station in Deventer hebben verlaten lopen ze naast elkaar door de opgedroogde straten, de stad ruikt na de regen naar bladeren en avond. Sylvia vindt de mooie slanke bruine jongen knap en vertrouwd.
Niet op de gladde, makkelijke manier, maar door de rust in zijn blik, de zachtheid waarmee hij luistert. En telkens als hij

haar aankijkt, voelt ze vlinders in haar buik die ze allang niet meer heeft gevoeld.
Op de Brinkgreverweg blijft ze staan.
'Hier woon ik,' zegt ze zacht.
Yonas steekt zijn hand uit. 'Dag.'
Maar Sylvia pakte zijn hand, ze kijkt hem aan met een lichte twinkeling.
'Kom gezellig even binnen,' zegt ze,. 'dan drinken we wat.'
Hij schudt zijn hoofd. 'Oh nee... jij zo mooi, ik niet doen.'
Ze lacht, een zachte, warme lach.
'En als ik niet mooi was... zou je dan wel doen?'
Yonas glimlacht, een beetje verlegen, maar ook nieuwsgierig.
'Okay,' zegt hij zacht, 'ik drink wat.'
Ín de gang doet ze haar jas uit en Yonas hart slaat op hol als hij de vorm van haar borsten in de doorschijnende blouse ziet.
Binnen is het warm en zacht, het licht in de woonkamer komt van een kleine lamp op een bijzettafeltje; het is geen hard licht, maar een warme gloed die langs haar huid glijdt en haar gezicht doet oplichten alsof het wordt aangeraakt door zonlicht.
Yonas staat onhandig in de kamer, zijn jas open en ze loopt langzaam op hem af, haar bewegingen soepel en vanzelfsprekend, alsof dit moment voorbestemd is.
Ze neemt zijn jas van zijn schouders, haar vingers glijden daarbij even langs zijn naakte armen en die aanraking, nauwelijks een seconde, doet zijn hart bonzen.
Ze hangt zijn jas op en loopt langs hem heen naar een kast met een klep. Als die die naar beneden voor de helft opent is de klep een schap waarop ze twee glazen zet. In de kast ziet Yonas allerlei flessen staan en uit één daarvan schenkt ze wijn in de twee glazen.
'Kom', zegt ze, 'dan gaan we zitten.

Hij volgde haar naar de bank, hun knieën raakten elkaar en Yonas voelt hoe zijn ademhaling iets sneller gaat.
Hij hoort het zachte tikken van de klok aan de muur, maar verder niets, alleen haar ademhaling, dicht bij hem.
Sylvia kijkt hem aan, haar ogen blijven hangen aan zijn lippen en ze fluistert iets dat hij niet kan verstaan. Hij trekt zijn wenkbrauwen vragend op en Sylvia lacht zacht en legt haar hand op zijn knie. Hij voelt ze warm en licht trillend en ook hoe iets aan hem zich beweegt.
Er is niet alleen een dierlijk verlangen, maar ook iets wat hij lang niet had gevoeld. Zij en ik willen het graag!
Yonas legt zijn hand op haar borst en drukt haar langzaam achterover op de zachte bank. De ruimte om hen heen lost op, alleen hun ademhaling vult de kamer en zijn lippen vinden de holte van haar hals.
Plotseling draait ze zich half boven op hem, haar benen langs de zijne. Als een sluier vallen haar haren over zijn gezicht wanneer ze zich vooroverbuigt. Ze drukt haar lippen op zijn lippen en hij opent die zodat hun tongen met elkaar kunnen spelen en dat is het begin van hun totale overgave.
De oerdrift tussen beiden vindt de weg die alle remmingen doet verliezen.
Sylvia trekt haar blouse uit met een bijna achteloze beweging, haar ogen geen seconde van de zijne af. Ze drukt haar heupen omhoog en schuift haar slipje naar beneden zodat ze naakt zoals ze is geboren naast hem ligt. .
Ze buigt zich naar hem toe, haar mond bij zijn oor.
Haar adem is warm en. ze fluistert: ‘Kom in me, schat.
Sylvia’s pakt de zoom van zijn T-shirt, trekt die over zijn hoofd en dan raken hun naakte lichamen elkaar. Huid tegen huid, warmte tegen warmte en dan geeft hij haar wat hun in hartstocht en liefde verbindt.

Ze zucht zacht, bijna fluisterend en hun ademhalingen raken in elkaar verstrengeld, zo ook hun lichaam, die langzaam bewegen in hetzelfde ritme. Dat wordt na een genotvolle stille draf van het dier, dat de mens toch is, een genotvolle ren naar de finish die ze juichend bereiken.
Daar, op die bank, in dat huis aan de Brinkgreverweg, vinden ze elkaar en enkele mensen waaronder de buren vragen zich af waar dat geschreeuw toch vandaan kwam.

Na drie dagen van hartstochtelijke liefde en beminnen belt Yonas zijn broer Sem en als hij hoort dat zijn broer zo dichtbij is, zegt hij: 'Ik kom naar je toe' en zo eindigt hun gesprek in het Tigrinya, de taal van Eritreeërs.
In het COA in Schalkhaar kijken ze verbaast op als één van de Eritreeërs plotseling begint te dansen van vreugde, door zijn schouders ritmisch te bewegen en een opwindend lied begint te zingen.
Ze zien dat de danser zijn jack aan trekt en even later loopt Sem, die hier al vrij goed bekend is, de drie kilometer naar de Brinkgreverweg waar Yonas hem lachend tegemoet komt.
Ze kussen elkaar licht op de wang en een echtpaar blijft verbaasd stilstaan omdat ze denken van opzij in een spiegel te kijken. *Die twee mannen lijken sprekend op elkaar.*
'Selan dehando?' zegt de man die aan komt lopen, en ze horen de ander antwoorden: 'Dehan Iyye!'
'Asielzoekers,' zegt de man, hij spuugt een fluim op de grond en samen met zijn vrouw loopt hij gearmd weg.

Het is drie dagen geleden dat drie dagen na zijn vlucht, de naam Yonas Solomon breed was uitgezet bij alle COA's, marechaussee en grenswachten. Nu was er eindelijk een melding van de nachtwaker in Schalkhaar. Hij belt met de mededeling: 'We hebben hier iemand die erg op hem lijkt, maar we

hebben er twee van.' De bevelstructuur loopt dit keer rechtstreeks via het Openbaar Ministerie en zo komt het bij officier van justitie Bronckhorst terecht die in het mobiele commandocentrum. 'Geen fouten vannacht, dit is je herkansing!' zegt hij tegen Kloen, terwijl hij het bevel tot opsporing en aanhouding tekent.
'We halen hem eruit en levend,' reageert Kloen.
De zescilinders van de anonieme politiebus geven bijna geen geluid wanneer die langzaam de oprijlaan van het COA in Schalkhaar oprijdt.
De blauwe zwaailichten zijn uitgezet en de lampen van het voertuig geeft het asfalt een gouden glans.
In het voertuig zit het arrestatieteam, helmen, kogelwerende vesten, handen strak om het metaal van hun MP5's.
Niemand zegt iets, alleen is er het zachte klikken van een veiligheidspal.
Voorin bladert inspecteur Kloen nog één keer door het dossier en de opdracht is duidelijk: aanhouding Yonas Solomon.
Als ze zijn uitgestapt omsingelen de mannen in stilte het gebouw. Twee agenten nemen de achterzijde, een ander duo zet de nooduitgang klem. Binnen branden nog een paar fletse neonlampen en als het team het COA binnenvallen wijst een bewaker, geschrokken en nerveus, met trillende vingers naar de gang waarin de gezochten slapen.
'Kamer 86, ze zijn daar allebei.'
'Allebei?' herhaalt Kloen scherp, maar er is geen tijd voor vragen.
Voor kamer 86 houdt het team even stil, ze kunnen achter de deur fluisterstemmen horen.
'Contact!' sist Kloen.
In één klap gaat de deur eruit.

De voorste man slaat op de lichtknop naast de deur en twee jonge mannen springen overeind uit hun bed, ogen wijd open, als opgejaagde dieren.
Ze zijn identiek, zelfde gezicht, zelfde haar en ogen: Spiegelbeelden!
'Politie, op de grond!'
Eén van het tweetal doet te snel een stap naar voren. Een agent rukt hem met brute kracht tegen de grond, knie in de rug, handboeien ratelend dicht.
De ander geeft zich zonder protest over en even later rijdt de wagen met zes cilinders en nu met twee mannen meer richting Den Haag.

De volgende middag hangt er spanning in de lucht van het Haagse hoofdbureau. In aparte cellen zitten de twee broers, identieke lichamen en in een eenzelfde stilte.
Inspecteur Kloen kijkt naar het beeldscherm van de observatiecamera en zegt zacht: 'Ik zweer je, officier Bronckhorst, het zijn geraffineerde opdonders en die twee spelen met ons.'
'Dan spelen we mee,' is de droge reactie van de officier.
Het eerste verhoor is een muur van ijzige kalmte.
Beiden zijn absoluut identiek, qua stem, gedrag en koelte.
'Naam?'
'Sem Solomon.'
'Bent u Yonas Solomon?'
'Nee. Ik ben Sem.'
Geen trillende stem en geen zenuwtrekje, enkel een rustig antwoord. Het tweede verhoor, drie uur later, is griezelig identiek. Van beide precies dezelfde woorden op dezelfde toon, alsof ze geoefend hebben.
Beiden blijven zeggen: 'Ik ben Sem en ik weet niet wie Yonas is.' De rechercheurs kijken elkaar verbluft aan, het is alsof ze tegenover een spiegel staan.

Twee forensisch artsen hebben, direct toen ze aankwamen bloed van beide arrestanten afgenomen. Het resultaat komt in de namiddag binnen: Identiek DNA., twee lichamen, één genetische code.
'We kunnen niet bewijzen wie van de twee het is,' gromt Bronckhorst, 'één fout en we maken geschiedenis met de grootste gerechtelijke dwaling van de eeuw.'
'Dus...?' vraagt Kloen met bittere ondertoon.
'We laten ze niet vrij,' zegt Bronckhorst, 'we verwijderen ze.'

Twee dagen later, een kille ochtend op Schiphol. Regen slaat schuin over het tarmac terwijl de marechaussee de tweeling naar de trap van een chartervliegtuig begeleiden.
Ze dragen identieke donkere jassen en hebben dezelfde vrolijke grijns.
Eén van hen draait zich om, vangt de blik van Bronckhorst op, fluistert iets tegen zijn broer dat niemand verstaat maar de glimlach is triomfantelijk.
'Weet je wat het ergste is?' mompelt Kloen tegen de officier.
'Nou, vertel het eens?'
'We weten niet of de moordenaar nu links of rechts loopt.'
'Nee, maar we weten wel dat ze allebei wegvliegen!'
Het toestel stijgt op, langzaam verdwijnend in de regen.
Voor de dossiers is de zaak gesloten wegens onvoldoende bewijs. Maar in de hoofden van de rechercheurs blijft één waarheid echoën:
Ze hebben gefaald, de moordenaar loopt vrij rond en ze hebben hem daarbij zelf het land uit geholpen.

Drie maanden na de uitzetting van de twee Eritreeërs ligt Den Haag in een flauwe mist, een grauwe sluier hangt over de stad en dempt elk geluid. De ochtend is nog jong als inspecteur Kloen zijn koffie neerzet op het bureau en het bericht leest dat

binnen is gekomen van Interpol: 'Signalement match, waarschijnlijke aanwezigheid van subject Y. Solomon in Europa.'
Kloen verstijft en na enkele seconden klikt hij het bericht open. De melding komt uit Antwerpen, grensgebied, een illegale overslagplaats bij het Albertkanaal. Geen naam, geen paspoort, alleen gezichtsherkenning via een bewakingscamera van een vrachtterminal.
Kloen krijgt het stukje van een paar seconden beeld toegestuurd, maar dat is genoeg! Het gezicht, dat van één van de tweelingen, flitst koud en scherp op het scherm. In zijn herinnering is het dezelfde kaaklijn, die ogen, hetzelfde haar en datzelfde minachtende glimlachje.
'Godverdomme,' mompelt Kloen en hij pakt zijn telefoon.
'Bronckhorst, hij is terug!'
'Wie is terug?'
'Yonas.'
Even is het stil: 'Hoe weet je dat het Yonas is?'
'Ja, het kan natuurlijk ook zijn broer zijn.'
'Zoek dat dan eerst eens uit.'
Diezelfde middag rijden Kloen en drie leden van de Dienst Speciale Interventies in een onopvallende SUV de grens over. Het terrein bij het kanaal is verlaten op een paar vrachtwagens en een roestige loods na, de wind jaagt over het water, en ergens kraakt metaal. Iedereen is naar huis er is geen geluid van menselijke activiteiten.
Die stilte is voor Kloen de echo van een naderend onheil.
'Thermische camera,' sist Kloen, 'er is beweging binnen.'
De loods is half ingestort en het dak lekt, door een kier in de muur schijnt vaag een licht, flikkerend en onrustig en het team sluipt dichterbij.
Plotseling: een harde klap binnen, iemand slaat iets omver.
Kloen fluister: 'Klaar?'
'Klaar!' klinkt het in meervoud, gevolgd door zijn: 'Ingaan!'

Met een zware knal wordt de deur open geramd en de mannen stormen naar binnen, geweren in de aanslag en in de flits van hun zaklampen menen ze schimmen te zien wegduiken. Eén man rent richting een deur: slank, zwart jack, capuchon diep over het gezicht.
Kloen trekt zijn pistool en brult: 'Blijf staan politie!'
De man kijkt heel even achterom en dat moment is genoeg. *Het is hem!* Maar niemand kan zeggen of het Yonas of Sem is. De achterdeur slaat dicht en de Eritreeër verdwijnt in de mist. Met zijn vieren achtervolgen ze de donkere schim tussen vrachtcontainers en over een modderige kade.
Kloen raakt buiten adem en net als de agenten de hoek om stormen, horen ze een scheepsmotor aanslaan. Een motorjacht komt los van de kade en de zwarte schim springt lenig aan boord. Naast de bestuurder - *is dat zijn tweelingbroer?* - staat de schim, die steekt kort zijn hand op ten afscheid, daarna glijdt het jacht de duisternis in.
De volgende ochtend zit officier Bronckhorst aan de briefingtafel, strak als een gespannen draad.
'Dus,' zegt hij koel. 'De rotzak is terug in Europa en weet dat wij dat weten.'
Kloen kijkt naar de foto's op het scherm, naar diezelfde blik en diezelfde minachting.
'Hij speelt een spel, Bronckhorst, en dit keer is hij aan zet.'
'Dan zorgen we dat hij dit keer geen uitweg meer heeft,' antwoordt de officier. 'Of hij nu Yonas heet of Sem.'

Het is op een grijze dinsdagmorgen dat Sylvia, terwijl ze zich bukt om haar schoenen te strikken, plots duizelig wordt.
De spiegel in de gang lijkt even te kantelen en ze grijpt de muur tot steun, om niet te vallen. Ze hijgt bij wat ze denkt. De misselijkheid is haar al dagen bekend, maar nu valt alles samen: de stilte van de afgelopen maanden, de onverwachte

gevoeligheid van haar lichaam, het vreemde geluk dat ze niet onder woorden kan brengen.
Ze belt om half negen naar haar werk en krijgt één van haar vrouwelijke collega's aan de telefoon.
'Renée, ik kan vandaag niet komen, ik voel me niet goed.'
'Ach schat,' klinkt het liefdevol en bezorgt, 'ben je ziek?'
Sylvia bijt op haar tong om niet te vertellen wat ze denkt.
'Ik denk dat ik iets verkeerd gegeten heb, diarree, je weet wel.'
'Ach ja, ik begrijp het, geef het wel door, blijf lekker thuis.'
Als ze een uur later met trillende vingers de test in haar hand houdt, weet ze het zeker: Ik krijg een kindje van Yonas!
Alleen de gedachte al doet haar hart sneller slaan.
De Eritreeër met de donkere, kalme ogen die haar in een paar dagen had laten voelen wat ze nooit eerder had ervaren.
Tederheid, warmte en de vanzelfsprekende zekerheid van een man die niet spreekt, maar het toont in liefde.
De tranen springen haar in de ogen want sinds hij was verdwenen, na alweer maanden geleden, had ze niets meer van hem gehoord. Geen brief, geen bericht, niets. Alsof hij opgelost was in de mist van een bureaucratisch land waar papieren belangrijker waren dan mensen.
Vier dagen later, op een zaterdagmiddag als ze net op haar computer zit te kijken om babykleertjes uit te zoeken gaat de bel. Ze doet open en daar staat Yonas, wat magerder misschien, de ogen vermoeid, maar nog altijd met die rustige en lieve glimlach. Ze weet niet of ze moet lachen of huilen, hij doet een stap naar voren en dan voelt ze zijn armen om haar heen. Pas als hij haar iets achteruitduwt om haar beter aan te kijken, ziet hij het. Zijn blik glijdt over haar gezicht, naar haar buik, en hij begrijpt het wonder, zonder een woord.
Een traan glijdt over zijn wang en de dagen die volgen beleven ze als in een droom. Ze wandelen langs de IJssel, eten samen en praten over het kind dat ze mogen verwachten. Jonas legt

voorzichtig zijn hand op haar buik aarzelend en ontroerd, alsof hij elk kloppend leven erin kan voelen.
'Ons liefje kind leeft,' zegt hij zacht.
Ze gelooft hem en voelt dat hij blijft, dat hij hun liefde niet zal laten breken door wat buiten hen ligt, en ze weet ook dat ze niet naïef mag zijn.

Sylvia werkt al ruim acht jaar bij de afdeling Burgerzaken en ze kent de regels, de procedures, en de dossiers waarin mensen van vlees en bloed tot nummers worden herleid.
Nadat Yonas bij haar terug is gekomen heeft ze een terugkeeraanvraag bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst voor hem ingediend.
Al binnen een week krijgt ze bericht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid dat het verzoek is afgewezen.
Ze weet dat de beslissing niet door het Ministerie van Justitie en Veiligheid wordt genomen, maar door de Immigratie- en Naturalisatiedienst.
Ze vraagt Yonas of hij destijds een Beslissingsformulier heeft ontvangen waarin de uitwijzing wordt vastgesteld, met een uitleg van de redenen en het wettelijk kader.
'Nee, die heb ik en Sem nooit ontvangen.'
Ze vertelt haar chef, met wie ze een goede verstandhouding heeft, over haar liefdesrelatie met Yonas: voorzichtig, eerlijk en met de hoop dat hij iets voor haar kan doen.
Hij vraagt tegen het eind van de dag of ze bij hem wil komen.
'Ik heb zo het een en andere bekeken en wat ik zo lees blijkt dat Yonas om ongemotiveerde reden of zeg maar op oneigenlijke gronden is uitgewezen. Yonas heeft geen strafblad, geen veroordeling en er is nooit een rechtszaak geweest. Ik ken Yonas niet, ken de motieven niet, maar uitgewezen vreemdelingen mogen in principe niet meer terugkeren naar het land waaruit ze zijn uitgewezen, tenzij er een specifieke reden is

voor een nieuw verblijf. De liefde of de geboorte van een kind kan één van die specifieke reden zijn, maar dat moet Yonas zelf aanvragen.'
Na dit gesprek met haar chef zet Sylvia alles op alles! Ze belt instanties, schrijft brieven, en dringt aan bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst en de Dienst Terugkeer en Vertrek.
'Hij is de vader van mijn kind en hij hoort hier, bij ons!'
De klok tikt onverbiddelijk verder, haar buik groeit, de baby beweegt en Sylvia geeft niet op.
Vóórdat hun kind geboren wordt, moet zijn achternaam worden vastgelegd. Niet als een schaduw in een dossier, maar als vader, als haar man, haar toekomst.

De lucht boven het kantoorgebouw van de IND hangt zwaar en vochtig en geeft het gevoel dat het snel gaat regenen.
Sylvia heeft slecht geslapen, haar handen liggen op haar buik terwijl ze in de wachtruimte zitten.
De klok aan de wand boven haar tikt luid, elke seconde als een druppel die haar geduld uitholt.
Yonas zit naast haar en houdt haar hand vast.
Als hun naam wordt geroepen, staan ze meteen op.
De ambtenaar, een man met dun haar en een kille blik, wijst naar twee stoelen tegenover zijn bureau.
'U bent Sylvia Meijer?'
'Ja,' zegt ze, 'en dit is mijn partner, Yonas Solomon.'
De man kijkt op uit zijn computerscherm.
'Volgens onze gegevens is meneer het land uitgezet.'
'Ten onrechte,' antwoordt Sylvia.
Haar stem is kalm, maar de spanning trilt onder elk woord.
'Er is geen veroordeling, geen proces, niets. Yonas had recht op verblijf, maar iemand heeft dat dossier verkeerd beoordeeld.'
De ambtenaar haalt zijn schouders op.

‘Dat kan ik niet beoordelen, daar zijn procedures voor.’
Sylvia buigt zich iets naar voren.
‘Luister, ik werk zelf bij Burgerzaken. Ik ken de regels, maar ik ken ook de uitzonderingen, hij is de vader van mijn kind.’
Ze legt haar hand op haar buik en ze zegt bijna trots.
‘Ons kind heeft recht op zijn vader.’
Er valt een stilte.
De ambtenaar kijkt naar Yonas, die hem frank en vrij aankijkt en zijn blik niet afwendt. Er zit iets eerlijks, maar ook uitdagends in zijn ogen.
Dan zegt de man met een zucht: ‘Als wat u zegt klopt, dan is dit inderdaad een fout en ik zal het laten onderzoeken. Maar dat kan weken duren.’
‘Dan laat het weken duren,’ zegt Sylvia, ‘maar ik wil dat u weet dat ik niet stop voordat zijn naam in het systeem is rechtgezet.’
Ze lopen zwijgend terug naar haar auto.
Buiten trekt de lucht open, en door de voorruit valt een streep zonlicht over haar schoot.
Sylvia knijpt zacht in zijn hand.
‘Zie je?’ zegt ze met een glimlach, ‘zelfs de hemel is het met ons eens.’

Drie weken later, wordt er door de PTT een brief bezorgd en ze worden uitgenodigd bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst te komen. Er staan mannen op steigers die bezig de hoge raamsponningen van nieuwe verf te voorzien als Sylvia en Yonas opnieuw het gebouw van de IND binnenstappen.
Sylvia heeft nauwelijks geslapen en had de hele nacht naar de zware ademhaling van Yonas moeten luisteren.
Dezelfde ambtenaar zit achter zijn bureau, zijn das iets scheef terwijl hij iets op het computerscherm zit te lezen.

Hij kijkt op, recht in Sylvia's ogen, en vervolgens naar Yonas en er ligt iets van verontschuldiging in zijn blik.
'Goedemorgen mevrouw en meneer Solomon,' begint hij met een zucht. 'Ik heb het laten uitzoeken, en u had gelijk.'
Sylvia voelt haar hart overslaan en ze grijpt onbewust Yonas' hand onder tafel.
'Er is inderdaad een fout gemaakt,' vervolgt de ambtenaar. 'een verkeerde codering in het systeem waardoor uw aanvraag automatisch is afgewezen en dat had natuurlijk nooit mogen gebeuren.'
Hij slaat zijn ogen neer, bijna beschaamd.
'Namens de dienst wil ik u mijn excuses aanbieden en wij begrijpen dat dit u beiden veel stress en onzekerheid heeft bezorgd.'
Hij draait het scherm naar hen toe, klikt op een paar toetsen, en een formulier wordt geprint en komt tevoorschijn. Hierna pakt hij een vulpen zet een handtekening, pakt een stempel drukt dat op een inktkussen en stempelt het formulier en hierna geeft hij dat aan Yonas.
Alstublieft, dit is de officiële bevestiging van uw verblijfsvergunning meneer Solomon, dit is u direct, dus met ingang van vandaag, toegekend en u krijgt een tijdelijke verblijfsstatus van twee jaar, met mogelijkheid tot verlenging.'
'Ik heel blij en jou dank ik ook asjeblieft,' lacht Yonas.
Sylvia brengt haar hand naar haar mond, ze voelt. de tranen opwellen, maar ze wil niet huilen, niet hier!
'Dank u,' fluistert ze, 'u begrijpt niet wat dit betekent.'
De ambtenaar knikt. 'Misschien begrijp ik dat beter dan u denkt, mevrouw. Soms is rechtzetten het minste wat we kunnen doen. 'Hij staat op en reikt Yonas de hand en die met een brede, opgeluchte glimlach.
Buiten, op de stoep blijft Sylvia even staan en Yonas een kus en zegt: 'Nu begint alles pas echt.'

Het is laat in de middag als inspecteur Kees Kloen het telefoontje krijgt. De stem aan de andere kant klinkt droog, ambtelijk en bijna verontschuldigend.
'Inspecteur, ik bel namens de Immigratie- en Naturalisatiedienst. Ik wil u informeren dat voor de heer Yonas Solomon een verblijfsvergunning is aangevraagd en inmiddels ook toegekend.'
Kees schudt zijn hoofd: *Hoe kan dat, hij is toch uitgewezen?*
Wat verbluft kijkt hij naar de telefoon en er volgt een stilte waarin alleen het zachte tikken van de klok in het kantoor van Kees hoorbaar is.
In die tijd komt het besef binnen van wat er is gebeurd en met vlakke hand slaat hij woedend en met kracht op het bureau, zodat de vaas met bloemen een decimeter opschuift en van zijn bureau valt.
'Wat zegt u daar?' buldert hij 'een verblijfsvergunning voor die rotzak?'
De medewerker stamelt iets over 'procedurele rechtmatigheid' en 'gebrek aan strafrechtelijke grondslag', maar Kees heeft al niet meer geluisterd. Hij gooit de hoorn terug op het toestel, grijpt zijn jas en stuift de gang op.
In de vergaderkamer zitten brigadier Van der Poel, rechercheur Dekker en twee collega's uit de buitendienst.
Kees rukt de deur open, zijn gezicht is rood van woede.
'Godverdomme wat we nu meemaken, de klootzakken van de IND hebben die verdomde huurmoordenaar die Deroubaix heeft omgelegd een verblijfsvergunning gegeven!'
Dekker, schudt zijn hoofd. 'Hoe kan dat, jullie hebben hem toch met zijn broer het land uitgezet?'
De inspecteur vloekt nog eens en vervolgt: 'Omdat wij, volgens die ambtenaren, zogenaamd de regels hebben overtreden, er geen rechtszaak is geweest en geen veroordeling

voor een wetsovertreding, daarom krijgt hij een verblijfsvergunning! Alsof dat wat hij gedaan heeft niet genoeg zegt!'
Hij is buiten adem en loopt ijsberend heen en weer.
'Het is verdomme een huurmoordenaar!' briest hij, 'en nu loopt hij hier vrij rond, met papieren van onze eigen staat! Godgeklaagd is het!'
Van der Poel kijkt hem wat overdonderd aan.
'Wat zegt de leiding?'
Kloen snuift. 'De leiding, die hebben mij en de hoofdinspecteur al een maand geleden de huid vol gescholden. Jullie hebben de bevoegdheden overschreden, dit is niet volgens protocol: bla bla bla! Ze begrijpen het niet, ze zitten achter hun bureau, missen de praktijk en snappen niet wat voor gevaar die man is!'
In de hoek van de kamer zit Dekker die ook met stomheid is geslagen. 'Dus we mogen niets meer doen?'
'We mogen van alles doen, als we de wet ontwijken zonder haar te breken.'

Het stormt en Kloen schuift het raam omlaag dat iets te veel omhoog staat, als hij zijn kantoor binnenstapt en daarna aan zijn bureau gaat zitten. Het is donker, op het scherm van zijn computer na, daar flitst het dossier van Yonas Solomon open. Hij staart naar de foto: het gezicht van de Eritreeër, scherp belicht, donkere ogen die recht in de lens kijken. Een blik die Kloen niet loslaat.
Hij had z'n team bij elkaar geroepen, laat op de middag, onder het mom van een interne evaluatie.
Niemand had iets gevraagd; ze wisten dat er iets broeide.
'Luister goed,' zo was hij het gesprek begonnen hij, terwijl hij zijn handen op het bureau legde. 'Officieel mogen we niets, onwettige en niet gemelde actie en schending van procedure, ze kunnen het allemaal tegen ons gebruiken, maar als we

niets doen, lachen ze ons uit. De man die achter minstens één dode zit, loopt vrij rond met papieren van óns land.'
Van der Poel had nerveus aan zijn pen gedraaid.
'Wat stel je dan voor? We kunnen hem niet nog eens oppakken inspecteur, het OM zal er meteen bovenop springen.'
'Ik heb niet gezegd dat we hem oppakken,' had hij geantwoord. 'Ik heb gezegd dat we hem stoppen.'
Dekker had zijn wenkbrauwen opgetrokken.
'Stoppen? Hoe bedoel je?'
Hij had ze dreigend aangekeken en zijn stem had hij dwingend gemaakt.
'Die Yonas moet verdwijnen. Niet dood, niet in de gevangenis, gewoon verdwijnen en niemand hoeft te weten hoe. Een anonieme tip naar de marechaussee, een doorgestoken kaart bij de grenspolitie, of iets eenvoudigers. Laat hem z'n verblijfsvergunning houden, maar maak zijn leven hier onmogelijk. Een man zonder adres, zonder werk, zonder rust, dat houdt geen mens vol, ook die Yonas niet.'
Er was een korte stilte gevallen, ze hadden elkaar aangekeken; de grens was overschreden, maar niemand leek terug te willen.
'We kunnen wat toevalligheden creëren,' had Van der Poel geopperd: 'een identiteitscontrole hier, een verloren dossier daar.' Dekker had daarna met zijn wijsvinger op tafel getikt.
'Of iemand die hem herkent van dat incident bij het COA. Zoals een getuige die plots herinneringen terugkrijgt, dan komt er vanzelf weer beweging in het onderzoek.'
'In welke COA zit hij op dit moment', had Dekker gevraagd.
'Zoek júllie dat is uit,' had hij tegen de buitendienst medewerkers gezegd die tot dan toe zich geheel buiten het gesprek had gehouden. 'Dat zoeken we uit reageerde Frieling, binnen een paar dagen vertellen we het jullie.'

Sylvia past af en toe op de drie kinderen van Loes en Rob, twee huizen verderop aan de Brinkgreverweg. Het is een hecht buurtcontact geworden; ze helpt de kinderen met huiswerk, leest verhaaltjes voor en blijft soms wat langer hangen als Loes en Rob na hun avond uit nog even een glas wijn willen drinken.
Rob, die als docent verbonden is aan de Saxion Hogeschool, raakt op een avond met haar aan de praat. Ze heeft hem terloops verteld over Yonas: 'een vriend van me, uit Eritrea.'
Rob kijkt geïnteresseerd op.
'Eritrea, zeg je? Dan kent hij vast dat eeuwige conflict met Ethiopië van dichtbij. Zou hij misschien eens op school willen komen vertellen over zijn ervaringen? We behandelen binnenkort internationale verhoudingen en menselijke migratie, dat zou perfect aansluiten.'
Sylvia glimlacht, maar aarzelt.
'Yonas praat daar niet graag over, te veel herinneringen.' .
'Begrijpelijk,' zegt Rob, 'maar het kan juist waardevol zijn voor de studenten, want het maakt geschiedenis ineens menselijk.'
Een week later brengt Sylvia het voorzichtig ter sprake bij Yonas: 'Ze zouden het mooi vinden als je iets komt vertellen.'
Yonas schudt eerst zijn hoofd. 'Ik weet niet, dat soort dingen zijn moeilijk.'
'Het hoeft niet zwaar te worden, jij vertelt wat je wilt vertellen zonder verplichting en het wordt ook betaald.'
Yonas kijkt op, zichtbaar verrast. 'Betaald?'
'Ja, hoor,' glimlachte Sylvia. 'Een gastlezing aan de Saxion levert ongeveer honderdvijftig euro op.'
Even blijft het stil, dan knikt hij. 'Goed, ik doe het voor jou en misschien een beetje voor hen ook.'

Yonas wordt die dag door Rob binnen geleid in een zaal waar zeker zo'n veertig rumoerige studenten zitten. Terwijl Rob zijn studenten vertelt dat Yonas een drieëntwintigjarige Eritrese vluchteling is, en dat ze hem allerlei vragen mogen stellen, neemt Yonas een flinke slok uit het glas water dat op de lessenaar staat.
Na zijn inleiding gaat Rob vooraan naast een student zitten.
Een lange slungelige jongen staat op: 'Mijn naam is Ruben en we heten u hier op het Saxon-college van harte welkom. Om te beginnen zou ik graag willen weten waarom u uit uw land bent gevlucht?'
Yonas wacht even en de zaal van de Saxon Hogeschool gonst van verwachting. Studenten schuiven hun stoelen iets dichterbij en sommigen hebben hun gsm in de hand om een foto van hem te maken.
Yonas pakt een stoel zet die voor de groep en gaat rustig en maar zelfverzekerd zitten. 'Dank je voor de vraag Ruben, maar om jouw vraag te beantwoorden zal ik eerst iets over mijn land vertellen, omdat mijn vlucht het resultaat is van ruim een eeuw geschiedenis die bij mij een bloedende wond heeft veroorzaakt die nooit is genezen.'
Zijn stem draagt door de ruimte: helder, warm, en vol overtuiging. Iedere zin lijkt een vonk van inspiratie.
Hij kijkt naar zijn handen, de littekens op zijn knokkels en gaat verder: 'Mijn vader vocht al toen ik nog niet eens geboren was, eerst tegen de Ethiopiërs en toen tegen onze eigen regering.
We dachten dat vrijheid zou betekenen dat alles beter werd, maar vrijheid kreeg een uniform en een geweer en we moesten allemaal dienen.
Ik ook, al op mijn zestiende jaar en dat voor jaren, wie weigerde verdween.'

De studenten luisteren zwijgend en ademloos, sommige met ontroerde gezichten en Yonas ziet dat een meisje vooraan tranen in haar ogen heeft.
'Ze zeiden dat Ethiopië onze vijand was, dat ze ons land wilden stelen en onze mensen doden. Maar het was heel anders want toen ik vluchtte samen met mijn tweelingbroer Sem en toen we aan de grens was, zagen we iets anders. We zagen jongens van onze leeftijd, die net als wij waren, maar dan Ethiopiërs. Ze hadden dezelfde angst in hun ogen, dezelfde honger en kou in hun botten. Toen begrepen we dat het niet om grenzen ging, niet om eer, het ging om macht, om mannen die nooit genoeg kregen van oorlog.'
Yonas kijkt naar de studenten, zijn ogen glanzen en hij ziet dat sommige studenten vechten tegen tranen van ontroering.
'Toen wisten we dat we moesten vluchten, niet alleen uit Eritrea, maar uit dat hele denken. We wilden niet langer mannen zijn die haat moesten voelen omdat zij geboren waren aan de verkeerde kant van een grensstreep op een kaart.'
Tom die ziet hoe geëmotioneerd Yonas is, loopt naar hem toe en legt zijn hand op Yonas schouder.
'Je hoeft hier niet meer te vechten,' fluistert hij.
Yonas glimlacht zwak.
'Nee,' zegt hij. 'Maar soms vecht de oorlog nog steeds in mij.'
Het meisje met de tranende ogen, was tijdens hun onderonsje opgestaan en als Yonas haar ziet vraagt ze: 'Zou je ons wat over die oorlogen kunnen vertellen, hoe zijn die ontstaan?'
'Moet ik beginnen bij het prille begin?'
Ze kijkt naar achteren naar haar medestudenten, sommigen zeggen 'ja' en andere knikken.
'Ja graag!'
'Nu, dat is een heel verhaal en dat begint met de één jaarderende onafhankelijkheidsstrijd in 1890, toen werd Eritrea

een Italiaanse kolonie. Vele decennia later in de tweede wereldoorlog werd Italië verslagen, en Eritrea kwam onder Brits bestuur.'
Ruben staat op: 'Als ik vragen mag, was daar dan een ambassadeur?' Yonas schudt zijn hoofd. 'Nee, het Britse bestuur bestond de eerste twee jaar van de oorlog en de daaropvolgende jaren was Kolonel Miles Clifford de gouverneur.'
'Na de oorlog, in 1952 besloot de Verenigde Naties dat Eritrea als autonome federatie moest worden verbonden met Ethiopië, en dat zette kwaad bloed bij ons en de inwoners, zo ook bij mijn grootvader. De woede werd nog groter toen keizer Haile Selassie die federatie in 1962 ophief en Eritrea als een Ethiopische provincie annexeerde. Ons volk was woedend en dat leidde tot dertig jaar gewapende strijd voor onafhankelijkheid door het Eritrese bevrijdingsfront. In 1958 is mijn grootvader in die oorlog gesneuveld.'
'Uw grootvader?' onderbreekt een klein wat dikkige student, die op de tweede rij voor hem zit en Yonas ziet dat hij een klompvoet heeft.
'Wat deed uw grootvader in de oorlog?'
'Mijn grootvader was leider van een verzetsgroep die zich bezighielden met sabotage en gewapende overvallen op speciale doelen, hij raakte gewond tijdens zo'n aanval en werd toen men hem aantrof gelijk doodgeschoten.'
Er klinkt gemompel in de klas, de dikke student zegt: 'Jemig, dat is erg!'
'Het was oorlog,' zegt Yonas en vervolgt: 'In 1991 veroverden Eritrese rebellen, samen met die uit Ethiopië, de hoofdstad Addis Abeba, het militaire regime van Ethiopië viel en Eritrea kreeg haar onafhankelijkheid.'
Yonas pakt zijn glas en neemt een paar slokken water, nadat hij dat terug heeft gezet gaat hij verder:

‘Mijn familie stamt uit Badme, een stad die precies op de grens van Eritrea en Ethiopië ligt en in deze stad zijn ook mijn voorouders begraven. De Ethiopiërs vinden dat toen Eritrea in 1993 onafhankelijk werd zij Ethiopië benadeeld heeft door het land af te snijden van toegang tot de Rode Zee. In 1993 werd die onafhankelijkheid officieel via een VN-referendum. Aanvankelijk was de relatie tussen Eritrea en Ethiopië nog redelijk goed want beide regeringen hadden samen gevochten tegen het oude regime, maar dat veranderde snel door onenigheid over grenzen, vooral rond de stad Badme waar ik ben geboren. Er ontstonden ook economische spanningen, want wij voerden een eigen munt de nakfa in, wat leidde tot handelsconflicten. In 1998 brak een bloedige grensoorlog uit tussen beide landen, vooral om het gebied Badme waar wij woonden, en die oorlog duurde twee jaar, eiste meer dan zeventigduizend doden en maakte honderdduizenden mensen dakloos. In 2000 werd een vredesverdrag getekend in Algiers en een internationale commissie wees Badme aan Eritrea toe. Sinds die tijd zijn er nog steeds conflicten.’
Yonas kijkt naar Ruben en zegt: ‘Dat alles is de reden dat mijn broer Sem en ik naar Europa zijn gevlucht.’
Even is het stil dan begint iedereen te klappen en alle studenten komen naar voren, willen met Yonas een selfie maken en het meisje met de tranende ogen vraagt hem of ze hem een zoen mag geven. Natuurlijk mag dat! Tom kijkt glimlachend toe en steekt een duim op .

Het Algemeen Dagblad ligt opengeslagen op het bureau van Kloen en één van zijn rechercheurs, Dekker, leunt naar voren en wijst op de rechterpagina: ‘Kijk eens hier, chef.’
Kloen fronst en schuift zijn leesbril iets hoger op zijn neus.
Daar staat op de pagina een groot artikel, met een foto van Yonas, stralend voor een collegezaal vol studenten aan de

Saxon Hogeschool. De kop luidt: Yonas Solomon verovert harten en geesten: een onvergetelijke lezing aan Saxon Hogeschool.
'Dat is godverdomme helemaal mooi,' mompelt Kloen sarcastisch, terwijl hij het artikel snel leest. Overal wordt Yonas geprezen en zijn verhaal over doorzettingsvermogen, hoop en cultuurverschillen heeft de studenten geboeid en de reacties zijn euforisch.
Kloen voelt een steek van paniek: zijn plan, hun zorgvuldig bedachte wraakactie, voelt ineens absurd en Dekker kijkt hem vragend aan.
'We kunnen onze voorgenomen actie écht vergeten, chef. Dit kan niemand tegen hem gebruiken, iedereen wil hem horen. Scholen, bedrijven, ze staan in de rij.'
Kloen zucht diep, zijn vingers trommelen nerveus op het bureau.
Hij denkt het is voorbij, we kunnen niets doen, hij is te groot, te zichtbaar.
'Je hebt gelijk,' zegt hij, 'we moeten stoppen. Als hij zo populair is, zou een confrontatie ons alleen maar beschadigen.'

Het najaar hangt nog in de lucht als Yonas en Sylvia, hand in hand, het stadhuis van Deventer uitlopen. De Brink glanst in het zachte zonlicht, het carillon van de Lebuïnuskerk speelt een melodie die zich mengt met het gelach van voorbijgangers. Sylvia's hand rust in die van Yonas, ze kijkt naar hem, naar zijn glimlach die nog altijd iets verlegens heeft, maar waarin een nieuw soort rust is neergedaald.
Loes en Rob lopen achter hen, pratend en lachend, nog vol van de ceremonie waarin burgemeester Ron König zelf het paar had toegesproken.

‘Een huwelijk,’ had hij gezegd, ‘tussen twee mensen die elkaar niet zochten, maar die elkaar vonden toen het leven op z’n stormachtigst was.’
Even later had hij met een warme glimlach het trouwboekje overhandigd, roodleer, glanzend, met hun namen in sierlijke letters erin geschreven.
Drie weken later vult het huis zich met het geluid van nieuw leven. Sylvia ligt uitgeput maar stralend in bed, terwijl Yonas zijn pasgeboren zoon in zijn armen houdt.
‘Sascha,’ fluistert hij, ‘een naam vol herinnering en hoop.’
Zijn ogen glanzen als hij naar Sylvia kijkt.
‘Hij heeft jouw lach,’ zegt ze zacht.
‘En jouw moed,’ antwoordt Yonas.
Buiten waait een najaarswind door de bomen, tilt het licht van de ochtend over de daken van de stad. Het is alsof alles opnieuw begint.
Yonas kijkt naar zijn zoon en denkt aan de weg die hij heeft afgelegd, de woestijnen, de zee, de angst, de koude nachten. En aan de vrouw die hem het leven teruggaf, niet door grootse daden, maar door haar geloof in hem.
Hij buigt zich naar Sylvia toe en kust haar voorhoofd.
‘We zijn er,’ fluistert hij.
‘Ja,’ zegt ze met gesloten ogen. ‘Eindelijk thuis.’

Drie jaar later ademt ook de lente in Deventer, op de Brink klinken stemmen, ergens tingelt een fietsbel.
Binnen in een aula vol studenten vertelt Yonas zijn verhaal aan een nieuwe lichting studenten en niet meer als vluchteling, maar als mens.
Zijn stem is rustig, vol overtuiging, zonder haat of bitterheid. Hij spreekt over hoop, over de waarde van vertrouwen, over zijn vrouw en hun zoon.
Sylvia zit achterin, met Sascha op schoot.

De jongen tekent op een kladblok: een huis met drie ramen, een boom en de zon.
Wanneer de zaal applaudisseert, kijkt hij op.
'Mama,' fluistert hij, 'ze klappen voor papa.'
Ze glimlacht, haar ogen vochtig. 'Ja, liefje, voor papa en ook een beetje voor jou.'
Na afloop loopt Yonas naar hen toe en Sascha rent hem tegemoet, roept zijn naam, en zijn vader tilt hem hoog op, tegen de lucht in, als een belofte aan alles wat nog komt.
Sylvia kijkt naar hen, twee werelden die elkaar vonden en één geworden zijn.
Ze lopen samen gezellig keuvelend naar buiten.
De klokken van de Lebuïnuskerk beginnen te luiden, dezelfde klokken als toen ze trouwden en de lucht ruikt naar voorjaar, naar nieuw leven.
Yonas kijkt omhoog en glimlacht.
Hij denkt aan de agressie die hij uit Eritrea had meegenomen, aan de boef die hij was en de dagen van stilte, aan de angst, aan de lange reis en hoe één mens zijn leven veranderde met niets meer dan vertrouwen.
Hij buigt zich naar Sylvia.
'We hebben het gehaald,' zegt hij zacht.
'Ja,' antwoordt ze. 'We zijn thuis.'
Het gezin loopt over de Brink, hand in hand, kleiner wordend in het gouden licht.
De stad leeft, de klokken zingen, en boven alles hangt een gevoel van vrede. Het is een nieuw begin, geboren uit alles wat ooit verloren leek.

EINDE

YONAS

Als Yonas, een jonge Eritreeër, wordt verdacht van moord, lijkt zijn DNA hem te verraden. Maar één geheim, een eeneiige tweelingbroer verandert alles.

Als ook de tweede voorzitter van de politieke partij HARP, die vluchtelingen in Nederland wil opnemen, op brute wij ze wordt vermoord, richt de verdenking zich al snel op Yo nas, een jonge Eritreeër uit een opvangcentrum. Alle aanwijzingen lijken naar hem te wijzen, zoals zijn DNA wordt gevonden, maar wat niemand heeft voorzien, is dat Yonas een eeneiige tweelingbroer heeft. Hun DNA is identiek en zonder onderscheidend bewijs worden de broers niet vervolgd, maar uitgewezen. Maanden later keert Yonas terug, getekend door zijn verleden maar vastbesloten een nieuw leven op te bouwen. In Deventer ontmoet hij Sylvia een vrouw, tussen hen groeit een onverwachte liefde, dwars door alle regels, grenzen en vooroordelen heen. Als Yonas' leven en verhalen bekend worden,verandert hij van 'n verdachte in 'n symbool van hoop en verzoening. De lezingen over zijn geboorteland Eritrea trekken volle zalen en geven hem de kans om zijn naam te zuiveren. Het verleden laat zich niet zomaar uitwissen. Het DNA dat hem bijna ten val bracht, zal opnieuw zijn leven bepalen en zo ook dat van iedereen die van hem houdt. Het is een aangrijpend boek over liefde, identiteit en schuld, dat begint met een moord, maar eindigt met de kracht van passie en genegenheid.

Gerhardt Mulder, geboren 28-03-1939 te Deventer is auteur van diverse real-crime boeken,waaronder Rotterdamse Penoze, Amsterdamse Penoze en de Eerste Misdaadencyclopedie van de Lage Landen. Daarnaast heeft hij ook vele thrillers geschreven. Yonas is een op de polityiek georienteerde thriller..